

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1964

Vyhlásené: 17.06.1964 Časová verzia predpisu účinná od: 20.12.1991 do: 31.12.1991

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

109

HOSPODÁRSKY ZÁKONNÍK

zo 4. júna 1964

Vychádzajúc z toho, že vzťahy vznikajúce pri účasti na spoločenskej práci a pri uspokojovaní osobných potrieb občanov sú upravované Zákonníkom práce a Občianskym zákonníkom, uznieslo sa Národné zhromaždenie Československej socialistickej republiky na tomto zákone:

PRVÁ ČASŤ

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

Prvá hlava

HOSPODÁRSKOPRÁVNE VZŤAHY

§ 1

(1) Hospodársky zákonník upravuje vzťahy vznikajúce pri podnikateľskej činnosti právnických a fyzických osôb (ďalej len „organizácie“) oprávnených na túto činnosť podľa tohto zákona a osobitných právnych predpisov,¹⁾ vzťahy pri hospodárskom styku právnických osôb a majetkovú zodpovednosť v týchto vzťahoch.

(2) Hospodársky zákonník upravuje tiež

- a) štátne vlastníctvo a jeho výkon a vlastníctvo právnických osôb, pokiaľ nie je upravené osobitným zákonom,
- b) obchodné spoločnosti, tichú spoločnosť, konzorcium a spoločný podnik,
- c) podnikový register,
- d) hospodárske pokuty,
- e) orgány hospodárskeho riadenia, ich oprávnenie vydávať opatrenia vo vzťahoch pri riadení hospodárskej činnosti organizácií a majetkovú zodpovednosť vyplývajúcu z týchto vzťahov.

Druhá hlava

§ 2

Podnikateľskou činnosťou sa rozumie trvalé prevádzkovanie výroby, obchodu alebo poskytovanie služieb a prác alebo inej činnosti za účelom získavania trvalého zdroja peňažných príjmov.

§ 3

Na subjekty podnikajúce na základe zákona o súkromnom podnikaní občanov alebo na základe zákona o podniku so zahraničnou majetkovou účasťou sa nevzťahujú ustanovenia tohto zákona, ktoré ustanovujú bez súhlasu strán vznik povinnosti uzavrieť, zmeniť alebo zrušiť zmluvu alebo právomoc založiť, zmeniť alebo zrušiť záväzky, ako aj tie ustanovenia, ktoré svojím obsahom

nezodpovedajú povahe týchto subjektov a ich podnikaniu alebo sú v rozpore s ich postavením vymedzeným v zákone.

§ 4

Organizácie rozhodujú o svojej podnikateľskej činnosti samostatne. Činnosť a územnú pôsobnosť organizácie možno obmedzovať alebo do nej zasahovať iba za podmienok a spôsobom ustanoveným zákonom. Kontrolu činnosti organizácií môžu vykonávať štátne kontrolné orgány iba v rozsahu a za podmienok ustanovených zákonom.

§ 5

Obchodný názov (firma)

(1) Organizácie prevádzkujú svoju podnikateľskú činnosť pod svojím obchodným názvom (firmou), ktorý sa musí zreteľne líšiť od iných obchodných názvov (firiem). Do podnikového registra sa nesmie zapísať názov, ktorý by mohol uvádzať do omylu svojou zameniteľnosťou. Ak organizácia zanikne, zaniká aj právo k jej obchodnému názvu (firme).

(2) Obchodný názov (firma) musí obsahovať údaj, o akú organizačno-právnu formu, prípadne druh organizácie ide.

(3) Organizácia, pre ktorú bol obchodný názov (firma) zapísaný, má časovo neobmedzené výlučné právo názov používať. Proti tomu, kto nedovolené obchodný názov (firmu) používa, sa môže ten, ktorého záujmy boli dotknuté, domáhať, aby od tohto konania upustil a aby nahradil spôsobenú škodu. Ak bol obchodný názov (firma) zapísaný v rozpore s týmito ustanoveniami, môže sa ten, ktorého záujmy boli dotknuté, domáhať výmazu takého zápisu.

(4) Ak z obchodnej spoločnosti vystúpi spoločník, ktorého meno obsahuje obchodný názov (firma), možno viesť ďalej ten istý obchodný názov (firmu) len s jeho súhlasom.

Tretia hlava

VLASTNÍCKE VZŤAHY

§ 9a

Majetkom organizácie sa rozumejú veci, ku ktorým má organizácia vlastnícke právo alebo právo hospodárenia, majetkové práva, ku ktorým má právo hospodárenia, a ďalej majetkové práva organizácie.

§ 10

(1) Organizácia sa môže domáhať ochrany vlastníckeho práva alebo práva hospodárenia proti neoprávneným zásahom, najmä môže požadovať vydanie veci od toho, kto ju neoprávnene zadržáva. Vlastnícke právo a právo hospodárenia nezanikajú uplynutím času.

(2) Výsledky výskumnej, vývojovej, projektovej a inej obdobnej činnosti môžu organizácie využívať a nakladať s nimi iba so súhlasom tej organizácie, ktorej práva k týmto výsledkom patria.

(3) Ustanovenie predchádzajúceho odseku sa nevzťahuje na prípady nútených a zákonných licencií.

§ 10a

Organizácia, ktorá je vlastníkom veci, organizácia, ktorá má k veci právo hospodárenia alebo organizácia, ktorá je užívateľom veci, sa musí zdržať všetkého, čím by nad primeranú mieru

obťažovala iného alebo čím by vážne ohrozovala výkon jeho práv. Dotknutá organizácia sa môže domáhať toho, aby organizácia, ktorá koná v rozpore s týmto zákazom, sa takého konania zdržala, prípadne aby bol odstránený protiprávny stav.

§ 11

(1) Ak sa do vlastníctva nadobúda vec zmluvou, prechádza vlastnícke právo, ak nie je ustanovené alebo dohodnuté inak, prevzatím veci.

(2) Nadobudnúť vec do vlastníctva rozhodnutím štátneho orgánu možno len v prípadoch ustanovených zákonom. Vlastníctvo prechádza dňom určeným v rozhodnutí, a ak nie je určený, dňom právoplatnosti rozhodnutia.

(3) Ak nie je ustanovené alebo dohodnuté niečo iné, nadobúda sa s vecou i jej príslušenstvo a práva s vlastníctvom veci spojené, pokiaľ nie sú obmedzené na skoršieho vlastníka.

(4) Stavba je vo vlastníctve tej organizácie, ktorá ju obstarala, prípadne vo vlastníctve štátu, ak ide o štátne organizácie.

§ 12

(1) Vec môže byť súčasne vo vlastníctve viacerých organizácií, prípadne organizácií a štátu (spoluvlastníctvo).

(2) Spoluvlastníci sa podieľajú na právach a povinnostiach vyplývajúcich zo spoluvlastníctva podľa svojich podielov. V pochybnostiach sa má za to, že podiely všetkých spoluvlastníkov sú rovnaké.

(3) Užívanie spoločnej veci a nakladanie s ňou sa spravuje dohodou spoluvlastníkov. Na prevod spoluvlastníckeho podielu treba súhlas všetkých spoluvlastníkov.

§ 13

(1) Spoluvlastníci sa môžu dohodnúť o zrušení spoluvlastníctva a o vzájomnom vyporiadaní.

(2) Ak dôjde medzi spoluvlastníkmi k nezhode o vzájomných právach a povinnostiach alebo o zrušení spoluvlastníctva, rozhodne na návrh niektorého spoluvlastníka hospodárska arbitráž. Ak ide o zrušenie spoluvlastníctva, hospodárska arbitráž rozdelí vec medzi spoluvlastníkov podľa výšky podielov, a ak rozdelenie nie je možné, prikáže ju za primeranú náhradu niektorému z nich alebo niektorým z nich; pritom dbá na to, aby bolo zabezpečené čo najúčelnejšie využitie veci.

Štvrtá hlava ORGANIZÁCIE

§ 15

Vo svojej činnosti organizácie vzájomne spolupracujú a poskytujú si potrebnú pomoc, aby boli najúčinnnejšie zabezpečené záujmy celej spoločnosti. Ak treba, sú povinné podľa svojich pomerov a hospodárskych možností prispievať na vykonávanie štátneho plánu rozvoja národného hospodárstva, aj keď nejde o ich vlastné úlohy, a chrániť predmety socialistického vlastníctva pred poškodením, stratou, zneužitím a rozkrádaním, aj keď k nim nemajú právo hospodárenia alebo vlastnícke právo.

§ 17

(1) Organizácie vystupujú v hospodárskych vzťahoch vo svojom mene a majú aj majetkovú zodpovednosť vyplývajúcu z týchto vzťahov, pokiaľ tento zákon alebo osobitné predpisy neustanovujú inak.

(2) V prípadoch a za podmienok ustanovených v zákone vystupujú v hospodárskych vzťahoch vo svojom mene a majú majetkovú zodpovednosť vyplývajúcu z týchto vzťahov aj organizačné jednotky alebo orgány organizácií (ďalej len "organizačné jednotky,"); pre ich spôsobilosť nadobúdať práva a zaväzovať sa, pre ochranu vlastníckeho práva a práva hospodárenia, pre ich hospodársku činnosť, právne úkony a záväzkové vzťahy obdobne platia ustanovenia tohto zákona a iných právnych predpisov, týkajúce sa organizácií.

§ 18

Organizácia je oprávnená určiť, ktoré vnútorné organizačné jednotky sa zapisujú do podnikového registra ako odštepné závody; vedúci odštepného závodu je oprávnený robiť v mene organizácie všetky právne úkony týkajúce sa odštepného závodu.

§ 18a

(1) Organizácie vyvíjajú hospodársku činnosť v rámci predmetu činnosti určeného v zakladacej listine, stanovách, štatúte alebo v inom akte, ktorým bola určitá hospodárska činnosť povolená; v rámci predmetu činnosti je maloobchodný predaj výrobkov, ktoré organizácia vyrába, úprava alebo iné spracovanie predávaných výrobkov a poskytovanie prác alebo výkonov súvisiacich s predajom, doplnkový predaj výrobkov súvisiacich s poskytovanými prácami alebo výkonmi.

(2) Organizácie môžu vykonávať aj inú hospodársku činnosť, pokiaľ tým nenarušia plnenie záväzných výstupov štátneho plánu alebo hospodárskych záväzkov alebo plnenie vyplývajúce z povinného predmetu činnosti.

§ 19

Organizácie, ktoré sa zapisujú do podnikového registra, môžu vo svojom mene nadobúdať práva a zaväzovať sa odo dňa, ku ktorému boli zapísané; jednotné roľnícke družstvá, melioračné družstvá a iné poľnohospodárske družstevné organizácie však odo dňa zriadenia. Odo dňa zriadenia môžu nadobúdať práva a zaväzovať sa organizácie, ktoré sa do podnikového registra nezapisujú.

Piata hlava PRÁVNE ÚKONY

§ 20

Všeobecné ustanovenia

(1) Právnym úkonom je každé konanie alebo iné správanie (opomenutie), z ktorého vyplýva vôľa založiť, zmeniť, zrušiť alebo zachovať práva alebo povinnosti, ktoré právne predpisy s takým prejavom spájajú.

(2) Právny úkon treba vykladať v súlade so skutočnou vôľou konajúcej organizácie a v súlade s povahou konania, o ktoré ide. Pritom treba prihliadnuť na okolnosti, za ktorých sa prejav urobil, a na zásady poctivého hospodárskeho styku. Prejav vôle, ktorý obsahuje výraz, ktorý pripúšťa rôznych výklad, treba pri pochybnostiach vykladať na farchu toho, kto taký výraz použil.

(3) Prejav vôle pôsobí voči neprítomnej organizácii až od okamihu, keď jej dôjde, pokiaľ zákon výnimočne neustanovuje inak. Doručuje sa do sídla organizácie alebo organizačnej zložky, ktorej činnosti sa úkon týka, prípadne do miesta a spôsobom organizáciou určeným alebo organizáciami dohodnutým, najmä ak ide o diaľkový prenos dát.

Neplatnosť právnych úkonov

§ 21

(1) Právny úkon je neplatný, pokiaľ sa svojím obsahom alebo účelom prieči právnemu predpisu alebo pokiaľ právny predpis obchádza alebo ak jeho predmetom je nemožné plnenie. Plnenie nie je nemožné, ak ho možno uskutočniť len za sťažných podmienok alebo s väčšími nákladmi alebo až po určenom čase.

(2) Právny úkon je neplatný, pokiaľ sa urobil v omyle, ktorý sa týka jeho podstaty, a organizácia, ktorej je prejav vôle určený, o omyle druhej strany vedela alebo musela vedieť.

(3) Omyl je podstatný, ak sa týka predmetu plnenia, subjektu alebo iných okolností podľa prejavu vôle rozhodujúcich, a to v takej miere, že by organizácia úkon bez omylu nebola uskutočnila.

(4) Ak v dôsledku poruchy zlyhania prostriedkov spojovej, výpočtovej alebo inej techniky dôjde úkon zmenený, posudzuje sa primerane podľa ustanovení o omyle. Chyby v počítaní a iné chyby technickej povahy, ktoré sú zrejmé a nevyvolávajú pochybnosti o obsahu úkonu, ho nerobia neplatným. Organizácia, na ktorej strane sa taká chyba stala, je povinná ju na žiadosť opraviť.

§ 22

(1) Právny úkon sa musí urobiť slobodne, vážne, určite a zrozumiteľne, inak je neplatný. Neplatný je aj úkon, ku ktorému bola organizácia privedená lesťou alebo bezprávnou vyhrážkou. Vyhrážka je bezprávná, aj keď je odôvodnená, pokiaľ sa ňou vynucuje niečo, čo sa takto nesmie dosiahnuť.

(2) Neplatnosti z dôvodov uvedených v odseku 1 sa môže dovoliavať len organizácia, na ktorej ochranu je dôvod neplatnosti ustanovený. Táto organizácia môže úkon dodatočne schváliť alebo ho strany môžu dodatočným vyjasnením urobiť určitým a zrozumiteľným. V tom prípade má právne účinky, ako by bol platný od začiatku.

§ 23

Ak sa dôvod neplatnosti týka len časti právneho úkonu, nie je tým dotknutá platnosť zostávajúcej časti, ledaže by vzťah, ktorý by takto vznikol, bol hospodársky neodôvodnený.

Forma právnych úkonov

§ 24

(1) Právny úkon sa môže urobiť výslovne alebo iným spôsobom nevzbudzujúcim s ohľadom na okolnosti, za ktorých sa stal, pochybnosti o tom, čo chcela organizácia prejavíť.

(2) Na platnosť zmlúv a ostatných právnych úkonov organizácií sa vyžaduje písomná forma, pokiaľ právnymi predpismi alebo dohodou nebolo ustanovené inak.

(3) Písomné prejavy nemusia byť na tej istej listine. Nahradenie podpisu mechanickými alebo inými prostriedkami stačí len tam, kde je to obvyklé v hospodárskom styku alebo kde si to organizácie vopred dohodnú.

(4) Kto za organizáciu podpisuje, uvedie aj funkciu, ktorá ho na konanie oprávňuje, prípadne uvedie aspoň, že koná ako zástupca alebo prokurista. Porušenie tejto povinnosti však nemá za následok neplatnosť právneho úkonu.

§ 24a

(1) Za písomnú formu sa považujú aj telegrafické a ďalekopisné oznámenia a prejavy urobené prostriedkami výpočtovej techniky alebo inej techniky spracovania a prenosu dát. Pri právnych úkonoch urobených týmito prostriedkami sa môže podpis za organizáciu nahradiť dohodnutým kódom.

(2) Hospodárska arbitráž môže rozhodnúť, že je platný od začiatku aj právny úkon, pri ktorom neboli splnené náležitosti písomnej formy, ak sa už na jeho základe začalo s plnením; nemôže však takto rozhodnúť, ak si organizácie písomnú formu ako predpoklad platnosti dohodli.

§ 24b

Ak neplatný právny úkon neobsahuje náležitosti iného právneho úkonu, je tento iný úkon platný, ak je z okolností zrejmé, že taká by bola vôľa konajúcej organizácie, keby o neplatnosti úkonu vedela.

§ 24c

Organizácia, ktorá spôsobila neplatnosť právneho úkonu, je povinná nahradiť škodu vzniknutú v dôsledku neplatnosti úkonu organizácii, ktorej je úkon určený a ktorá dôverovala v jeho platnosť.

Podmienky v právnych úkonoch

§ 24d

(1) Vznik, zmenu alebo zánik práva alebo povinnosti možno viazať na splnenie podmienky, pokiaľ to zákon nevyklučuje.

(2) Podmienka je odkladacia, ak od jej splnenia závisí, či právne následky úkonu nastanú. Podmienka je rozvázovacia, ak od jej splnenia závisí, či následky, ktoré už nastali, pominú.

(3) Odkladacia podmienka, ktorá je v čase vzniku právneho úkonu nedovolená alebo nesplniteľná, robí právny úkon neplatným.

(4) Ak sa odkladacia podmienka neskôr stane nedovolenou alebo nesplniteľnou, platí, že sa nesplnila.

(5) Na nedovolenú alebo nesplniteľnú rozvázovaciu podmienku sa neprihliada.

§ 24e

(1) Účinky splnenia podmienky pôsobia spätne do doby, keď sa právny úkon stal, pokiaľ z vôle organizácií alebo podľa povahy úkonu nemajú účinky úkonu alebo jeho zrušenia nastať v inú dobu. Ak právny úkon, ktorého následkom je opakované alebo nepretržité plnenie, závisí od rozvázovacej podmienky, nemá jej splnenie účinky na plnenia, ktoré sa už stali, ledaže si organizácie dojednali niečo iné.

(2) Ak organizácia, ktorej je nespĺnenie podmienky na prospech, jej splnenie zámerne zmarí, hoci nemá právo tak urobiť, platí podmienky za splnenú. Na splnenie podmienky sa neprihliada, ak ho zámerne spôsobí organizácia, ktorá nemá právo tak urobiť a ktorej je splnenie podmienky na prospech.

(3) Organizácia, ktorá je podmienené zaviazaná, je povinná, dokiaľ o podmienke nie je rozhodnuté, zdržať sa všetkého, čo by mohlo znemožniť alebo sťažiť splnenie jej podmienenej činnosti.

Konanie v mene organizácie

§ 24f

(1) Organizácie konajú prostredníctvom svojich štatutárnych orgánov alebo prostredníctvom svojich zástupcov. Zástupcom môže byť iná organizácia alebo fyzická osoba.

(2) Štatutárnym orgánom organizácie je pracovník alebo člen, ktorý je podľa zákona alebo podľa príslušných organizačných predpisov (napr. štatútu, stanov, organizačného poriadku) oprávnený konať v mene organizácie vo všetkých veciach. Ak je štatutárny orgán kolektívny, určujú organizačné predpisy, akým spôsobom koná navonok.

(3) Zástupcom je ten, koho určuje zákon, podľa ktorého bola organizácia zriadená, alebo stanovy alebo iné vnútorné predpisy vydané na základe zákona.

(4) Iní pracovníci alebo členovia organizácie sú oprávnení ako zástupcovia robiť v mene organizácie právne úkony potrebné na splnenie uložených pracovných úloh v prípadoch, keď je to určené v ich vnútorných predpisoch alebo je to v hospodárskom styku obvyklé.

(5) Zmluvnými zástupcami sú tí, ktorým bolo na základe zmluvy udelené plnomocenstvo (včítane prokúry).

§ 24g

Ak zástupca prekročí pri konaní svoje oprávnenie alebo ak niekto koná bez oprávnenia, je právny úkon neplatný, ledaže zastúpený právny úkon dodatočne bez zbytočného odkladu schválil; úkon je však platný, pokiaľ druhá organizácia o prekročení alebo nedostatku zastupiteľského oprávnenia nevedela a vedieť nemohla.

§ 24h

(1) Zástupca koná spravidla osobne, je však oprávnený ustanoviť si ďalšieho zástupcu,

- a) ak ide o zákonného zástupcu,
- b) ak ide o prokuristu,
- c) ak ide o zástupcu na vedenie sporu,
- d) ak bol výslovne splnomocnený ustanoviť si zástupcu.

(2) Z právnych úkonov ďalšieho zástupcu vznikajú práva a povinnosti priamo zastúpenej organizácii. Ďalšiemu zástupcovi musí zástupca udeliť písomné plnomocenstvo podľa ďalších ustanovení.

Zmluvné zastúpenie

§ 24i

(1) Plnomocenstvo musí byť písomné, inak je neplatné. V plnomocenstve musí byť vymedzený rozsah splnomocnenia.

(2) Ak v plnomocenstve udelenom niekoľkým zástupcom nie je určené inak, musia konať všetci spoločne.

§ 24j

(1) Plnomocenstvo zanikne vykonaním úkonu alebo uplynutím času, na ktoré bolo obmedzené, ak ho zastúpený odvolal alebo ak ho zástupca vypovedal, smrťou zástupcu, a ak nebolo obmedzené na určitý čas, uplynutím 3 rokov po jeho udelení.

(2) Zánikom organizácie zaniká plnomocenstvo len vtedy, ak organizácia nemá právneho nástupcu. Zastúpený sa nemôže vzdať práva plnomocenstvo kedykoľvek odvolať.

(3) Dokiaľ nie je zástupcovi odvolanie plnomocenstva známe, zaväzujú jeho právne úkony zastúpeného alebo jeho právneho nástupcu.

(4) Ak plnomocenstvo zanikne inak než smrťou zástupcu, je zástupca povinný urobiť všetko, čo nemožno odložiť, pokiaľ zastúpený alebo jeho právni nástupcovia nezariadia niečo iné.

§ 24k

(1) Ak zástupca, ktorého plnomocenstvo zaniklo, spôsobí zneužitím plnomocenstva škodu tretej organizácii, ktorá o jeho zániku nevedela a vedieť nemusela, zodpovedá zastúpený spoločne a nerozdielne so zástupcom,

- a) ak zastúpený nepožiadal o vrátenie zaniknutého plnomocenstva a zástupca ho zneužil,
- b) ak zastúpený spôsobil, že tretia organizácia mala dôvod domievať sa, že osoba, s ktorou koná, je oprávnená konať v mene zastúpeného.

(2) Toto ustanovenie sa nevzťahuje na zástupcu, ktorým je fyzická osoba.

Prokúra

§ 24l

(1) Organizácia môže písomne udeliť pracovníkovi alebo členovi organizácie prokúru. V splnomocnení sa musí výslovne uviesť, že ide o prokúru.

(2) Prokurista je splnomocnený na všetky úkony, ku ktorým dochádza pri prevádzke podnikovej činnosti splnomocniteľa, aj keď je na ne inak potrebné osobitné plnomocnenstvo; nie je však oprávnený scudzovať alebo zafažovať nehnuteľnosti, pokiaľ to nie je pri udelení prokúry výslovne ustanovené.

(3) Odvolaním prokúry organizáciou prokúra zaniká.

§ 24m

(1) Niekoľkým osobám možno udeliť prokúru buď tak, že sú na zastupovanie oprávnené každá samostatne, alebo tak, že je pri tom potrebný súhlasný prejav vôle všetkých prokuristov alebo aspoň dvoch z nich.

(2) Pri podpise musí prokurista pod názvom organizácie, za ktorú koná, pripojiť pod svoj podpis dodatok naznačujúci prokúru.

§ 25a**Účinnosť zmluvy**

Ak tento zákon alebo iný právny predpis vyžaduje na účinnosť zmluvy alebo inej dohody medzi organizáciami súhlas príslušného orgánu, a tento orgán neoznámil svoje stanovisko do jedného mesiaca odo dňa, keď žiadosť o súhlas došla, predpokladá sa, že súhlas bol daný.

§ 26

Ustanovenia o právnych úkonoch sa nevzťahujú na konania, v ktorých organizácia vystupuje ako riadiaci orgán.

Šiesta hlava**OPATRENIA ORGÁNOV HOSPODÁRSKEHO RIADENIA****§ 26a**

(1) Ministerstvá a ostatné ústredné orgány štátnej správy, národné výbory, ďalej Ústredná rada družstiev a zväzy družstiev voči družstevným podnikom, ako aj ústredné orgány občianskych združení (ďalej len „orgány hospodárskeho riadenia“) vystupujú v hospodárskych vzťahoch pri riadení hospodárskej činnosti organizácií v rozsahu svojej pôsobnosti v prípadoch a za podmienok ustanovených týmto zákonom alebo osobitnými predpismi a majú majetkovú zodpovednosť z týchto vzťahov ustanovenú týmto zákonom.

(2) V mene orgánu hospodárskeho riadenia koná jeho vedúci alebo pracovník, ktorý je na to oprávnený štatútom, stanovami alebo iným organizačným predpisom.

§ 26b

(1) Opatrenie, ktorým orgán hospodárskeho riadenia zakladá, mení, zrušuje alebo potvrdzuje oprávnenia a povinnosti organizácií, musí byť v súlade s právnymi predpismi, musí mať písomnú formu, obsahovať označenia organizácií, ktorým je určené, a jeho obsah musí byť určitý. Ďalšie náležitosti opatrenia môžu ustanoviť právne predpisy.

(2) Pokiaľ to povaha veci nevyklučuje, je orgán hospodárskeho riadenia povinný prerokovať opatrenie pred jeho vydaním so organizáciou, ktorej má byť určené.

(3) Opatrenie je účinné dňom doručenia, pokiaľ v ňom nie je určený neskorší deň.

(4) Orgán hospodárskeho riadenia, ktorý opatrenie vydal, môže na návrh organizácie alebo z vlastného podnetu opatrenie zmeniť alebo zrušiť; ustanovenie odseku 2 platí obdobne.

§ 26c

Na návrh organizácie, ktorej je opatrenie určené, vysloví hospodárska arbitráž neplatnosť opatrenia, ktoré je v rozpore s právnymi predpismi. Ak to naliehavý spoločenský záujem vyžaduje, môže hospodárska arbitráž vysloviť neplatnosť takého opatrenia aj z vlastného podnetu.

§ 26d

(1) Orgán hospodárskeho riadenia je povinný nahradiť škodu, ktorá organizácii vznikla v dôsledku jeho opatrenia, ktoré je v rozpore s právnymi predpismi. Pre rozsah a spôsob náhrady škody sa primerane použijú ustanovenia § 146 až 148.

(2) Lehota pre zánik práva na náhradu škody je jeden rok a začína sa od prvého dňa roka nasledujúceho po tom, čo sa poškodená organizácia dozvedela o výške škody a o zodpovednom orgáne hospodárskeho riadenia. Právo na náhradu škody možno však uplatniť najneskôr do konca piateho roka nasledujúceho po vzniku škody. Ustanovenie § 132 ods. 1 platí obdobne.

§ 26e

(1) Ak v dôsledku opatrenia orgánu hospodárskeho riadenia, ktoré tento orgán vydal v súlade s právnymi predpismi, dôjde k zhoršeniu hospodárskych výsledkov organizácie, ktorej je opatrenie určené, najmä k zmenšeniu majetku alebo k úniku majetkového prospechu, je organizácia oprávnená požadovať vyrovnanie vzniknutej majetkovej ujmy od orgánu, ktorý opatrenie vydal.

(2) Organizácia je povinná vymedziť rozsah svojej požiadavky písomne, zdôvodniť ho a predložiť orgánu hospodárskeho riadenia najneskôr do šiestich mesiacov od vzniku majetkovej ujmy, inak jej právo zaniká. Orgán hospodárskeho riadenia je povinný k požiadavke organizácie sa písomne vyjadriť do troch mesiacov od jej doručenia.

(3) Organizácia je oprávnená požadovať na hospodárskej arbitráži náhradu majetkovej ujmy, pokiaľ nedošlo k jej vyrovnaní dohodnutým spôsobom v určenej alebo dohodnutej lehote, alebo pokiaľ orgán hospodárskeho riadenia požiadavku organizácie celkom alebo čiastočne odmietol alebo sa nevyjadril v lehote podľa odseku 2. Majetková ujma sa uhrádza v peniazoch. Pre určenie výšky jej náhrady obdobne platia § 147 a 148.

(4) Právo na náhradu majetkovej ujmy zaniká, ak sa neuplatnilo na hospodárskej arbitráži do šiestich mesiacov od prvého dňa mesiaca nasledujúceho po tom, čo sa právo mohlo podľa odseku 3 uplatniť prvý raz.

(5) Právo na náhradu majetkovej ujmy nevznikne, ak je majetková ujma krytá z iných zdrojov, ak k ujme došlo v dôsledku zákazu vývozu alebo dovozu alebo v dôsledku tvorby a zmien cien.

DRUHÁ ČASŤ**HOSPODÁRSKA ČINNOSŤ ŠTÁTNYCH ORGANIZÁCIÍ****Prvá hlava****ŠTÁTNE PODNIKY****§ 27**

Zakladanie štátnych podnikov, ich právne postavenie a hospodárenie, ako aj ich organizáciu a riadenie a ďalšie právne pomery upravujú zákon o štátnom podniku, zákony o národných výboroch, iné osobitné predpisy a tento zákon.

Likvidácia štátneho podniku**§ 27a**

(1) Účelom likvidácie je vyporiadať majetkové pomery zrušeného štátneho podniku.

(2) Likvidácia sa vykoná, ak zakladateľ neurobí opatrenia o všetkom majetku a záväzkoch zrušeného štátneho podniku.

§ 27b

(1) Zakladateľ navrhne zápis likvidácie štátneho podniku a likvidátora, ktorého vymenoval, do podnikového registra. Počas likvidácie používa podnik svoj názov s dodatkom „v likvidácii.“

(2) Dňom, ku ktorému bola likvidácia a likvidátor zapísaní do podnikového registra, zaniká funkcia riaditeľa a orgány samosprávy. Likvidátor je oprávnený konať v mene štátneho podniku vo veciach spojených s likvidáciou.

(3) Likvidátor je povinný o vstupe štátneho podniku do likvidácie bez meškania upovedomiť všetky organizácie, orgány a iné subjekty, ktoré sú tým dotknuté.

(4) Ku dňu začatia likvidácie štátny podnik zostaví účtovnú uzávierku a účtovné výkazy a odovzdá ich likvidátorovi a príslušným orgánom.

§ 27c

(1) Likvidátor zostaví do 30 dní po svojom zápise do podnikového registra úvodnú rozvahu a odovzdá ju zakladateľovi spolu s likvidačným plánom, rozpočtom likvidácie a s inventarizačným zápisom o mimoriadnej inventarizácii hospodárskych prostriedkov vykonanej ku dňu začatia likvidácie.

(2) Likvidátor je v priebehu likvidácie povinný najmä

- a) sústrediť peňažné prostriedky na jednom účte v jednom peňažnom ústave,
- b) dokončiť bežné záležitosti,
- c) vyporiadať odvody do štátneho rozpočtu, dane a poplatky,
- d) vyporiadať záväzky a pohľadávky,
- e) speňažiť majetok štátneho podniku najhospodárnejším a najrýchlejším spôsobom alebo s ním inak naložiť v súlade s predpismi o hospodárení s národným majetkom,
- f) podávať zakladateľovi štvrtročné a ročné hlásenie o priebehu likvidácie doložené štvrtročnou a ročnou účtovnou uzávierkou.

§ 27d

(1) Likvidátor zostaví účtovnú uzávierku ku dňu skončenia likvidácie a predloží ju zakladateľovi na schválenie spolu s konečnou správou o celkovom priebehu likvidácie.

(2) Likvidátor po preverení a schválení účtovnej uzávierky zakladateľom

- a) odvedie konečný výťažok likvidácie podľa pokynu zakladateľa,
- b) postará sa o bezpečné uloženie spisového materiálu a účtovných písomností,
- c) navrhne výmaz štátneho podniku z podnikového registra.

§ 27e

Ak výťažok likvidácie na uspokojenie všetkých zostávajúcich pohľadávok nestačí, likvidátor so súhlasom zakladateľa uspokojí predovšetkým pohľadávky pracovníkov likvidovaného podniku, ďalej pohľadávky štátu na odvodoch, daniach a poplatkoch; ostatné pohľadávky uspokojí pomerne.

**Tretia hlava
ROZPOČTOVÉ A INÉ ŠTÁTNE ORGANIZÁCIE****§ 60**

(1) Rozpočtové organizácie sa zriaďujú na plnenie úloh najmä na úseku štátnej správy a riadenia hospodárstva, na úseku kultúry a zdravotníctva. Tieto organizácie vykonávajú hospodársku činnosť len v rozsahu nevyhnutnom pre plnenie svojich úloh. Iba výnimočne možno zriadiť rozpočtové organizácie na plnenie hospodárskych úloh, ak ide o činnosti, ktoré vzhľadom na ich rozsah alebo charakter nie je účelné zabezpečovať formou štátnych hospodárskych organizácií.

(2) Rozpočtovými organizáciami sú štátne organizácie, ktoré sú svojimi príjmami a výdavkami zapojené na štátny rozpočet federácie alebo republiky alebo na rozpočet národného výboru (ďalej len „príslušný rozpočet“) a hospodária samostatne podľa schválených rozpočtov.

§ 61

(1) Rozpočtová organizácia môže v hospodárskych vzťahoch vo svojom mene nadobúdať práva a zaväzovať sa odo dňa zriadenia.

(2) Osobitné predpisy môžu ustanoviť, že rozpočtové organizácie vystupujú vo všetkých alebo len v niektorých hospodárskych vzťahoch v mene štátu alebo že vystupujú v mene inej rozpočtovej organizácie.

§ 62

Inými štátnymi organizáciami sú najmä:

- a) príspevkové organizácie, ktoré sú na príslušný rozpočet zapojené finančnými vzťahmi (príspevkom alebo odvodom); platí pre ne obdobne ustanovenie § 61 ods. 1,
- b) federálne fondy a štátne fondy republík.

**Štvrtá hlava
VLASTNÍCTVO ŠTÁTU A PRÁVO HOSPODÁRENIA S NÁRODNÝM MAJETKOM****§ 64**

(1) Národným majetkom sú veci vo vlastníctve štátu, majetkové práva štátu a majetkové práva štátnych organizácií.

(2) K jednotlivým veciam, pohľadávkam a iným majetkovým právam štátu majú štátne organizácie právo hospodárenia.

(3) Štátne organizácie môžu mať k jednotlivým veciam právo spoločného hospodárenia. Ustanovenia § 12 ods. 2 a 3 a § 13 platia obdobne.

Hmotný národný majetok

§ 65

(1) Právo hospodárenia s národným majetkom vykonáva zásadne organizácia, ktorá je poverená úlohami, na plnenie ktorých majetok celkom alebo prevažne slúži.

(2) Ak vzniknú pochybnosti o tom, ktorá organizácia má k určitému majetku vykonávať právo hospodárenia, rozhodne najbližší spoločný riadiaci orgán organizácií, medzi ktorými pochybnosti vznikli; ak nemajú spoločný riadiaci orgán, rozhodujú po dohode príslušné ústredné orgány, prípadne krajské národné výbory; ak nedôjde k dohode, rozhoduje ministerstvo financií²⁾ na žiadosť niektorého z nich.

(3) Národný majetok, pri ktorom pri jeho nadobudnutí štátom nie je z právneho úkonu alebo úradného rozhodnutia zjavné, ktorá štátna organizácia má k tomuto majetku právo hospodárenia, dočasne spravuje okresný národný výbor, pokiaľ právny predpis neustanovuje, že tak robí iný štátny orgán alebo organizácia. To isté platí o národnom majetku, o ktorom sa zistí, že k nemu nemá právo hospodárenia žiadna organizácia.

§ 66

(1) Organizácia, ktorá vykonáva právo hospodárenia s národným majetkom, je oprávnená a povinná využívať tento majetok na splnenie svojich úloh a nakladať s ním v súlade s týmito úlohami; ak vykonáva právo hospodárenia k majetku, ktorý na plnenie svojich úloh nepotrebuje alebo ktorý je pre ňu neupotrebitelný, musí sa postarať, aby sa majetok využil inde, prípadne aby sa s ním naložilo čo najúčelnejšie.

(2) Organizácia, ktorá vykonáva právo hospodárenia s národným majetkom, je povinná viesť tento majetok v evidencii, udržiavať ho v riadnom stave, sústavne a dôsledne vykonávať všetky opatrenia potrebné na jeho ochranu a dbať najmä, aby sa predišlo jeho poškodeniu, strate, zneužitiu a rozkrádaniu.

§ 67

Pre prevody práva hospodárenia s národným majetkom medzi štátnymi organizáciami, ku ktorým dochádza pri plnení záväzku dodať výrobky, vykonať práce alebo poskytnúť iné plnenie v rámci vymedzeného predmetu činnosti alebo v súvislosti s ním (obvyklé hospodárenie), platia ustanovenia tohto zákona a vykonávacích predpisov o príslušných druhoch hospodárskych záväzkov.

§ 68

Prevody práva hospodárenia s národným majetkom mimo obvyklého hospodárenia sa vykonávajú hospodárskymi zmluvami (§ 347). Vykonávací predpis môže ustanoviť pre štátne organizácie podmienky, za ktorých sa môže prevod vykonať, a prípady, keď možno prevod vykonať opatrením riadiacich orgánov. Pokiaľ ide o štátne podniky, môže tak urobiť iba v prípadoch, keď ide o prevody práva hospodárenia k nehnuteľnostiam určeným územnoplánovacou dokumentáciou, prípadne územným rozhodnutím pre investičnú výstavbu iných organizácií a k pozemkom určeným pre individuálnu bytovú výstavbu.

§ 69

(1) Pre prevody národného majetku do vlastníctva iných organizácií než štátnych, ku ktorým dochádza pri obvyklom hospodárení, platia ustanovenia tohto zákona a vykonávacích predpisov o príslušných druhoch hospodárskych záväzkov.

(2) Prevody vecí určených pre osobnú spotrebu do vlastníctva občanov pri predaji v obchode a pri poskytovaní iných služieb organizáciami sa spravujú ustanoveniami Občianskeho zákonníka.

(3) Iné prevody vlastníctva k veciam, ktoré sú v národnom majetku, sú možné, len pokiaľ to pripúšťajú vykonávacie predpisy. V týchto prípadoch prevody do vlastníctva družstevných alebo iných organizácií než štátnych sa vykonávajú zmluvou podľa ustanovenia § 349; prevody do vlastníctva občanov sa vykonávajú podľa ustanovení Občianskeho zákonníka.

§ 70

(1) Časti národného majetku môžu sa bezplatne odovzdať do trvalého užívania iným organizáciám než štátnym, najmä družstevným alebo spoločenským.

(2) Organizácia, ktorej bol majetok odovzdaný do trvalého užívania, je oprávnená užívať majetok len na účel, na ktorý jej bol odovzdaný. Je povinná majetok udržiavať a chrániť. Môžu sa jej uložiť osobitné obmedzenia práva trvalého užívania.

(3) Majetok odovzdaný do trvalého užívania môže byť organizácii odňatý, ak neplní svoje povinnosti trvalého užívateľa; inak len vtedy, ak to vyžaduje vyšší spoločenský záujem.

§ 71

(1) Štátna organizácia môže, pokiaľ je to účelné, národný majetok, ku ktorému má právo hospodárenia a ktorý dočasne nepotrebuje na plnenie svojich úloh, prenechať zmluvou na užívanie inej organizácii (§ 348).

(2) Užívanie národného majetku občanmi upravuje Občiansky zákonník, prípadne osobitné predpisy.

Pohľadávky a iné majetkové práva štátu**§ 72**

(1) Pokiaľ osobitné predpisy neustanovujú inak, patrí právo hospodárenia s pohľadávkami tej štátnej organizácii,

- a) z činnosti ktorej pohľadávka vznikla, alebo
- b) do pôsobnosti ktorej patrí ochrana majetkových záujmov štátu, poškodením ktorých pohľadávka vznikla, alebo
- c) ktorá vykonáva právo hospodárenia s majetkom, s ktorým pohľadávka súvisí.

(2) Ak podľa odseku 1 nie je príslušná žiadna štátna organizácia, je príslušný ústredný orgán, pôsobnosti ktorého sa pohľadávka týka, prípadne tá z podriadených organizácií, ktorú určí tento orgán.

(3) Ak nemožno určiť príslušnosť ani podľa odseku 2, je príslušné Ministerstvo financií, prípadne tá z organizácií, ktorú určí.

§ 73

(1) Organizácia, ktorá vykonáva právo hospodárenia s pohľadávkou štátu, je povinná starať sa o to, aby všetky povinnosti dlžníka boli včas a riadne splnené, prípadne aby pohľadávka štátu sa včas uplatnila na príslušných orgánoch a aby rozhodnutia týchto orgánov boli včas vykonané.

(2) Dlžník nemôže svoj záväzok voči štátu uhradiť započítaním svojej pohľadávky voči štátu.

§ 73a

(1) Pre príslušnosť na výkon práva hospodárenia s inými majetkovými právami štátu obdobne platí ustanovenie § 72.

(2) Organizácie sú povinné hospodáriť s inými majetkovými právami štátu, najmä tieto práva využívať a zabezpečovať ich ďalšie účelné využívanie spôsobom ustanoveným právnymi predpismi.

Spoločné ustanovenia**§ 74**

Ak riadiace orgány zistia porušenie povinností pri hospodárení s národným majetkom, môžu organizáciu obmedziť vo výkone jej práva hospodárenia.

§ 74b

Ustanovenia § 65, 66, § 69 ods. 3, 70, § 71 ods. 1 a § 74 sa nevzťahujú na štátne podniky.

§ 75

Vykonávacie predpisy ustanovia

- a) podmienky, za ktorých sú štátne podniky povinné uzavrieť zmluvu o prevode vlastníctva alebo práva hospodárenia,
- b) postup iných štátnych organizácií než štátnych podnikov pri prevodoch práva hospodárenia s národným majetkom a pri prevodoch vlastníctva k národnému majetku, ich schvaľovaní, a kedy sa prevody vykonávajú odplatne alebo bezplatne, a ďalej podmienky nadobúdania majetku do celospoločenského vlastníctva,
- c) spôsob vymáhania, prípadne odpustenia pohľadávok štátu a iných štátnych organizácií, než sú štátne podniky.

TRETIA ČASŤ**HOSPODÁRSKA ČINNOSŤ DRUŽSTEVNÝCH ORGANIZÁCIÍ****Prvá hlava****DRUŽSTEVNÉ ORGANIZÁCIE****§ 76**

(1) Družstevnými organizáciami sú družstvá, družstevné podniky, spoločné podniky, zväzy družstiev a Ústredná rada družstiev.

(2) Zriaďovanie družstevných organizácií, ich právne pomery a hospodárenie, ako aj ich organizáciu a riadenie a ďalšie právne pomery upravuje zákon o poľnohospodárskom

družstevníctve, zákon o bytovom, spotrebnom a výrobnom družstevníctve, iné osobitné predpisy a tento zákon.

(3) Pre likvidáciu družstiev, družstevných podnikov s výnimkou roľníckych družstiev a spoločných podnikov platia ustanovenia § 27d a 27e o likvidácii štátneho podniku obdobne, ostatné ustanovenia o likvidácii štátneho podniku primerane.

Druhá hlava **VLASTNÍCTVO DRUŽSTEVNÝCH ORGANIZÁCIÍ**

§ 95

(1) Družstevný majetok je vo vlastníctve jednotlivých družstevných organizácií s výnimkou tých, ktoré majú k majetku právo hospodárenia.

(2) Právo hospodárenia družstevného podniku s majetkom v družstevnom vlastníctve upravujú osobitné predpisy.

ŠTVRTÁ ČASŤ **HOSPODÁRENIE OBČIANSKÝCH ZDRUŽENÍ**

§ 97

Tento zákon upravuje len zásady, ktorými sa občianske združenia spravujú v hospodárskych vzťahoch.

§ 99

(1) Občianske združenia hospodária s vlastným majetkom; môžu tiež hospodáriť s majetkom, ku ktorému majú právo užívania.

(2) V súvislosti s prevedením niektorých úloh štátnych orgánov na občianske združenia môže štát poskytovať týmto organizáciám na využitie národný majetok, ktorý je určený na zabezpečenie prevedenej úlohy, a to najmä i finančné prostriedky zo štátneho rozpočtu. S týmto národným majetkom hospodári potom občianske združenie, avšak môže ho použiť len na určený účel a za určených podmienok.

§ 100

(1) Vlastný majetok občianskych združení sa vytvára najmä z príspevkov členov a z činnosti organizácií.

(2) Majetok občianskych združení je vo vlastníctve organizácie ako celku, pokiaľ stanov neurčujú inak.

§ 101

Stanovy občianskych združení určujú, ktoré nižšie organizačné zložky a orgány občianskych združení môžu vo svojom mene nadobúdať práva a zaväzovať sa. Tieto organizačné zložky a orgány majú k majetku vo vlastníctve občianskeho združení, ktorý využívajú na plnenie svojich úloh, právo hospodárenia v rozsahu určenom stanovami alebo opatrením ústredného orgánu občianskeho združení.

§ 102

(1) Na obstarávanie hospodárskej činnosti občianskych združení môžu ich ústredné orgány zriaďovať podniky alebo hospodárske zariadenia (ďalej len „hospodárske zariadenia“).

(2) Hospodárske zariadenia nadobúdajú práva a zaväzujú sa vždy vo svojom mene; k majetku, ktorý využívajú na plnenie svojich úloh, majú právo hospodárenia.

(3) Vnútornú organizáciu, spôsob riadenia a činnosť hospodárskych zariadení upravujú štatúty, ktoré schvaľuje ústredný orgán občianskeho združenia.

(4) Hospodárske zariadenie zrušuje orgán, ktorý ho zriadil.

§ 103

Organizačné zložky a orgány občianskych združení, ako aj ich hospodárske zariadenia, ktoré vykonávajú právo hospodárenia, môžu s týmto majetkom nakladať a užívať ho na plnenie svojich úloh a majú samostatnú majetkovú zodpovednosť.

§ 104

(1) Konanie v mene občianskeho združenia a jeho nižších organizačných zložiek alebo orgánov upravujú stanovy. Ak je pre platnosť právneho úkonu predpísaná písomná forma, sú potrebné podpisy najmenej dvoch oprávnených osôb.

(2) Konanie a podpisovanie v hospodárskych zariadeniach občianskych združení upravujú ich štatúty.

§ 105

(1) Povinnosťou občianskeho združenia i všetkých jeho organizačných zložiek, orgánov a hospodárskych zariadení je čo najhospodárnejšie využívať a všemožne chrániť ako majetok občianskeho združenia, tak i zverený národný majetok.

(2) Ak to vyžaduje ochrana majetku občianskeho združenia, môžu za nižšie organizačné zložky a orgány urobiť príslušné úkony a opatrenia orgány vyššie.

§ 106

(1) Po zrušení občianskeho združenia ako celku sa vykoná majetková likvidácia. Pre likvidáciu podnikov občianskych združení platia ustanovenia § 27d a 27e o likvidácii štátneho podniku obdobne, ostatné ustanovenia o likvidácii štátneho podniku primerane.

(2) Pri zrušení nižšej organizačnej zložky alebo orgánu občianskeho združenia určí vyšší orgán, príslušný podľa stanov, či tieto zložky zanikajú s likvidáciou alebo bez likvidácie; pri hospodárskom zariadení urobí toto opatrenie orgán, ktorý rozhodol o jeho zrušení.

(3) Ak k likvidácii nedôjde, orgán uvedený v odseku 2 súčasne určí, na koho prechádza majetok a záväzky zrušenej organizačnej zložky alebo hospodárskeho zariadenia.

ŠTVRTÁ A ČASŤ OBCHODNÉ SPOLOČNOSTI

Spoločné ustanovenia

§ 106a

(1) Fyzické osoby môžu na spoločné prevádzkovanie podnikateľskej činnosti vytvárať obchodné spoločnosti. Spoločníkmi môžu byť aj právnické osoby, ak to zákon nevyklučuje.

(2) Spôsobilosť fyzických osôb, ktoré nie sú podnikateľmi, sa spravuje ustanovením Občianskeho zákonníka o spôsobilosti na právne úkony.

(3) Pokiaľ to zákon pripúšťa, môže obchodnú spoločnosť založiť aj jediný člen, a to vo forme notárskej zápisnice nahrádzajúcej inak predpísanú zmluvu.

§ 106b

(1) Na založenie obchodnej spoločnosti treba uzavrieť písomnú zmluvu, ktorá musí byť podpísaná všetkými spoločníkmi (spoločenská zmluva).

(2) Spoločenská zmluva musí obsahovať:

- a) obchodný názov (firmu) spoločnosti, z ktorého musí byť zrejmé, o aký druh spoločnosti ide, a jej sídlo,
- b) mená (firmy) a adresy (sídla) všetkých spoločníkov,
- c) predmet činnosti spoločnosti,
- d) vzájomné právne vzťahy spoločníkov,
- e) spôsob rozdelenia zisku alebo úhrady v prípade straty obchodnej spoločnosti,
- f) spôsob zániku spoločnosti a s tým súvisiaceho majetkového vyporiadania,
- g) ďalšie náležitosti ustanovené zákonom pre jednotlivé druhy obchodných spoločností.

§ 106c

(1) Obchodné spoločnosti sú právnickými osobami.

(2) Návrh na zápis do podnikového registra musia spoločníci podať do 30 dní od uzavretia zmluvy; v rovnakej lehote je spoločnosť povinná navrhnúť zmenu zápisu, pokiaľ dôjde k zmene zapísaných skutočností.

(3) Do doby zapísania obchodnej spoločnosti do podnikového registra ručia spoločníci za záväzky prevzaté v jej mene spoločne a nerozdielne.

§ 106d

Na ustanovenie prokuristu treba súhlas všetkých neobmedzene ručiacich spoločníkov, ak nie je v zmluve dohodnuté inak; pri spoločnostiach s ručením obmedzeným a pri komanditnej spoločnosti na akcie treba súhlas orgánov, ktoré spoločnosť zriadila, ak nie je v zmluve dohodnuté inak.

§ 106e

Obchodná spoločnosť zaniká

- a) uvalením konkurzu na spoločnosť,
- b) vzájomnou dohodou spoločníkov,
- c) uplynutím doby, na ktorú bola obchodná spoločnosť založená, pokiaľ spoločníci v spoločnosti mlčky nepokračujú; v tom prípade sa od tej doby spoločnosť pokladá za založenú na dobu neurčitú,
- d) v ďalších prípadoch ustanovených zákonom,
- e) súdnym rozhodnutím.

§ 106f

(1) Na obchodné spoločnosti sa nevzťahujú ustanovenia tohto zákona, ktoré ustanovujú bez súhlasu strán povinnosť uzavrieť, zmeniť alebo zrušiť zmluvu, alebo právomoc uložiť, zmeniť alebo zrušiť záväzok.

(2) Právnu úpravu akciových spoločností obsahuje osobitný zákon.

§ 106g

Verejná obchodná spoločnosť

(1) Verejná obchodná spoločnosť je založená ak aspoň dve fyzické osoby uzavru spoločenskú zmluvu o prevádzkovaní podnikateľskej činnosti pod spoločným obchodným názvom bez toho, aby svoju účasť obmedzovali výškou svojich majetkových vkladov.

(2) Spoločenská zmluva musí obsahovať aspoň náležitosti nevyhnutné pre zápis do podnikového registra. Pravosť podpisov pod spoločenskou zmluvou sa musí úradne overiť.

Vzájomné právne pomery spoločníkov

§ 106h

(1) Právne pomery spoločníkov navzájom sa spravujú spoločenskou zmluvou.

(2) Ak v zmluve nie je dohoda o veciach upravených v nasledujúcich ustanoveniach výslovne uvedená, platia tieto ustanovenia priamo.

§ 106i

(1) Majetkom verejnej obchodnej spoločnosti sa stávajú peňažné aj nepeňažné vklady spoločníkov. Pri pochybnostiach sa predpokladá, že majetkom verejnej obchodnej spoločnosti sa stali aj hnutelné alebo nehnuteľné veci, ktoré až dosiaľ patrili jednému zo spoločníkov, ak boli zapísané do inventára spoločnosti so súhlasom všetkých spoločníkov.

(2) Spoločník nie je povinný zvýšiť svoj majetkový vklad nad hodnotu určenú v spoločenskej zmluve ani doplniť túto hodnotu v prípade strát, a to ani keby o tom rozhodla väčšina spoločníkov.

§ 106j

(1) Na konanie v mene spoločnosti je oprávnený každý spoločník.

(2) Ak v spoločenskej zmluve bolo dohodnuté, že jeden alebo viacerí spoločníci vykonávajú správu verejnej obchodnej spoločnosti, nemožno túto správu bez závažnej príčiny odvolať, pokiaľ spoločnosť trvá.

(3) Spoločenskou zmluvou môžu spoločníci určiť, že na konanie v mene spoločnosti sa určí jeden alebo viacerí zástupcovia.

§ 106k

Právny pomer spoločnosti k tretím osobám

Spoločníci ručia za všetky záväzky verejnej obchodnej spoločnosti spoločne a nerozdielne celým svojím majetkom. Rovnako ako ostatní spoločníci ručia za všetky skôr vzniknuté záväzky verejnej obchodnej spoločnosti aj ten, kto je do nej prijatý neskôr. Dohoda tomu odporujúca nie je voči tretím osobám účinná.

§ 106l

Zánik verejnej obchodnej spoločnosti

Verejná obchodná spoločnosť zaniká tiež

- a) úmrtím jedného zo spoločníkov, pokiaľ spoločenská zmluva neurčuje, že verejná obchodná spoločnosť má ďalej trvať s dedičmi zomretého,
- b) výpoveďou spoločníka, ak bola spoločnosť dojednaná na dobu neurčitú.

§ 106m

Ak sa účasť spoločníka skončí, vykoná sa majetkové vypořádanie na základe majetkového stavu, v akom je v tom čase verejná obchodná spoločnosť.

Spoločnosť s ručením obmedzeným

§ 106n

(1) Spoločnosť s ručením obmedzeným je založená spoločenskou zmluvou o prevádzkovaní podnikateľskej činnosti pod zvoleným obchodným názvom pri obmedzení zodpovednosti člena na povinnosť splatiť vopred určený majetkový vklad (ďalej len „vklad“). Spoločnosť môže založiť aj jediný člen. Názov spoločnosti s ručením obmedzeným alebo skratka „spol. s r. o.“ musia byť uvedené vo firemnom názve spoločnosti.

(2) Majetok pri založení spoločnosti s ručením obmedzeným sa tvorí vkladmi spoločníkov, pričom vklad spoločníka je časťou jej majetku a mierou uhrádzajúcej povinnosti spoločníka, ktorý vklad vniesol. Vklady jednotlivých spoločníkov nemusia byť rovnaké. Čistá hodnota majetku spoločnosti pri jej založení tvorí kmeňové imanie.

(3) Za záväzky spoločnosti s ručením obmedzeným ručia spoločníci jej veriteľom iba majetkom spoločnosti.

(4) Kmeňové imanie spoločnosti musí byť pri založení najmenej 100 000 Kčs, pričom najmenší vklad spoločníka je 20 000 Kčs.

§ 106o

(1) Spoločenská zmluva musí obsahovať

- a) obchodný názov a sídlo spoločnosti s ručením obmedzeným,
- b) predmet činnosti
- c) kmeňové imanie,
- d) sumu vkladu každého spoločníka.

(2) V spoločenskej zmluve sa tiež uvedú

- a) orgány spoločnosti s ručením obmedzeným, spôsob ich ustanovenia a rozsah ich oprávnení,
- b) povinnosti a právo spoločníkov a následky ich porušenia,
- c) spôsob zániku účasti v spoločnosti s ručením obmedzeným a jeho následky,
- d) spôsob zániku spoločnosti s ručením obmedzeným bez právneho nástupcu,
- e) spôsob zvýšenia alebo zníženia základného majetku.

§ 106p

(1) Spoločníci, ktorí zakladajú spoločnosť s ručením obmedzeným, prejavujú vôľu stať sa členmi spoločnosti podpisom zmluvy. Pravosť podpisov pod spoločenskou zmluvou sa musí úradne overiť.

(2) Noví spoločníci, ktorí vnášajú vklady pri zvýšení majetku spoločnosti s ručením obmedzeným, musia vo vyhlásení o vnesení vkladu výslovne uviesť, že k nej pristupujú podľa spoločenskej zmluvy.

(3) Účasť v spoločnosti možno nadobudnúť aj prevodom alebo zdedením vkladu. Ak v zmluve nie je ustanovené inak, je na prevod vkladu potrebný súhlas väčšiny spoločníkov. Prevádzať a dediť možno nielen vklady, ale aj jejich diely. Pravosť podpisov pod zmluvou o prevode sa musí úradne overiť.

§ 106q

Spoločník nemá právo jednostranne zo spoločnosti vystúpiť, môže iba previesť svoj vklad na iného.

Komanditná spoločnosť

§ 106r

(1) Komanditná spoločnosť je založená, ak aspoň dve osoby uzavru spoločenskú zmluvu o prevádzkovaní podnikateľskej činnosti pod spoločným obchodným názvom a s tým, že zodpovednosť za záväzky spoločnosti aspoň u jedného člena je neobmedzená (osobne ručiaci spoločník – komplementár), s ostatnými osobne ručiacimi spoločníkmi nerozdielna, a zodpovednosť iného člena (komanditista) je obmedzená výškou jeho majetkového vkladu.

(2) Pre komanditnú spoločnosť platia ustanovenia o verejnej obchodnej spoločnosti, pokiaľ zákon neustanovuje inak.

§ 106s

(1) Správu spoločnosti obstaráva spoločník alebo spoločníci osobne ručiaci. Komanditista nie je oprávnený ani povinný spoločnosť spravovať.

(2) Komanditista, ktorý vstúpi do už existujúcej obchodnej spoločnosti, ručí za všetky záväzky, ktoré spoločnosť prijala pred jeho vstupom.

§ 106t

Komanditná spoločnosť na akcie

Komanditná spoločnosť na akcie je založená, ak je v komanditnej spoločnosti kapitál komanditistov rozdelený na akcie znejúce na meno. Pomery spoločnosti sa obdobne spravujú

predpismi pre komanditnú spoločnosť a pre akciovú spoločnosť s tým, že spoločnosť riadia osobne ručiaci spoločníci a dozornú radu volia akcionári. Pravosť podpisov pod spoločenskou zmluvou sa musí úradne overiť.

ŠTVRTÁ B ČASŤ TICHÁ SPOLOČNOSŤ A KONZORCIUM

Tichá spoločnosť

§ 106u

(1) O tichú spoločnosť ide, ak sa niekto majetkovým vkladom zúčastňuje na podnikateľskej činnosti inej osoby (podnikateľa) za podiel na zisku aj strate určený zmluvou.

(2) Podnikateľ prevádzkuje činnosť pod svojím obchodným názvom (firmou), ktorý nesmie ani naznačovať, že by z dôvodu účasti tichého spoločníka malo ísť o obchodnú spoločnosť, inak ručí tichý spoločník tretím osobám osobne, spoločne a nerozdielne. Tichá spoločnosť sa nezapisuje do podnikového registra.

§ 106v

(1) Osoba vykonávajúca podnikateľskú činnosť sa stáva vlastníkom vkladu tichého spoločníka.

(2) Tichý spoločník nie je povinný zvýšiť svoj vklad nad sumu dojednanú v zmluve ani doplniť vklad zmenšený stratou.

§ 106w

Tichý spoločník má právo na rovnopis ročnej závierky a pri skúmaní jej správnosti má právo nahliadať do obchodných kníh a obchodných spisov.

§ 106x

(1) Ku koncu každého ročného obdobia vymedzeného zmluvou sa vypočíta zisk a strata a vyplatí sa tichému spoločníkovi zisk jemu pripadajúci.

(2) Tichý spoločník sa zúčastňuje na strate len do výšky svojho splateného vkladu alebo do výšky dlžného vkladu. Vyplatený zisk sa nevracia ani pri neskoršej strate.

(3) Ak niet inej dohody, vklad tichého spoločníka sa nezvyšuje o nevybraný zisk.

§ 106y

Ak sa podnikateľ dostane do úpadku, má tichý spoločník možnosť, pokiaľ jeho vklad preyšuje podiel na strate naň pripadajúcej, uplatňovať svoju pohľadávku ako ostatní konkurzní veritelia.

§ 106z

Tichá spoločnosť zaniká z dôvodov uvedených v § 106e, 106l a ďalej v dôsledku právnej nespôsobilosti podnikateľa.

Konzorcium**§ 106za**

(1) Konzorcium je združenie osôb na vykonanie jedného alebo viacerých obchodných prípadov na spoločný účet. Konzorcium sa nezapisuje do podnikového registra.

(2) O konzorciu sa uzaviera zmluva podľa § 360a. Ak v zmluve nie je dohodnuté inak, prispievajú všetci účastníci konzorcia rovnakou mierou na vykonanie spoločného obchodného prípadu.

§ 106zb

Ak bol účastník činný tiež z príkazu v mene ostatných spoločníkov alebo ak konali všetci účastníci spoločne alebo prostredníctvom spoločného splnomocnenca, je každý účastník voči tretím osobám oprávnený a zaviazaný solidárne.

§ 106zc

Účastník, ktorý uviedol spoločný obchodný prípad, musí po jeho ukončení predložiť ostatným účastníkom vyúčtovanie a doklady.

**ŠTVRTÁ C ČASŤ
SPOLOČNÝ PODNIK****§ 106zd**

(1) Na základe zmluvy medzi právnickými osobami môže byť založená nová organizácia – spoločný podnik (ďalej len „podnik“).

(2) Zmluva musí obsahovať

- a) názvy a sídla účastníkov,
- b) názov a sídlo podniku; súčasťou názvu je označenie „spoločný podnik“,
- c) predmet podnikania,
- d) kmeňové imanie, výšku a formu členských podielov a spôsob ich poskytnutia,
- e) práva a povinnosti účastníkov,
- f) podmienky, za ktorých možno k zmluve pristúpiť alebo od zmluvy odstúpiť,
- g) ustanovenie o úhrade nákladov spojených s predmetom činnosti.

(3) Na zmenu zmluvy treba súhlas všetkých zúčastnených organizácií.

§ 106ze

(1) Podnik hospodári s majetkom, ktorý nadobudol pri svojom vzniku a v priebehu svojej činnosti.

(2) Podnik má právo svoj majetok držať, užívať ho a nakladať s ním. Majetok sa môže podniku odňať iba v prípadoch a za podmienok ustanovených zákonom.

(3) Ak zmluva neustanovuje inak, zisk a strata sa delia medzi účastníkov podľa pomeru veľkosti podielov.

(4) Účastníci ručia za záväzky podniku spoločne a nerozdielne. Vo vzájomnom pomere sú účastníci zaviazaní až do výšky svojich podielov zapísaných v podnikovom registri, pokiaľ zmluva neustanovuje vyššie ručenie.

§ 106zf

(1) Orgánmi podniku sú

- a) správna rada (predstavenstvo),
- b) riaditeľ (predseda),
- c) kontrolná a revízná komisia.

(2) Správna rada (predstavenstvo) podniku je zložená z členov, ktorými sú zástupcovia účastníkov.

(3) Správna rada (predstavenstvo) najmä

- a) volí a odvoláva tajným hlasovaním predsedu a členov kontrolnej a revíznej komisie; funkčné obdobie predsedov a členov komisie je päťročné,
- b) schvaľuje plány a koncepciu rozvoja podniku, opatrenia na ochranu životného a prírodného prostredia,
- c) schvaľuje ročnú účtovnú závierku, rozdelenie použiteľného zisku a rozhoduje o majetkovom vyporiadaní podniku s účastníkmi pri zániku spoločného podniku,
- d) schvaľuje pravidlá vnútropodnikového riadenia a vnútornú organizáciu podniku (štatút podniku),
- e) schvaľuje rokovací poriadok predstavenstva, kontrolnej a revíznej komisie,
- f) vymenúva likvidátorov podniku,
- g) rozhoduje o pristúpení nového účastníka,
- h) rozhoduje o zmene predmetu činnosti podniku,
- ch) rozhoduje o vylúčení účastníka v prípadoch a za podmienok ustanovených zákonom.

(4) Správna rada (predstavenstvo) podniku rozhoduje uznesením; uznesenie vo veciach pod písmenami a) až f) je prijaté, ak s ním vyslovia súhlas tri pätiny všetkých členov; vo veciach g) až ch) sa vyžaduje jednosmyseľný súhlas. V ostatných prípadoch je uznesenie prijaté, ak sa preň vysloví nadpolovičná väčšina hlasov všetkých členov. Zmluva môže spôsob uznášania sa predstavenstva ustanoviť odchylné.

(5) Pôsobnosť správnej rady (predstavenstva) sa môže zmluvou rozšíriť.

§ 106zg

(1) Na čele podniku je riaditeľ (predseda), ktorý riadi činnosť podniku a je za ňu zodpovedný správnej rade (predstavenstvu). Riaditeľ (predseda) ako štatutárny orgán koná v mene podniku vo všetkých veciach.

(2) Riaditeľ (predseda) určuje po prerokovaní v správnej rade (predstavenstve) z radov pracovníkov podniku svojho zástupcu, ktorý ho v čase neprítomnosti zastupuje v plnom rozsahu jeho práv a povinností. Ak určí viacerých zástupcov, určí ich poradie.

§ 106zh

(1) Kontrolná a revízna komisia kontroluje všetku činnosť podniku.

(2) Kontrolná a revízna komisia zodpovedá za svoju činnosť správnej rade (predstavenstvu) a podáva jej správy o svojej činnosti. Je povinná vykonať ročnú revíziu hospodárskej činnosti a previerku ročnej účtovnej závierky podniku.

§ 106zi

Účastník má právo odstúpiť od zmluvy, ktorou bol podnik založený. Podmienky odstúpenia, ako aj spôsob majetkového vyporiadania ustanovuje zmluva. Zmluva tiež ustanovuje spôsob vyporiadania záväzkov pri vylúčení účastníka.

§ 106zj

Podnik zaniká dohodou všetkých účastníkov. Spôsob vyporiadania majetku a záväzkov ustanovuje zmluva. Ak podnik zaniká likvidáciou, vykoná sa majetkové vyporiadanie medzi účastníkmi podľa pomeru veľkosti ich podielov, ak zmluva neustanovuje inak. Majetkové vyporiadanie sa nemôže vykonať, dokiaľ neboli uspokojené alebo zabezpečené nároky voči štátu a veriteľom a ostatné pohľadávky podniku. Pre likvidáciu podniku platia ustanovenia § 27d a 27e o likvidácii štátneho podniku obdobne, ostatné ustanovenia o likvidácii štátneho podniku primerane.

**PIATA ČASŤ
PODNIKOVÝ REGISTER****§ 107**

(1) Do podnikového registra sa zapisujú štátne podniky, družstevné organizácie, spoločné podniky, hospodárske zariadenia občianskych združení, drobné prevádzkárne národných výborov s právnou subjektivitou, národné výbory, ktoré prevádzkujú podnikateľskú činnosť v drobných prevádzkárňach bez právnej subjektivity, Česko-slovenské štátne dráhy, podniky zahraničného obchodu, obchodné spoločnosti a ďalšie subjekty, o ktorých to ustanovuje zákon. Do podnikového registra sa zapisujú aj odštepne závody a ďalšie organizačné jednotky organizácie, o ktorých to ustanovuje osobitný predpis.

(2) Fyzické osoby oprávnené podľa osobitných predpisov na podnikateľskú činnosť (ďalej len „podnikateľ“) a obchodné spoločnosti sa zapisujú do osobitných oddielov podnikového registra.

(3) Do podnikového registra sa nezapisujú Štátna banka česko-slovenská, Ústredná rada družstiev a zväzy družstiev, prípadne aj iné organizácie. Právny predpis upravujúci vznik ďalších organizácií môže ustanoviť, že sa také organizácie do podnikového registra nezapisujú.

(4) Organizácie, ktoré sa zapisujú do podnikového registra, môžu nadobúdať práva a zaväzovať sa odo dňa zápisu do podnikového registra. To neplatí pre organizácie zriadené zákonom a pre podnikateľov.

(5) Podnikový register vedú sudy (ďalej len „registrový súd“). Pôsobnosť súdov vo veciach podnikového registra upravujú osobitné predpisy.

(6) Dňom zápisu je deň, v ktorý bol zápis do podnikového registra povolený uznesením registrového súdu, ak nie je v zakladacej alebo zriaďovacej listine alebo v inom akte o založení alebo zriadení organizácie určený neskorší deň.

§ 108

(1) Do podnikového registra sa zapisuje spôsob založenia alebo zriadenia organizácie (právnickej osoby), deň jej vzniku, názov, sídlo, identifikačné číslo, predmet činnosti, označenie štatutárnych orgánov alebo zástupcov (s uvedením funkcií a mien), spôsob, ako za organizáciu podpisujú a udelenie a zánik prokúry.

(2) Do podnikového registra sa okrem skutočností uvedených v odseku 1 zapisuje aj hodnota majetku vlastného alebo zvereného organizácii (právnickej osobe) pri jej založení alebo zriadení (imanie), pokiaľ právny predpis určenie takej hodnoty ukladá.

(3) Pri družstevných organizáciách sa tiež zapisuje, ako ich členovia prispievajú na úhradu vzniknutých strát.

(4) U právnických osôb a u podnikateľov oprávnených vykonávať zahraničnoobchodnú činnosť alebo zahraničnohospodárske služby sa táto skutočnosť zapisuje do podnikového registra, pokiaľ jej výkon vyžaduje povolenie alebo registráciu podľa osobitných predpisov.²⁾

(5) Pri národných výboroch, ktoré prevádzkujú podnikateľskú činnosť v drobných prevádzkárňach bez právnej subjektivity, sa v zápise uvedie iba označenie národného výboru, jeho sídlo a druh činnosti drobných prevádzkárňí.

(6) Pri odštepných závodoch sa zapisuje označenie závodu, jeho sídlo, názov, sídlo a identifikačné číslo organizácie, ktorej súčasťou závod je, a meno vedúceho odštepného závodu. Ak odštepný závod má sídlo mimo obvodu registrového súdu príslušného pre zápis organizácie, zapíše sa aj na registrovom súde príslušnom podľa sídla odštepného závodu. To platí aj pre vnútorné jednotky štátnych podnikov, ktoré sa zapisujú podľa § 107 ods. 1 do podnikového registra.

(7) Do podnikového registra sa zapisuje aj zmena alebo zánik skutočností uvedených v predchádzajúcich odsekoch, zlúčenie, splynutie, rozdelenie, zrušenie organizácie, zavedenie priamej správy a správca štátneho podniku, vstup organizácie do likvidácie, likvidátor a jeho spôsob zastupovania a podpisovania. Pri obchodných spoločnostiach sa do podnikového registra zapisuje uvalenie konkurzu.

§ 109

(1) Návrh na zápis do podnikového registra podáva zakladateľ alebo ten, ktorého sa zápis týka.

(2) Ak návrh na zápis do podnikového registra podáva organizácia alebo likvidátor, musí byť podpísaný štatutárnym orgánom, prípadne likvidátorom; ich podpis musí byť úradne overený, ak návrh na zápis do podnikového registra podpisujú prvý raz. Návrh zakladateľa na zápis do podnikového registra musí byť podpísaný oprávnenou osobou.

(3) Registrový súd je oprávnený robiť v registri zápisy aj bez návrhu, najmä na dosiahnutie zhody medzi zápsimi v registri a skutočným stavom; organizácie sú povinné na výzvu oznámiť registrovému súdu skutočnosti potrebné na vykonanie týchto zápisov.

(4) Návrhy na zápisy do podnikového registra treba podať na registrovom súde bez odkladu po tom, čo došlo k vzniku skutočnosti, ktorá je predmetom zápisu alebo v lehote ustanovenej osobitným predpisom.

(5) Ak súd, štátny orgán alebo niektorá organizácia zistí, že nebola splnená povinnosť navrhnuť zápis do podnikového registra, bez meškania to oznámi príslušnému registrovému súdu.

(6) Ak registrový súd zistí, že organizácia nespĺnila povinnosť uvedenú v odseku 1, vyzve ju podať návrh na vykonanie zápisu.

§ 110

(1) Do podnikového registra je každý oprávnený nazerať a robiť si z neho výpisy.

(2) Súdny, orgány hospodárskej arbitráže, prokuratúry, štátne notárstva, iné štátne orgány a banky si môžu vyžiadať úradné odpisy, výpisy alebo potvrdenia z podnikového registra.

(3) Organizácie alebo jednotlivci si môžu vyžiadať úradné odpisy, výpisy alebo potvrdenia z podnikového registra, ak osvedčia právny záujem na skutočnostiach uvedených v podnikovom registri.

§ 111

Skutočnosti zapísané v podnikovom registri sú účinné voči všetkým organizáciám a osobám odo dňa, keď zápis bol urobený. Ak nebola určitá skutočnosť (jej zmena alebo zánik) do podnikového registra zapísaná, nemožno sa jej dovolávať voči iným organizáciám a osobám, okrem ak by o týchto nezapísaných skutočnostiach vedeli.

§ 111a

(1) Podnikateľ, u ktorého osobitný predpis³⁾ ustanovuje povinnosť zápisu do podnikového registra, podáva návrh na zápis v lehote ustanovenej týmto predpisom na registrovom súde príslušnom podľa miesta jeho trvalého bydliska.

(2) Návrh na zápis do podnikového registra musí byť podpísaný podnikateľom; jeho podpis sa musí úradne overiť.

(3) K návrhu treba pripojiť súhlas príslušného orgánu štátnej správy s predmetom činnosti, pokiaľ osobitné predpisy taký súhlas vyžadujú.

(4) Do podnikového registra sa zapisuje

- meno a priezvisko podnikateľa, miesto jeho trvalého bydliska,
- predmet podnikania,
- názov (firma), pod ktorým podniká,
- miesto podnikania, ak je trvalé (sídlo firmy),
- prokúra, ak je ustanovená,
- identifikačné číslo.

§ 111b

(1) Pri obchodných spoločnostiach musí návrh na zápis do podnikového registra obsahovať:

- a) obchodný názov (firmu) a sídlo obchodnej spoločnosti,
- b) dátum uzavretia spoločenskej zmluvy,
- c) meno, priezvisko, rodinný stav a bydlisko každého spoločníka,
- d) údaje o tom, ktorý (ktorí) zo spoločníkov spoločnosť zastupuje (zastupujú), prípadne údaj o tom, že ju navonok zastupujú všetci spoločne,
- e) predmet činnosti,
- f) identifikačné číslo,
- g) prokúru, ak je ustanovená,

h) ďalšie náležitosti ustanovené týmto zákonom alebo osobitnými predpismi.

(2) Návrh na zápis do podnikového registra podpisujú osobne všetci spoločníci pred registrovým súdom, pokiaľ nepredložia listinu s úradne overenými podpismi. Obdobný postup platí pre zástupcov obchodnej spoločnosti, ktorí svoj podpis pripájajú k obchodnému názvu (firme).

(3) Návrh na zápis do podnikového registra pri komanditnej spoločnosti musí obsahovať aj údaje o tom, či ide o osobne ručiaceho spoločníka alebo komanditistu, a výšku ich vkladov.

(4) Návrh na zápis do podnikového registra pri spoločnosti s ručením obmedzeným musí okrem náležitostí uvedených v odseku 1 obsahovať aj kmeňové imanie spoločnosti a výšku vkladov jednotlivých spoločníkov.

(5) Návrh na zápis do podnikového registra pri spoločnom podniku podáva ten z účastníkov, ktorý bol na to v zmluve určený. Do podnikového registra sa zapisujú okrem skutočností uvedených v odseku 1 aj názvy a sídla účastníkov a výška ich členských podielov. K návrhu treba pripojiť

a) zmluvu o spoločnom podniku,

b) súhlas príslušného orgánu štátnej správy s predmetom činnosti, pokiaľ osobitné predpisy taký súhlas vyžadujú.

§ 112

(1) O konaní vo veciach podnikového registra platia ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku; jeho ustanovenia o poriadkových opatreniach sa použijú aj v prípadoch, keď sa neposlúchne výzva registrového súdu.

(2) V konaní o povolenie zápisu je registrový súd povinný skúmať, či sú splnené predpoklady vykonania zápisu vyžadované právnymi predpismi, či predmet činnosti alebo jeho zmeny sú zhodné s oprávnením schváleným alebo vydaným príslušným orgánom a či bol udelený aj súhlas, ak je potrebný podľa osobitných predpisov.

(3) Registrový súd oznamuje zápisy organizácií a podnikateľov, zápisy predmetu ich činnosti a druhu činností drobných prevádzkárni národných výborov, ako aj zápis zmien a zániku týchto skutočností príslušnému štátnemu orgánu správy daní a odvodov a príslušnému orgánu štátnej štatistiky. Registrový súd oznamuje zápis a výmaz podniku so zahraničnou majetkovou účasťou aj povoľovaciemu miestu.

§ 112a

Vláda Československej socialistickej republiky môže nariadením ustanoviť, že sa do podnikového registra zapisujú aj iné skutočnosti než skutočnosti uvedené v § 108.

§ 112b

Ustanovenia tejto časti platia aj pre štátne hospodárske organizácie.

ŠIESTA ČASŤ
SPOLOČNÉ USTANOVENIA O HOSPODÁRSKÝCH ZÁVÄZKOH

Prvá hlava
PLÁNY A HOSPODÁRSKE ZÁVÄZKY

Prvý oddiel
Pomer plánu a záväzku

§ 115
Plánovacie akty

(1) Plánovací akt, na základe ktorého vzniká povinnosť uzavrieť hospodársku zmluvu, je plánovacie rozhodnutie vydané oprávneným orgánom v súlade s právnym predpisom, ktoré zhodne po dodávateľskej i odberateľskej línii vymedzuje budúce dodávky výrobkov, prác alebo výkonov medzi organizáciami, prípadne aj inú ich spoluprácu (ďalej len „plánovací akt“). Plánovací akt musí stanoviť aspoň základné určenie predmetu a obdobie plnenia určitej organizácie voči inej organizácii; vydáva sa spravidla na ročné alebo viacročné obdobie. Vykonávací predpis môže ustanoviť ďalšie náležitosti plánovacieho aktu.

(2) Plánovacími aktami, pokiaľ spĺňajú náležitosti podľa odseku 1, sú limity a menovité úlohy štátneho plánu, prípadne ďalšie druhy plánovacích rozhodnutí ustanovené zákonom.

§ 118

(1) Orgány hospodárskeho riadenia môžu vo svojej pôsobnosti uložiť organizáciám záväzky, ich záväzky zmeniť alebo zrušiť, len ak to vyžadujú v mimoriadnych prípadoch záujmy obrany a bezpečnosti štátu, plnenie záväzkov z medzinárodných zmlúv, ochrana života, zdravia a výživy ľudu, ochrana životného prostredia, odstraňovanie následkov živelných pohrôm a vážnych havárií. Ak ide o záväzky organizácií, ktoré sú v pôsobnosti rôznych orgánov, je na to potrebná predchádzajúca dohoda týchto orgánov.

(2) Pre záväzky uložené podľa odseku 1 platí ustanovenie o záväzkoch z hospodárskych zmlúv.

Druhý oddiel
Zásady hospodárskej súťaže

§ 119

Organizácie dodávajúce priemyselné výrobky sú povinné v nevyhnutnom rozsahu zabezpečovať servisnú službu a dodávky náhradných dielcov, ak to vyžaduje povaha týchto výrobkov. Táto povinnosť trvá aj po zastavení výroby naďalej v čase, v ktorom je obvyklé a účelné výrobky opravovať.

§ 119a

Organizácie nesmú obmedzovať výrobu alebo vypúšťať z výrobného programu výrobky, práce alebo výkony, pokiaľ by tým bolo ohrozené zabezpečenie záväzných výstupov štátneho plánu, obrana a bezpečnosť štátu, výživa a zdravie ľudu, životné prostredie a plnenie záväzkov z medzinárodných zmlúv.

§ 119d **Nekalá súťaž**

(1) Organizácia nesmie vo svojej podnikateľskej činnosti konať spôsobom, ktorý je v rozpore s dobrými mravmi súťaže a môže poškodiť iné súťažiace organizácie.

(2) V rozpore s dobrými mravmi súťaže sú najmä

- a) akékoľvek činy, ktoré by mohli akokoľvek spôsobiť zámenu s podnikom, výrobkami alebo s priemyselnou alebo obchodnou činnosťou súťažiteľa,
- b) falošné údaje pri prevádzkovaní obchodu, ktoré by mohli poškodiť dobrú povesť podniku, výrobkov alebo priemyselnej alebo obchodnej činnosti súťažiteľa,
- c) údaje alebo tvrdenia, ktorých používanie pri prevádzke obchodu by bolo schopné uvádzať verejnosť do omylu o vlastnosti, spôsobe výroby, charakteristike, spôsobilosti na použitie alebo množstve tovaru.

§ 119e

Organizácia, ktorá má na tom právny záujem, môže sa na hospodárskej arbitráži domáhať toho, aby sa organizácia, ktorá koná v rozpore s ustanoveniami § 119 až 119d, zdržala takého konania, prípadne aby sa odstránil protiprávny stav. Môže takisto požadovať, aby sa arbitrážne rozhodnutie uverejnilo. Organizácia, ktorá uvedeným konaním spôsobila inej organizácii škodu, je povinná jej túto škodu nahradiť.

§ 120

Ak organizácia zistí, že nebude môcť svoju povinnosť včas alebo určeným spôsobom splniť, musí to ihneď písomne s uvedením dôvodu oznámiť druhej organizácii; súčasne musí uviesť, kedy, prípadne, akým spôsobom záväzok splní. Týmto oznámením sa nemení obsah záväzku ani majetková zodpovednosť za jeho nesplnenie.

§ 121

(1) Ak organizácia zistí, že druhá organizácia jej udelila nesprávne príkazy alebo odovzdala nevhodné hmoty, výrobky, zariadenia alebo obaly, je povinná ju na to upozorniť.

(2) Ak hrozí nebezpečenstvo vzniku škody, organizácie sú povinné urobiť opatrenia, aby sa škode zabránilo; ak škoda vznikne, sú povinné usilovať sa o to, aby sa ďalej nezväčšovala, a podľa svojich možností prispieť k jej odstráneniu.

§ 122

Organizácia, ktorej vznikli náklady plnením povinností podľa § 121, môže od organizácie, v prospech ktorej konala, požadovať náhradu odôvodnene vynaložených nákladov, a to aj keď tento prospech nenastal alebo bol zmarený. Ak išlo o konanie v prospech niekoľkých organizácií, náklady sa rozdelia pomerne.

§ 123

(1) Ak organizácia prijala plnenie alebo inak získala majetkový prospech, ktoré jej nepatria, musí ich bez meškania vydať organizácii, na úkor ktorej boli získané; pritom je povinná sa spravovať jej pokynmi.

(2) Organizácia, ktorá spôsobila, že došlo k neoprávnenému plneniu, prípadne inému majetkovému prospechu, je povinná nahradiť iným organizáciám všetky náklady, ktoré im v súvislosti s tým vznikli.

(3) Ak nie je možné alebo účelné vydať to, čo bolo neoprávnene získané, alebo vec toho istého druhu, organizácia je povinná nahradiť cenu podľa času získania. V takom prípade platí, že k získanému plneniu, pokiaľ záležalo vo veciach, prešlo vlastnícke právo alebo právo hospodárenia dňom, keď sa získalo, na organizáciu, ktorá plnenie prijala.

Tretí oddiel

Vznik, zmena a zrušenie hospodárskych záväzkov

§ 124

Záväzky medzi organizáciami vznikajú predovšetkým uzavretím hospodárskych zmlúv, ďalej opatrením orgánov hospodárskeho riadenia a rozhodnutím hospodárskej arbitráže; vznikajú aj ako dôsledok porušenia povinností alebo z iných skutočností uvedených v tomto zákone alebo v iných právnych predpisoch.

§ 125

(1) Organizácie sa môžu dohodnúť na zmene alebo zrušení záväzku, pokiaľ to nevyklučuje právny predpis alebo povaha záväzku; môžu sa tiež dohodnúť na tom, že jedna z nich požiada o rozhodnutie hospodársku arbitráž.

(2) Organizácia je povinná pristúpiť na zmenu alebo zrušenie záväzkov z hospodárskej zmluvy,

- a) ak podkladom je plánovací akt,
- b) ak druhá organizácia preukáže, že by v dôsledku obsahu záväzku nemohla zabezpečiť plnenie úloh uložených jej neskorším plánovacím aktom; povinnosť pristúpiť na zmenu alebo zrušenie záväzkov organizácia však nemá, ak by jej požadovaná úprava znemožnila plnenie úlohy uloženej plánovacím rozhodnutím aspoň rovnakej sily.

(3) Organizácie sú ďalej povinné pristúpiť na zmenu alebo zrušenie záväzkov v prípadoch, keď

- a) nebolo vydané opatrenie, ktoré je právnym predpisom ustanovené ako predpoklad plnenia záväzku,
- b) plnenie záväzku aspoň jednej z organizácií by sa dostalo do rozporu s opatrením príslušného orgánu urobeným podľa právnych predpisov,
- c) po uzavretí prípravnej zmluvy nastali nové skutočnosti, pre ktoré nemožno spravodlivo požadovať plnenie príslušných záväzkov; zmeny alebo zrušenia záväzku zo zmluvy o príprave dodávok, ktorú organizácie boli povinné uzavrieť, sa však možno domáhať iba podľa odseku 2,
- d) bol odvolaný príkaz na sistáciu (§ 126) a s ohľadom na jej dobu treba upraviť obsah záväzku,
- e) ak ide o zmluvu o dodávke stavebných prác, o rekonštrukciu alebo o modernizáciu, prípadne o inú zmluvu týkajúcu sa nehnuteľnosti vydávanej podľa zákona č. 403/1990 Zb. o zmiernení následkov niektorých majetkových krív.

(4) Na zmenu záväzku je organizácia povinná pristúpiť aj v prípade, keď splnenie záväzku je závislé od jej spolupôsobenia a včasné plnenie záväzku je znemožnené tým, že svoje povinnosti v dohodnutej lehote riadne nesplnila.

(5) Pokiaľ sa organizácie nedohodli inak, je tá organizácia, na strane ktorej vznikol dôvod pre zmenu alebo zrušenie záväzku, povinná nahradiť druhej organizácii nevyhnutné náklady, ktoré jej v súvislosti s prípravou na plnenie záväzku, so zmenou záväzku alebo s jeho zrušením vznikli.

(6) Organizácia nie je povinná pristúpiť na zmenu alebo zrušenie záväzku podľa odsekov 2 až 5, ak o to druhá organizácia bez zbytočného odkladu nepožiadala po tom, čo zistila alebo mohla zistiť skutočnosť rozhodujúcu pre zmenu alebo zrušenie záväzku. Podnik zahraničného obchodu nie je ďalej povinný pristúpiť na zmenu alebo zrušenie záväzku, ak nie je zabezpečené devízové krytie na úhradu nákladov, bez vynaloženia ktorých nemožno zabezpečiť zodpovedajúcu zmenu alebo zrušenie záväzku vo vzťahu k zahraničiu.

(7) Odberateľ je povinný pristúpiť na zmenu alebo zrušenie záväzku, pokiaľ v prípadoch ustanovených v § 361 ods. 4 na vyžiadanie dodávateľa nezložil pred splnením dodávky v banke prostriedky na úhradu budúcich pohľadávok vzniknutých splnením tejto dodávky alebo nepreukázal, že sa mu poskytla dotácia alebo že uzavrel úverovú zmluvu. Náhradu škody môže dodávateľ v týchto prípadoch uplatniť iba za podmienok a v rozsahu ustanovenom v § 146 až 148.

§ 126

(1) Ak organizácie dohodnú alebo právny predpis ustanovuje prípady, keď oprávnená organizácia alebo orgán príslušný podľa právneho predpisu má právo dať organizácii príkaz na dočasné zastavenie všetkých činností súvisiacich s plnením záväzku (sistácia), druhá organizácia je povinná tento príkaz poslúchnuť a uschovať všetko, čo už pripravila na plnenie záväzku.

(2) Príkazom na sistáciu prestávajú plynúť lehoty na splnenie povinností dotknutých sistáciou.

(3) Ak sistácia trvá dlhšie ako tri mesiace, je organizácia, ktorá na ňu dala príkaz, povinná všetko, čo bolo dosiaľ pripravené na plnenie, odobrať a zaplatiť. Ak sistácia trvá dlhšie ako 12 mesiacov alebo ak už uplynul pôvodne dohodnutý čas plnenia, záväzok zaniká, ak sa organizácie nedohodnú inak.

(4) Organizácia, ktorá dala príkaz na sistáciu, je povinná uhradiť náklady účelne vynaložené druhou organizáciou v súvislosti so sistáciou.

(5) Organizácie sa môžu dohodnúť alebo právny predpis ustanoviť dôsledky sistácie odchyľne.

§ 127

Ak obsah záväzku je sporný alebo pochybný a ak nie je hospodársky účelné ho presne zisťovať, môže sa obsah tohto záväzku určiť dohodou organizácií.

§ 128

(1) Ak to nevyklučuje právny predpis, dohoda organizácií alebo povaha záväzku, môžu sa práva zo záväzku postúpiť dohodou na inú organizáciu. Dokiaľ organizácia, ktorá má povinnosť plniť, nevie o postupe, môže plniť organizácii pôvodne oprávnenej.

(2) Povinnosť zo záväzku môže dohodou prevziať iná organizácia len so súhlasom oprávnenej organizácie.

§ 129

(1) Povinnosť zo záväzku zaniká jej splnením.

(2) Čas, kedy sa musí záväzok splniť, určuje vykonávací predpis alebo právny úkon, najmä hospodárska zmluva. Ak čas plnenia nie je takto určený, môže oprávnená organizácia požadovať splnenie a povinná organizácia plniť ihneď. Pred ustanoveným alebo dojednaným časom môže sa plniť len so súhlasom oprávnenej organizácie, ak vykonávací predpis neustanovuje inak.

(3) Pokiaľ to neodporuje právnemu predpisu alebo povahe záväzku, nesmie sa odmietnuť čiastočné plnenie.

§ 129a

Organizácia, ktorá uzavrela zmluvu alebo inú dohodu na neurčitý čas, je oprávnená ju vypovedať najmenej šesť mesiacov vopred, pokiaľ z povahy záväzku, z právneho predpisu alebo z dohody nevyplýva o možnosti vypovede, prípadne o výpovedných lehotách niečo iné.

§ 129b

(1) Záväzok zaniká, ak sa jeho plnenie stane nemožným (§ 21 ods. 1); organizácia, ktorá spôsobila nemožnosť plnenia, sa nemôže zbaviť zodpovednosti za škodu, ktorá v dôsledku toho vznikla.

(2) Ak sa stane nemožnou len časť plnenia, zaniká záväzok len do tejto časti. Ak však z povahy zmluvy alebo z účelu plnenia, ktorý bol organizáciám známy pri vzniku záväzku, vyplýva, že plnenie zvyšku by bolo hospodársky neodôvodnené, zaniká záväzok v celom rozsahu.

Tretí A oddiel Zabezpečenie záväzkov

Záložné právo

§ 129c

(1) Záložné právo umožňuje, aby oprávnená organizácia v prípade, že záväzok nebude včas splnený, bola uspokojená z veci založenej záložcom.

(2) Ak je záložným právom zabezpečená nepeňažná pohľadávka, predpokladá sa, že do výšky jej zistiteľného ocenenia v čase vzniku záložného práva je zabezpečené peňažné plnenie, ktoré by oprávnenej organizácii prislúchalo v prípade porušenia záväzku povinnou organizáciou.

(3) Ak niekto prevezme zmluvne vec, na ktorej viazne záložné právo, je viazaný popri pôvodnom dlžníkovi za pohľadávku, pre ktorú sa záložné právo zriadilo, a o ktorej pri uzavretí zmluvy vedel alebo vedieť musel; nadobúdateľ takto zodpovedá do výšky ceny nadobudnutého majetku.

§ 129d

(1) Záložné právo vzniká na základe zmluvy alebo priamo zo zákona.

(2) V zmluve o zriadení záložného práva musí byť určený predmet záložného práva (záloh) a pohľadávka, ktorú zabezpečuje. Trvanie záložného práva možno v zmluve obmedziť len na určitú dobu. Záložným právom možno zabezpečiť aj budúci alebo podmienený záväzok.

(3) Na základe zmluvy vzniká záložné právo

- a) pri hnutelých veciach odovzdaním veci záložnému veriteľovi (oprávnenej organizácii),
- b) pri nehnuteľnostiach zápisom záložného práva v evidencii nehnuteľností.

§ 129e

(1) Ak niekto založí cudziu vec bez súhlasu vlastníka alebo organizácie, ktorej prislúcha k veci iné právo nezlúčiteľné so záložným právom, vznikne záložné právo, len ak sa vec odovzdá záložnému veriteľovi a ten ju prijme dobromyseľne, že záložca je oprávnený vec založiť. Pri pochybnostiach platí, že záložný veriteľ jednal dobromyseľne.

(2) Záložné právo sa vzťahuje na založenú vec, na jej príslušenstvo i na prírastky veci.

§ 129f**Práva a povinnosti strán**

(1) Prijemca hnutelného zálohu je povinný vydať záložnému dlžníkovi záložný list, v ktorom záloh opíše a potvrdí jeho prevzatie; v záložnom liste môžu byť uvedené podstatné podmienky záložnej zmluvy.

(2) Ak k odovzdaniu hnutelného zálohu nedošlo a ak nejde o záložné právo vznikajúce zo zákona, je záložný dlžník povinný vec označiť tak, že jej založenie môže byť každému zjavné. Namiesto toho môžu dať záložný dlžník a veriteľ záloh inej osobe, aby ho pre nich uschovala.

(3) Zriadenie záložného práva k nehnuteľnosti i jeho zánik musia byť zapísané na žiadosť vlastníka alebo organizácie, ktorá má k založenej veci právo hospodárenia, do evidencie nehnuteľností podľa osobitných predpisov.

(4) Záložný veriteľ má právo záloh mať u seba po dobu trvania záložného práva, nesmie ho však užívať, pokiaľ na to záložný dlžník výslovne nedá súhlas. Záložný veriteľ je povinný záloh opatrovať a chrániť ho pred poškodením, zneužitím a zničením.

(5) Záložný veriteľ má proti záložnému dlžníkovi právo na úhradu nákladov, ktoré mu vznikli v dôsledku plnenia povinností podľa odseku 4.

(6) Záložný dlžník môže záloh po dohode so záložným veriteľom zameniť za niečo iné.

§ 129g

(1) Ak vyjde najavo, že hodnota zálohu už nepostačuje na úhradu pohľadávky záložného veriteľa v dôsledku vady alebo inej okolnosti na strane záložného dlžníka, má záložný veriteľ právo žiadať od záložného dlžníka, aby zabezpečenie primerane doplnil, a ten je povinný mu vyhovieť.

(2) Ak nie je zabezpečená pohľadávka v určenej dobe splnená, môže sa záložný veriteľ domáhať uspokojenia zo zálohu podľa odsekov 3 a 4.

(3) Záložný veriteľ môže navrhnúť hospodárskej arbitráži predaj zálohu.

(4) Záložný veriteľ môže, ak má záloh u seba a ak tak bolo písomne dojednané, záloh predať za úradne určenú cenu. O zamýšľanom predaji je záložný veriteľ povinný záložného dlžníka bez odkladu informovať.

(5) Záložný veriteľ sa môže domáhať uspokojenia zo zálohu, aj keď je zabezpečená pohľadávka už premlčaná.

(6) Ak je k tej istej veci zriadené viac záložných práv, prednostne sa uspokojí staršie právo. K veci alebo inej hodnote, ktorá zabezpečuje pohľadávku banky, nesmie sa zriadiť viac záložných práv.

§ 129h

(1) Záložné právo zaniká, ak zanikne zabezpečená pohľadávka alebo ak záložný dlžník zloží veriteľovi cenu založenej veci, ak je nižšia ako pohľadávka. Ak záložné právo zanikne, je veriteľ povinný vrátiť záloh alebo umožniť vyznačenie zániku zapísaného záložného práva.

(2) Záložné právo takisto zaniká, ak zanikne záloh, ak sa oprávnený vzdá záložného práva alebo ak uplynie čas, na ktorý bolo záložné právo v zmluve o jeho zriadení obmedzené.

§ 129i

(1) Neplatné sú dohody, ktorými sa ukladá záložnému dlžníkovi viac povinností, než zákon dovoľuje; najmä nesmie byť dohodnuté, že záloh nemožno vyplatiť, že záloh pripadne veriteľovi po splatnosti pohľadávky, ak nebude táto pohľadávka uspokojená, že veriteľ môže záloh speňažiť ľubovoľným spôsobom alebo že veriteľovi patrí výnos zo zálohu; možno však dohodnúť, že veriteľ môže záloh užívať za primeranú odplatu.

(2) Ak je tá istá pohľadávka zabezpečená niekoľkými vecami, má záložný veriteľ právo domáhať sa uspokojenia pohľadávky alebo jej časti z ktoréhokoľvek zálohu.

Zádržné právo**§ 129j**

(1) Organizácia, ktorá je inak povinná vydať hnutelnú vec, ktorú má z vôle povinnej organizácie oprávnené u seba, môže ju zadržať, aby zabezpečila svoju splatnú pohľadávku voči organizácii, ktorej je povinná vec vydať. Zádržné právo pre určitú pohľadávku môžu organizácie vopred zmluvne vylúčiť.

(2) Zádržné právo neprislúcha organizácii, ktorej oprávnená organizácia pri odovzdaní veci uložila, aby s ňou naložila spôsobom, ktorý je nezlučiteľný s výkonom zádržného práva. Zádržné právo neprislúcha ani v prípade, ak bola vec svojmocne alebo ľstivo odňatá.

(3) Ak sa nepochybné zistí platobná neschopnosť povinnej organizácie, má oprávnená organizácia zádržné právo aj na zabezpečenie pohľadávky dosiaľ nesplatennej a bez ohľadu na to, či sa oprávnenej organizácii uložilo, ako má s vecou naložiť.

§ 129k

(1) Oprávnená organizácia je povinná bez zbytočného odkladu informovať povinnú organizáciu o tom, že bola vec zadržaná.

(2) Oprávnená organizácia má právo na náhradu nákladov vynaložených na zadržovanú vec. Je povinná vec starostlivo opatrovať.

(3) Oprávnená organizácia môže navrhnúť hospodárskej arbitráži predaj zadržanej veci, pokiaľ jej pohľadávku nezabezpečí povinná organizácia inak. V prípade výkonu rozhodnutia má oprávnená organizácia právo na prednostné uspokojenie z výťažku zadržanej veci pred ostatnými veriteľmi.

(4) Zriadením iného zabezpečovacieho prostriedku zádržné právo zanikne.

Ručenie

§ 129l

(1) Ručenie vzniká písomným vyhlásením ručiteľa alebo zo zákona.

(2) Ručiteľom povinnej organizácie je organizácia, ktorá písomne vyhlási oprávnenej organizácii, že ju uspokojí, ak povinná organizácia nesplní svoj záväzok. Ručiteľ sa môže zaručiť i len za určitú časť záväzku alebo len na určitý čas.

(3) Ručenie možno poskytnúť aj pre budúce záväzky alebo pre podmienené záväzky.

§ 129m

(1) Ručenie sa vzťahuje na všetky práva, ktoré vzniknú oprávnenej organizácii zo zabezpečeného záväzku. Nevzťahuje sa na náhradu škody spôsobenej porušením záväzku povinnou organizáciou, pokiaľ ručiteľ splnil svoju povinnosť voči oprávnenej organizácii včas. Rozsah ručenia môže ručiteľ v písomnom vyhlásení zakladajúcim ručenie určiť inak.

(2) Ručiteľ je povinný záväzok splniť, až ak nesplní povinná organizácia svoj zročný záväzok, hoci ju na to oprávnená organizácia písomne vyzvala. Vyzvanie nie je potrebné, ak je nepochybné, že povinná organizácia svoju povinnosť nesplní. Ručiteľ môže proti veriteľovi uplatniť všetky námietky, ktoré by mal proti veriteľovi dlžník.

(3) Ručiteľ môže odoprieť splnenie oprávnenej organizácii, pokiaľ táto spôsobila, že nemožno dosiahnuť uspokojenie od povinnej organizácie.

(4) Povinná organizácia musí kedykoľvek bez zbytočného odkladu oznámiť na požiadanie ručiteľovi rozsah svojej povinnosti zabezpečenej ručením.

§ 129n

(1) Práva oprávnenej organizácie voči ručiteľovi sa nepremlčia ani nezaniknú pred premlčaním alebo zánikom práva voči povinnej organizácii. Ručiteľ môže, pokiaľ sa oprávnená organizácia s ručiteľom nedohodla inak, proti oprávnenej organizácii uplatniť všetky námietky, ktoré proti nej má povinná organizácia.

(2) Ak sa za ten istý záväzok zaručilo niekoľko ručiteľov, ručí každý zo spoločných ručiteľov za celý rozsah povinností, pokiaľ obsah ručenia neobmedzil v písomnom vyhlásení zakladajúcim ručenie. Ručiteľ má proti ostatným ručiteľom postih ako spoločne zaviazaná organizácia.

(3) Ručiteľ, ktorý splní povinnosť, za ktorú ručí, vstupuje do práv oprávnenej organizácie a je oprávnený požadovať od nej všetko, čo je potrebné na uplatnenie nároku proti povinnej organizácii. Prechod práva oprávnenej organizácie na ručiteľa nemá vplyv na plynutie premlčanej doby voči povinnému subjektu.

(4) Ak ručiteľ uspokojí oprávnenú organizáciu bez súhlasu povinnej organizácie, môže povinná organizácia proti ručiteľovi namietať všetko, čo by bola mohla namietať oprávnenej organizácii; to neplatí o námietkach, na ktoré povinná organizácia ručiteľa neupozornila ihneď po upovedomení, že oprávnená organizácia uplatnila nároky z ručenia.

§ 129o

Závazok ručiteľa zaniká súčasne so zánikom povinnej organizácie, alebo ak ručiteľ uspokojí oprávnenú organizáciu. Ak sa ručiteľ zaviazal len na určitý čas, zaniká jeho záväzok tiež uplynutím určeného času.

Štvrtý oddiel Premlčanie

§ 130

Majetkové právo, ktoré nebolo uplatnené v ustanovenej dobe na príslušnom orgáne, sa premlčuje. Nepremlčujú sa však vlastnícke práva a právo hospodárenia. Takisto sa nepremlčuje právo na usporiadanie vzájomných práv a povinností spoluvlastníkov alebo subjektov spoločného práva hospodárenia, pokiaľ spoluvlastníctvo alebo právo spoločného hospodárenia trvá. Premlčaniu nepodliehajú tiež majetkové práva k nehmotným majetkom. Majetkové právo zabezpečené záložným právom sa nepremlčí, pokiaľ záložné právo trvá. Záložné právo sa nepremlčuje, pokiaľ má oprávnený subjekt záloh vo svojej moci.

§ 131

Na premlčanie prihliadne príslušný orgán len vtedy, ak povinný právny subjekt uplatní námietku premlčania; ak sa námietka premlčania uplatní, nemôže sa premlčané právo priznať. Nepriznanie práva z tohto dôvodu nebráni vzájomnému urovnaniu.

§ 131a

Pokiaľ nie je v zákone ustanovené inak, je premlčacia lehota trojročná a plyní odo dňa, keď sa mohlo právo uplatniť po prvý raz. Pri právach, ktoré sa musia uplatniť najprv u povinného subjektu (napr. reklamáciou), plyní premlčacia lehota odo dňa, keď sa právo takto uplatnilo.

§ 131b

(1) Premlčacia lehota opakujúcich sa plnení (napr. plnenie v splátkach) začína plynúť ohľadne jednotlivých častí plnenia (splátok) odo dňa ich splatnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej časti plnenia stane splatným celý dlh, začne plynúť premlčacia doba odo dňa splatnosti nesplnenej časti plnenia.

(2) Premlčacia lehota práva na náhradu škody je dva roky a začína plynúť odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá. Právo na náhradu škody sa však premlčí najneskôr za desať rokov odo dňa, keď došlo k udalosti, z ktorej škoda vznikla. To platí obdobne o premlčacej lehote práva na vydanie neoprávneného majetkového prospechu.

(3) Premlčacia lehota práva na zaplatenie majetkových sankcií – ak nejde o majetkové sankcie, ktoré sú súčasťou práv zo zodpovednosti za vady – je šesť mesiacov.

(4) Premlčacia lehota na plnenie z poistenia voči poisťovni začína plynúť za rok od poistnej udalosti; ak v prípadoch poistenia zodpovednosti za škodu rozhoduje o náhrade tejto škody oprávnený orgán, platí, že poistná udalosť nastala až dňom, keď rozhodnutie, podľa ktorého má poisťovňa plniť, nadobudlo právoplatnosť.

(5) Ak bolo právo priznané právoplatným rozhodnutím príslušného orgánu, je premlčacia lehota desaťročná a plyní odo dňa, keď sa malo podľa rozhodnutia plniť.

(6) Ak právo povinný subjekt uznal, je premlčacia lehota desaťročná a plynie odo dňa doručenia uznania; ak sa však v uznaní uviedla lehota na plnenie, plynie premlčacia lehota odo dňa, keď uplynula táto lehota.

(7) Práva zodpovedajúce vecným bremenám sa premlčujú v lehote desať rokov. Premlčacia lehota práv zodpovedajúcich vecným bremenám začína plynúť odo dňa, keď sa oprávnenému zabránilo právo vykonať.

§ 131c

(1) Premlčacia lehota sa započítava právnym nástupcom.

(2) Subjekty sa nemôžu vopred dohodou premlčania vzdať; dohodou tiež nemôžu premlčaciu lehotu predĺžiť ani skrátiť.

§ 131d

Plynutie premlčacej lehoty sa pretrháva výkonom práva. Podaním žiadosti (žaloby) príslušnému orgánu pred uplynutím premlčacej lehoty plynutie tejto lehoty spočíva; stačí podanie žiadosti (žaloby) doporučené na pošte.

§ 131e

Preklúzia

(1) V prípadoch ustanovených v zákone právo zaniká, ak sa v ustanovenej dobe nevykoná úkon pre zachovanie práva nevyhnutný. Ďalej zanikajú práva zo zodpovednosti za vady, ak sa neuplatnili v ustanovenej lehote na príslušnom orgáne. Na zánik práva (preklúziu) prihliada príslušný orgán z úradnej povinnosti, aj keď povinný subjekt zánik práva nenamietne.

(2) Lehoty pre zánik práva zo zodpovednosti za vady sú šesť mesiacov a začínajú plynúť

- a) po uplynutí lehoty, v ktorej podľa dohody sa mali vady odstrániť alebo sa malo poskytnúť nové bezvadné plnenie; ak nedošlo k dohode o odstránení väd po odoslaní alebo odovzdaní reklamácie, prípadne po splnení, ak nie je lehota pre reklamáciu ustanovená;
- b) po odstránení vady, ak ide o právo na náhradu nákladov na odstránenie väd; toto právo možno uplatniť najdlhšie do konca roka nasledujúceho po uplynutí lehôt pre reklamáciu väd;
- c) po odškodnení zahraničného zákazníka, prípadne potom, keď sa podnik zahraničného obchodu dozvedel o vrátení tovaru zo zahraničia, ak ide o tovar, ktorý sa vyviezol.

§ 132

Uznanie záväzku

(1) Ak povinná organizácia čo do dôvodu a rozsahu uzná písomne svoj záväzok, hoci aj premlčaný, predpokladá sa, že v rozsahu uznania záväzok v čase uznania trvá.

(2) Ak povinná organizácia uzná písomne svoj záväzok pred uplynutím premlčacej (prekluzívnej) lehoty alebo aj po uplynutí premlčacej lehoty, plynie nová premlčacia (prekluzívna) lehota odo dňa takého uznania.

(3) Ak sa uznala len časť záväzku, nastávajú uvedené účinky len pre túto časť.

Druhá hlava
DÔSLEDKY PORUŠENIA ZÁVÄZKOV A INÝCH PRÁVNÝCH POVINNOSTÍ

Prvý oddiel
Zodpovednosť za vady (záruka)

§ 133
Rozsah zodpovednosti

(1) Dodávateľ zodpovedá za to, že predmet plnenia má a po ustanovenú dobu bude mať vlastnosti ustanovené právnymi predpismi, ustanoveniami štátnych noriem, ktoré sú záväzné podľa právnych predpisov o technickej normalizácii (ďalej len „technické normy“), zmluvou, rozhodnutím hospodárskej arbitráže, opatrením štátneho alebo iného oprávneného orgánu, prípadne obvyklé vlastnosti ďalej za to, že je kompletný a bez právnych väd. Dodávateľ takisto zodpovedá za to, že sa dodané množstvo zhoduje s údajmi v sprievodných dokladoch.

(2) Dodávateľ nezodpovedá za zhoršenie vlastností plnenia alebo za poškodenie, ktoré po splnení spôsobil odberateľ, prípadne niekto iný, alebo ktoré boli spôsobené neodvratiteľnými udalosťami.

§ 134

Pokiaľ tento zákon alebo vykonávací predpis neustanovuje inak, odberateľ je povinný preveriť predmet plnenia s ohľadom na jeho predpokladané použitie a na skúsenosti z doterajších dodávok tak, aby predchádzal vzniku škôd a aby zabezpečil vierohodné dôkazné prostriedky o zistených vadách a o zodpovednosti dodávateľa.

§ 135
Doba zodpovednosti (záručná doba)

Záručná doba, ako aj rozsah zodpovednosti sú ustanovené týmto zákonom alebo vykonávacími predpismi. Organizácie si môžu dohodnúť dlhšiu záručnú dobu; pre túto predĺženú časť záručnej doby môžu dojednať rozsah zodpovednosti alebo ďalšie podmienky odchyľne. Dodávateľ môže predĺžiť záručnú dobu aj jednostranným písomným úkonom. Kratšiu záručnú dobu si organizácie môžu výnimočne dohodnúť, pokiaľ sa dodaný výrobok použije neobvyklým spôsobom.

Uplatňovanie práv zo zodpovednosti za vady (reklamačné konanie)

§ 136

(1) Odberateľ je povinný vady písomne reklamovať u dodávateľa bez zbytočného odkladu po ich zistení. Pokiaľ tento zákon alebo vykonávacie predpisy neustanovujú inak, práva zo zodpovednosti za vady zanikajú, ak sa nebudú reklamovať najneskoršie do konca záručnej doby.

(2) V reklamácií musí odberateľ vady opísať, prípadne uviesť, ako sa prejavujú.

(3) V reklamácií odberateľ uvádza aj svoje požiadavky, prípadne ich vyčíslí a k reklamácií pripojí aj vhodné dôkazné prostriedky, ktoré umožnia overiť oprávnenosť reklamácie.

§ 137

(1) Vady traťových dodávok môže reklamovať odberateľ alebo príjemca zásielky. Ak reklamuje príjemca, platí, že tak robí ako zástupca odberateľa. Reklamáciu ďalej prerokúva odberateľ.

(2) Ak vady traťovej dodávky reklamuje príjemca zásielky a pošle odpis reklamácie odberateľovi, plní tým voči nemu povinnosť reklamovať.

§ 137a

Ak nemožno bez neúmerných ťažkostí zistiť rozsah vadného plnenia, môže ho s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu určiť hospodárska arbitráž.

Druhý oddiel **Omeškanie**

§ 138

(1) Organizácia je v omeškaní, ak nesplní svoju povinnosť v ustanovenej dobe; nie je však v omeškaní po dobu, po ktorú nemohla svoju povinnosť plniť následkom okolností vzniknutých u oprávnenej organizácie. Dodávateľ nie je v omeškaní so splnením dodávky, pokiaľ odberateľ nevyhoví jeho žiadosti urobenej podľa § 361 ods. 4.

(2) Organizácia sa zodpovednosti za omeškanie zbaví, ak preukáže, že nemohla splniť svoju povinnosť pre neodvratiteľné udalosti.

§ 139

Ak nesplnila organizácia, ktorá je v omeškaní, svoju povinnosť ani v dodatočnej lehote primeranej povahe záväzku, ktorú jej oprávnená organizácia určila s upozornením, že inak od záväzku odstúpi, má oprávnená organizácia právo od záväzku odstúpiť, pokiaľ tento zákon alebo vykonávacie predpisy neustanovujú inak. Dodávateľ však nemôže odstúpiť od záväzku na plnenie pre vývoz alebo na zabezpečenie obranyschopnosti štátu.

§ 140

Ak sa malo plniť výhradne v určitý deň alebo výhradne len do určitej lehoty, musí oprávnená organizácia, ak chce trvať na splnení po uplynutí určeného času, oznámiť to bez zbytočného odkladu druhej organizácii; ak tak neurobí, nemôže už neskoršie na splnení trvať.

Tretí oddiel **Majetkové sankcie**

§ 141

Ak povinná organizácia riadne nesplní svoju povinnosť, môže oprávnená organizácia od nej požadovať dojednanú majetkovú sankciu, a ak nie je dojednaná, majetkovú sankciu podľa tohto zákona alebo iného právneho predpisu, ak je pre tento prípad ustanovená.

§ 142

Organizácia, ktorej sa majetkové sankcie vyúčtovali, je povinná do 30 dní po tom, čo vyúčtovanie dostala, buď majetkové sankcie zaplatiť, alebo oznámiť oprávnenej organizácii svoje námietky.

§ 143

Ak organizácie nedohodnú niečo iné, záväzok nezaniká zaplatením majetkovej sankcie.

§ 144

Hospodárska arbitráž môže znížiť, prípadne odpustiť majtkové sankcie, len ak sú pre to celkom mimoriadne dôvody.

Štvrtý oddiel**Škoda spôsobená porušením záväzku alebo inej právnej povinnosti****§ 145**

(1) Organizácia, ktorá inej organizácii spôsobila škodu porušením záväzku alebo inej právnej povinnosti, je povinná škodu nahradiť.

(2) Organizácia sa zodpovednosti zbaví, ak preukáže, že škode nemohla zabrániť ani pri vynaložení všetkého úsilia, ktoré možno od nej požadovať. Svojej zodpovednosti sa však nemôže zbaviť poukazom na to, že plnila opatrenia orgánov hospodárskeho riadenia.

§ 145a**Škoda spôsobená prevádzkou organizácie**

(1) Organizácia zodpovedá za škodu, ktorú spôsobí inej organizácii svojou prevádzkou.

(2) Škoda je spôsobená prevádzkou organizácie, ak je spôsobená

- a) hospodárskou činnosťou organizácie, ktorá má prevádzkovú povahu, alebo vecou použitou pri tejto činnosti,
- b) fyzikálnymi, chemickými, prípadne biologickými vplyvmi prevádzky organizácie na okolie,
- c) oprávneným vykonávaním alebo zabezpečením prác alebo činností, ktorými je spôsobená inej organizácii škoda na nehnuteľnosti alebo sa jej podstatne sťažuje alebo znemožňuje užívanie nehnuteľnosti.

(3) Za škodu spôsobenú prevádzkou sa považuje aj poškodenie zložiek životného prostredia, najmä znečistenie ovzdušia, strata alebo znehodnotenie vody alebo poľnohospodárskej alebo lesnej pôdy, a to vrátane porastov, a poškodenie alebo zničenie chránených území a chránených druhov rastlín a živočíchov.

(4) Zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou sa organizácia zbaví, len ak preukáže, že škoda bola spôsobená neodvratiteľnou udalosťou alebo náhodou nemajúcou pôvod v prevádzke alebo vlastným konaním poškodenej organizácie.

§ 145b**Škoda spôsobená vecou**

Za škodu spôsobenú vecou zodpovedá organizácia, ktorej vec patrí, alebo organizácia, ktorá vec v čase spôsobenia škody používala. Tejto zodpovednosti sa organizácia zbaví, ak preukáže, že dbala potrebnú starostlivosť o opatrovanie veci alebo o dohľad nad ňou.

Spoločné ustanovenia**§ 145c**

Organizácia nezodpovedá za škodu, ktorú spôsobila tým, že odvracala priamo hroziace nebezpečenstvo vzniku škody na majetku, ktoré sama nevyvolala; za spôsobenú škodu však

zodpovedá, pokiaľ mohla nebezpečenstvo vzniku škody odvrátiť inak, alebo ak spôsobená škoda je rovnako závažná alebo závažnejšia než škoda, ktorá hrozila.

§ 145d

(1) Škoda je spôsobená organizáciou, ak bola spôsobená v rámci plnenia úloh organizácie tými, ktorí jej úlohy plnili.

(2) Organizácia sa nemôže zbaviť zodpovednosti za škodu poukazom na to, že plnila opatrenia orgánov hospodárskeho riadenia.

§ 145e

(1) Organizácia, ktorá je zviazaná inej organizácii niečo vykonať, zodpovedá jej aj za organizáciu, ktorú použila na splnenie svojho záväzku. Poškodená organizácia však môže uplatňovať svoj nárok priamo voči organizácii, ktorá škodu spôsobila.

(2) Organizácia, ktorá zodpovedá za škodu spôsobenú inou organizáciou, má voči nej postih.

§ 146

(1) Ak škodu spôsobilo viac organizácií, zodpovedajú pomerne. Ak nemožno rozsah zodpovednosti každej z nich zistiť bez neúmerných ťažkostí, zodpovedajú rovnakým dielom.

(2) Ak škodu spôsobila aj poškodená organizácia, najmä tým, že sa nepričinila o zmenšenie alebo odvrátenie škody, znáša škodu pomerne.

§ 147

(1) Nahrádza sa to, o čo sa majetok poškodenej organizácie škodnou udalostou zmenšil (skutočná škoda) a čo by bola poškodená organizácia dosiahla, keby nebola nastala škodná udalosť (ušlý zisk). Pri porušení záväzku sa však nenahrádza škoda, ktorú organizácia, čo škodu spôsobila, nemohla pri vzniku záväzku predvídať ako obvyklý následok takého porušenia.

(2) Škoda sa nahrádza v peniazoch; ak však poškodená organizácia o to požiada a ak je to možné a účelné, nahrádza sa škoda uvedením do predošlého stavu včítane odstránenia vady, ak ide o škodu vzniknutú vadným plnením.

(3) Na náhradu škody sa započítavajú majetkové sankcie, ktoré boli zaplatené za nesplnenie povinností, ktorých porušením bola škoda spôsobená.

§ 147a

Predpoklady, za ktorých je organizácia povinná uhrádzať škodu, môžu byť v zákonoch ustanovené odchylné; odchylné sa môže ustanoviť alebo dohodnúť pre určité prípady aj rozsah a spôsob náhrady škody.

§ 148

(1) Ak nemožno presne alebo bez neúmerných ťažkostí zistiť výšku škody, určí ju hospodárska arbitráž s prihliadnutím na všetky okolnosti.

(2) Znížiť náhradu škody môže hospodárska arbitráž, len ak sú pre to celkom mimoriadne dôvody.

§ 149

Právo na náhradu škody, ktorá vznikla chybným plnením, nie je dotknuté zánikom práv zo zodpovednosti za chyby.

§ 150

Za škody spôsobené pri prevádzke dopravných prostriedkov organizácia zodpovedá podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka.

Tretia hlava**UZAVIERANIE HOSPODÁRSKYCH ZMLÚV****§ 152**

(1) Obsah hospodárskej zmluvy musí byť presný a zrozumiteľný.

(2) Ak organizácia považuje návrh hospodárskej zmluvy za technicky nevyjasnený alebo inak nedostatočný, je povinná ho bez zbytočného odkladu vrátiť na doplnenie a vytknúť nedostatky, ktoré majú byť odstránené. Ak druhá organizácia odošle opravený návrh zmluvy do 10 dní po tom, čo dostala vrátený návrh, považuje sa návrh zmluvy za včas predložený.

(3) Pokiaľ v ďalších ustanoveniach tohto zákona alebo vo vykonávacích predpisoch nie je ustanovené niečo iné, platia o uzavieraní hospodárskych zmlúv ustanovenia § 153 až 155.

§ 153

(1) Hospodárska zmluva vzniká, ak dôjde k dohode o predmete a čase plnenia, prípadne o ďalších náležitostiach, o ktorých pri dojednávaní zmluvy niektorá z organizácií vyhlási, že dohoda o nich je nevyhnutná pre vznik zmluvy. Ak sa cena tvorí dohodou organizácií, vznikne zmluva, len ak dôjde aj k dohode o výške ceny alebo o spôsobe, akým sa cena určí. Ak nedôjde k dohode o celom požadovanom rozsahu plnenia, uzavrie sa zmluva na rozsah plnenia, o ktorom sa dosiahla dohoda, ak tomu nebráni prejav organizácie, povaha záväzku alebo právny predpis.

(2) Dohoda o predmete a čase plnenia, prípadne o cene a o ďalších náležitostiach určených ako podmienka vzniku zmluvy sa môže nahradiť

- a) pri uzavieraní zmluvy o dodávke výrobkov, ak návrh zmluvy predkladá odberateľ, tým, že odberateľ do jedného mesiaca odo dňa, keď dostal od dodávateľa návrh zmien alebo doplnkov týkajúcich sa predmetu alebo času plnenia, prípadne ceny alebo iných náležitostí určených ako podmienka vzniku zmluvy, neoznámí dodávateľovi, že s týmito zmenami alebo doplnkami nesúhlasí; v tomto prípade je zmluva uzavretá v znení zmien a doplnkov navrhnutých dodávateľom, a to aj keď dodávateľov návrh zmien a doplnkov je oneskorený;
- b) ak to nevylučuje povaha záväzku, tým, že dodávateľ poskytne požadované plnenie a odberateľ ho bez zbytočného odkladu neodmietne; ak sa poskytne len časť požadovaného plnenia, došlo k uzavretiu zmluvy len v rozsahu poskytnutého plnenia;
- c) rozhodnutím hospodárskej arbitráže v prípade, keď sa tak organizácie dohodli, a v prípade, keď povinnosť aspoň jednej z organizácií uzavrieť na žiadosť druhej organizácie hospodársku zmluvu vyplýva z právneho predpisu alebo zo zmluvy o príprave dodávok. Organizácia, ktorá sa domáha uzavretia zmluvy, je povinná nahradiť druhej organizácii zvýšenie nákladov vzniknuté v dôsledku uzavretia zmluvy, pokiaľ bola na predpokladaný rozsah tohto zvýšenia pred uzavretím zmluvy upozornená; to neplatí, ak sa organizácia domáha uzavretia zmluvy na základe

plánovacieho aktu alebo na základe opatrenia podľa § 118 alebo na základe zmluvy o príprave dodávok.

(3) Ak vznikne zmluva, ale organizácie sa nedohodli o iných náležitostiach, než je predmet a čas plnenia, prípadne cena alebo iná náležitosť určená ako podmienka vzniku zmluvy, stanú sa tieto náležitosti súčasťou zmluvy v znení zmien a doplnkov uvedenom v prijatí návrhu zmluvy, ak organizácia, ktorá návrh podala, nepožiadala hospodársku arbitráž do jedného mesiaca od vzniku zmluvy o rozhodnutie. Ak rozhodnutie hospodárskej arbitráže neurčí inak, má rozhodnutie účinnosť od vzniku zmluvy.

(4) Ak bola dohodnutá vyššia cena, než aká je prípustná podľa cenových predpisov, platí za dohodnutú najvyššie prípustná cena.

(5) Nahradenie dohody o cene môže byť v predpisoch o cenách upravené inak.

§ 154

(1) Organizácia, ktorá dostala návrh zmluvy, je povinná sa vyjadriť k nemu do jedného mesiaca od uplynutia lehoty na predloženie návrhu zmluvy; ak lehota na predloženie návrhu zmluvy nie je ustanovená, alebo ak návrh bol predložený oneskorene, je povinná sa k nemu vyjadriť do jedného mesiaca od odoslania návrhu. Organizácia, ktorá podáva návrh zmluvy, môže určiť inú lehotu na vyjadrenie k nemu; ak tak robí bez dohody s organizáciou, ktorej bol návrh určený, môže kratšiu lehotu určiť len v osobitne odôvodnených prípadoch. Organizácia je svojím návrhom viazaná do konca lehoty určenej na vyjadrenie.

(2) Organizácia, ktorá v odpovedi na návrh zmluvy požaduje zmeny alebo doplnky predmetu alebo času plnenia, je svojou odpoveďou viazaná po dobu jedného mesiaca odo dňa, keď odpoveď došla.

(3) Ak dôjde prejav o prijatí návrhu až po dobe, po ktorú je organizácia svojím návrhom viazaná, je zmluva uzavretá, ak organizácia, ktorá podala návrh zmluvy, bez zbytočného odkladu neoznámí, že prijatie návrhu odmieta ako oneskorené.

§ 155

(1) Ak má byť hospodárskou zmluvou založený spoločný záväzok niekoľkých organizácií a ak nie sú zaviazané spoločne a nerozdielne, určí organizácia v zmluve podiely, v akých sú jednotlivé organizácie oprávnené alebo zaviazané, prípadne určí, ktorá z nich a do akej doby podiely určí. Ak organizácia, ktorá je podľa zmluvy povinná podiely určiť, v ustanovenej lehote tak neurobí, je zviazaná alebo oprávnená sama. Ak podiely nie sú v zmluve určené, ani nie je upravené ich určenie, sú organizácie zviazané alebo oprávnené rovnakým dielom.

(2) Ak zmluvu nepodpisujú všetky organizácie, musí byť tá z nich, ktorá zmluvu podpisuje, ostatnými organizáciami splnomocnená, inak je zviazaná alebo oprávnená sama.

§ 156

(1) Ak je podľa dohody zviazané niekoľko organizácií na to isté plnenie spoločne a nerozdielne, môže oprávnená organizácia požadovať celé plnenie od ktorejkoľvek z nich, pokiaľ z povahy záväzku nevyplýva, že sa môže splniť len spoločnou činnosťou všetkých. Ak splní jedna zo zviazaných organizácií, záväzok ostatných organizácií voči oprávnenej organizácii zaniká.

(2) Vo vzájomnom pomere sú organizácie zviazané rovnakým dielom, ak sa nedohodne niečo iné. Pokiaľ nemôže niektorá z organizácií záväzok splniť, rozdelí sa podiel na ňu pripadajúci rovnakým spôsobom na ostatné.

(3) Organizácia, proti ktorej bol uplatnený vyšší nárok, než zodpovedá jej podielu, je povinná bez zbytočného odkladu upovedomiť o tom ostatné organizácie a dať im príležitosť uplatniť námietky proti nároku; môže sa tiež domáhať, aby ostatné spoločne zaviazané organizácie splnili záväzok v rozsahu podielov na ne pripadajúcich, prípadne po splnení záväzku môže od nich požadovať náhradu v rozsahu podielov na ne pripadajúcich. Tým však nie sú dotknuté práva oprávnenej organizácie.

§ 157

(1) Ak je organizácia zaviazaná súčasne viacerým organizáciám na nedeliteľné plnenie, môže plnenie požadovať ktorákoľvek z oprávnených organizácií. Splnením jednej z oprávnených organizácií záväzok zaniká.

(2) Pomer medzi spoločne oprávnenými organizáciami určuje, či a do akej miery je organizácia, ktorá dostala plnenie, ostatným organizáciám niečím zaviazaná.

Štvrtá hlava

POVINNOSŤ UZAVRIEŤ HOSPODÁRSKU ZMLUVU

§ 158

(1) Zmluvu o príprave dodávok sú organizácie povinné uzavrieť na podklade plánovacieho aktu a za podmienky, že návrh zmluvy sa predložil v dohodnutej alebo obvyklej lehote.

(2) Zmluvu o dodávke výrobkov, prác alebo výkonov je povinný uzavrieť dodávateľ, ak ide o návrh zmluvy predložený v dohodnutej alebo obvyklej lehote,

a) na podklade plánovacieho aktu,

b) na zabezpečenie obranyschopnosti alebo bezpečnosti štátu.

§ 159

Okrem prípadov uvedených v § 158 sú organizácie povinné uzavrieť zmluvu o dodávke výrobkov, prác alebo výkonov, ak táto povinnosť vyplýva zo zmluvy o príprave dodávok a návrh sa predložil v dohodnutej alebo obvyklej lehote.

ŠIESTA A ČASŤ PRÍPRAVNÉ ZMLUVY

§ 163

(1) Prípravnou zmluvou sa organizácie zaväzujú spolupracovať pri príprave budúceho plnenia.

(2) Prípravnou zmluvou môže organizácia prevziať povinnosť uzavrieť budúcu zmluvu na predpokladaný rozsah plnenia, ktoré sa má uskutočniť v určitom období (zmluva o príprave dodávok).

(3) Prípravná zmluva vzniká dohodou o celom jej obsahu.

(4) Ak odberateľ zaviazaný podľa odseku 2 odmietne uzavrieť budúcu zmluvu, môže dodávateľ požadovať len náhradu škody, ktorá mu bola spôsobená, pokiaľ sa nedohodol aj ďalší dôsledok. Zodpovednosti za túto škodu sa odberateľ nemôže zbaviť.

SIEDMA ČASŤ
HOSPODÁRSKE ZÁVÄZKY PRI DODÁVKE VÝROBKOV

Prvá hlava
DODÁVKY VÝROBKOV

Prvý oddiel
Zmluva o dodávke výrobkov

§ 165

Zmluvou o dodávke výrobkov sa dodávateľ zaväzuje dodať dohodnuté výrobky v dojednanom čase; odberateľ sa zaväzuje dohodnutým spôsobom spolupôsobiť, výrobky odobrať a zaplatiť. Zmluva o dodávke výrobkov musí obsahovať také údaje o predmete a čase plnenia, aby dodávka výrobkov mohla sa na jej podklade uskutočniť, prípadne aby ďalšie spresnenie, potrebné na uskutočnenie dodávky, mohlo sa podľa ustanovení zmluvy alebo vykonávacích predpisov vykonať spravidla už len jednostranným príkazom odberateľa (odvolávkou).

§ 167

Písomná forma nie je potrebná na uzavretie zmluvy o dodávke výrobkov, ktoré si odberateľ v súlade s právnymi predpismi obstaráva za hotové.

§ 168
Splnenie dodávky

(1) Dodávka je splnená odovzdaním dohodnutých výrobkov odberateľovi, prípadne ich odovzdaním prvému verejnému dopravcovi v tuzemsku alebo pošte na prepravu do miesta určenia; vykonávacie predpisy môžu ustanoviť alebo organizácie dohodnúť odchylnú úpravu.

(2) Ak odberateľ neprijme riadne ponúknuté plnenie alebo ak v čase plnenia inak znemožní dodávateľovi dodávku splniť, dodávateľ je oprávnený plniť uskladnením výrobkov; dodávka je v tomto prípade splnená odoslaním oznámenia o vykonanom uskladnení. Náklady uskladnenia uhradzuje odberateľ. Uskladnené výrobky je dodávateľ povinný odoslať bez zbytočného odkladu po tom, keď ho odberateľ o to požiada.

(3) Splnením dodávky prechádza právo hospodárenia alebo vlastnícke právo k výrobkom na odberateľa.

§ 169
Odmietnutie neprávom odoslaných výrobkov

(1) Odberateľ je oprávnený odmietnuť dodávku odoslanú neprávom pred dojednanou dodacou lehotou. Ak odberateľ neodmietne predčasne odoslanú dodávku bez zbytočného odkladu, platí, že súhlasí s predčasným plnením; to platí obdobne, ak odberateľ bez zbytočného odkladu neodmietne dodávku iných než dohodnutých výrobkov, odoslaných dodávateľom na plnenie zmluvy.

(2) Ak je to hospodársky účelné a ak nedostal odberateľ na základe zprávy o odmietnutí od dodávateľa iné dispozičné, je povinný postarať sa na náklad a nebezpečenstvo dodávateľa o vyloženie výrobkov a o ich uskladnenie, alebo ak hrozí nebezpečenstvo skazy výrobkov, o ich najvhodnejšie zužitkovanie.

(3) Ak odberateľ odmietnuté predčasne dodané výrobky u seba uskladnil, platí dodávka za splnenú prvého dňa dojednanej dodacej lehoty. Ak ide o výrobky, pri ktorých je dojednané, že nemôžu byť dodané pred určením ceny, platí dodávka za splnenú dňom, keď bola cena určená.

§ 170a

Odberateľ, ktorému boli výrobky s vyznačenou dobou životnosti dodané po uplynutí časti tejto doby určenej dohodou organizácií alebo vykonávacím predpisom, je oprávnený ich bez zbytočného odkladu odmietnuť a na náklady a nebezpečenstvo dodávateľa ich vrátiť. Ak si ich ponechá, má právo na primeranú zľavu. Ak nie je dojednaná alebo vykonávacím predpisom ustanovená časť doby životnosti, do ktorej môžu byť výrobky najneskôr dodané, je dodávateľ povinný ich dodať najneskôr do polovice vyznačenej doby životnosti.

§ 171

Plnenie sa počíta na najskôr zročný záväzok, pokiaľ dodávateľ, prípadne dohoda organizácií neurčujú inak.

Druhý oddiel

Všeobecné dodacie podmienky

§ 172

Akosť

Organizácie sú povinné v zmluve dohodnúť aspoň takú akosť výrobkov, aká zodpovedá akosti ustanovenej technickou normou, pokiaľ sa nemajú výrobky použiť na iný účel než na účel predpokladaný technickou normou alebo pokiaľ nejde o dodávky z nevyužitých zásob. Ak akosť nie je v zmluve dohodnutá, platí za dojednanú akosť, ktorá vyhovuje použitiu, ktoré je zrejmé zo zmluvy, alebo použitiu obvyklému.

§ 173

Kompletnosť

(1) Ak v zmluve nie je dohodnuté, čo tvorí kompletný výrobok, platí, že výrobok je nekompletný, ak chýba niektorá samostatne použiteľná časť, ktorá sa podľa technickej normy alebo povahy výrobku mala dodať súčasne s ním.

(2) Za nekompletné výrobky sa považujú aj výrobky dodané bez určeného príslušenstva, ak v technických normách, vykonávacích predpisoch alebo v zmluve je ustanovené, že sa súčasne s výrobkom dodáva ako jeho príslušenstvo dokumentácia, atest, návod na použitie, záručný list, náhradné diely, prípadne iné výrobky.

(3) Rovnako sa posudzuje dodávka, ktorá nezodpovedá ustanoveniu zmluvy, že výrobky majú byť dodané v súpravách (sadách, sádkach, kompletoch a pod.); pokiaľ v takých prípadoch nie je v technickej norme alebo vo vykonávacích predpisoch ustanovené, ktoré výrobky tvoria súpravu, musí to byť dojednané v zmluve.

§ 174

Označovanie výrobkov

(1) Ak dodávateľ neoznačí výrobok ochrannou známkou, je povinný označiť ho plným názvom výrobcu a jeho sídlom, prípadne aj inými údajmi, pokiaľ je tak ustanovené právnym predpisom alebo technickou normou.

(2) Označenie musí byť na výrobku. Ak to vzhľadom na povahu výrobku nie je možné, umiestňuje sa označenie na obale alebo na pripojenom štítku a ak nie je ani to možné, na sprievodných dokladoch. Ak sa výrobky dodávajú v nepriehľadnom spotrebiteľskom obale, musí byť na obale okrem označenia uvedený aj názov výrobku.

(3) Výrobky určené pôvodne pre vývoz môžu byť označené len na sprievodných dokladoch, ak je tak dohodnuté. Dovážané výrobky nemusia byť označené podľa odsekov 1 a 2.

(4) Plnenie je vadné, ak výrobky boli dodané bez predpísaného označenia alebo ak sú označené nesprávne, prípadne neúplne tak, že odberateľ alebo spotrebiteľ môže byť uvedený do omylu o ich vlastnostiach.

(5) Právne predpisy môžu ustanoviť odchýlky od ustanovení odsekov 1 až 3.

§ 175 **Množstvo**

(1) Množstvo sa určuje v jednotkách obvyklých podľa povahy výrobkov (váha, počet, objem, plocha, dĺžka a pod.). Ak je taká jednotka odchylná od jednotky, v ktorej je výrobok plánovaný, dodávateľ je na žiadosť odberateľa povinný oznámiť spôsob prepočtu.

(2) Ak to vyžadujú výrobné dôvody, povaha výrobkov, obalov alebo hospodárne využitie dopravných prostriedkov, možno vo vykonávacích predpisoch alebo v zmluve ustanoviť, že dodané množstvá sa môžu v určitom rozsahu odchyľovať od množstiev dojednaných v zmluve. Ak vo vykonávacích predpisoch alebo v zmluve nie je ustanovené niečo iné, musí sa pri postupných dodávkach odchýlka vyrovnávať v bezprostredne nasledujúcej dodávke; odchýlka pri poslednej dodávke sa nevyrovnáva. Ak sa dodané množstvo odchyľuje od množstva dojednaného vo väčšom rozsahu, než dovoľuje odchýlka, posudzuje sa splnenie dodávky tak, ako keby odchýlka ustanovená alebo dohodnutá nebola.

(3) Za úradné zistenie množstva sa považuje zistenie vykonané

- a) orgánmi verejnej dopravy,
- b) orgánom na to povolaným podľa osobitných predpisov alebo určeným úradným opatrením alebo za účasti takého orgánu,
- c) spôsobom ustanoveným vo vykonávacích predpisoch.

§ 176 **Minimálne expedičné množstvo**

(1) Dodávateľ je oprávnený požadovať, aby odberateľ odoberal výrobky aspoň v minimálnom expedičnom množstve. Minimálne expedičné množstvo sa ustanoví v cenníkoch, vo vykonávacích predpisoch, v technických normách alebo v zmluve tak, aby bola zachovaná hospodárnosť dopravy, balenia a expedície, úmerná odbytovým úlohám dodávateľa.

(2) Ak odberateľ zo závažných dôvodov požaduje, najmä pre vývoz, dodávku, ktorá nedosahuje minimálne expedičné množstvo, dodávateľ je povinný zaviazat sa na jednorazovú dodávku i menšieho množstva. Je však oprávnený požadovať primeranú prirážku.

§ 177 **Minimálne výrobné množstvo**

Ak odberateľ žiada dodávku menšieho množstva ako je minimálne výrobné množstvo, vyplývajúce z hospodárnej výroby, a ak sa takéto množstvo nemôže dosiahnuť ani spojením

objednávok všetkých odberateľov, dodávateľ je povinný takej požiadavke vyhovieť len vtedy, ak je to technologicky možné a ak odberateľ preukáže závažné dôvody, najmä ak ide o dodávku pre vývoz. Je však oprávnený požadovať primeranú prirážku.

§ 178 **Obaly a balenie**

(1) Výrobky sa musia dodávať v takých obaloch a balení, takým spôsobom nakladané, prípadne pri dodávkach výrobkov bez obalu musí sa zachovať taký spôsob dodávky, aby sa pri zachovaní hospodárnosti a pri riadnom spôsobe prepravy a uskladňovania neporušila úplnosť a akosť dodávaných výrobkov.

(2) Dodávateľ je povinný zabezpečiť, aby obaly výrobkov svojimi rozmermi, konštrukciou a pevnosťou umožňovali použitie novej techniky v preprave. V prípadoch, v ktorých to povaha výrobkov dovoľuje, dodávateľ je povinný používať prepravné skrine, typizované skladacie obaly, lepenkové debny a po dohode s odberateľom zavádzať používanie paliet.

(3) Pokiaľ sa podľa dohody organizácií výrobky dodávajú v obaloch odberateľa, musia sa tieto obaly dodať do miesta určeného dodávateľom najneskôršie 10 dní pred začiatkom dodacej lehoty, ak nebola dojednaná iná lehota.

(4) Ak odberateľ požaduje, aby výrobky, ktoré sa podľa technickej normy alebo obvykle dodávajú bez obalu, boli dodané balené, prípadne aby výrobky boli dodané v inom než v predpísanom alebo vzhľadom na povahu dodávky obvyklom obale, alebo ak dodatočne požaduje iný obal než dohodnutý, dodávateľ je povinný za úhradu zvýšených nákladov tejto požiadavke vyhovieť. Ak dodávateľ nemá dostatok požadovaných obalov alebo obalového materiálu, musí ich odberateľ včas zabezpečiť.

§ 179

(1) Organizácie sú povinné zaobchádzať s obalmi a prepravnými prostriedkami hospodárne. Ak dodávateľ označil obaly, prípadne prepravné prostriedky ako vratné, a to v zmluve, na obaloch, v sprievodných dokladoch alebo iným spôsobom, najneskôr pri splnení dodávky, je oprávnený ich fakturovať spolu s dodávkou za sumu, ktorú určí, najviac však do výšky dvojnásobku obstarávacej ceny obalu.

(2) Ako vratné sa môžu označiť obaly, ktoré svojimi vlastnosťami spĺňajú podmienky náležitého obalu podľa § 178 ods. 1 a sú schopné opätovného použitia. Ako vratné prepravné prostriedky sa môžu označiť prostriedky používané prepravcami na zabezpečenie riadneho balenia, loženia a dodávania podľa § 178 ods. 1 a 2, prostriedky na vonkajšie upevnenie nákladu a prostriedky slúžacie na manipuláciu so zásielkou alebo na jej zakrytie, ktoré sú schopné opätovného použitia a sú majetkom dodávateľa.

(3) Odberateľ je oprávnený vrátiť dodávateľovi obaly, prípadne prepravné prostriedky rovnakého druhu, pokiaľ sú v použiteľnom stave, a dodávateľ je povinný tieto obaly prijať najneskôr do jedného roka od uskutočnenia dodávky a zaplatiť za ne odberateľovi sumu fakturovanú za obaly, prípadne prepravné prostriedky použité pri dodávke.

(4) Odberateľ je povinný s obalmi a prepravnými prostriedkami riadne zaobchádzať, najmä vrátiť ich vyprázdnené a neznečistené. Ak podľa osobitných predpisov musia byť vyprázdnené obaly a prepravné prostriedky pred vrátením vyčistené určitým spôsobom (napr. asanáciou, dezinfekciou), je tieto úkony povinný vykonať odberateľ, inak je dodávateľovi povinný uhradiť náklady, ktoré dodávateľ v súvislosti s tým vynaloží.

(5) Obaly a prepravné prostriedky vracia odberateľ do miesta určeného dodávateľom, a ak nie je určené, do miesta, odkiaľ bola dodávka odoslaná.

(6) Organizácie môžu dohodnúť aj iný spôsob hospodárenia s obalmi a prepravnými prostriedkami.

(7) Pri poškodení, zničení alebo strate vratných obalov alebo vratných prepravných prostriedkov pri dodávkach s výrobkami alebo pri ich vracaní sa postupuje ako pri dodávkach výrobkov.

§ 180

Preprava

(1) Pri uzavieraní zmlúv, najmä pri dojednávaní dodacích lehôt, minimálneho expedičného množstva a iných zmluvných podmienok organizácie musia dbať na účelnosť a hospodárnosť prepravy a využívanie dopravných prostriedkov.

(2) Ak nie je ustanovené alebo dohodnuté inak, prepravu výrobkov do miesta určenia zabezpečuje dodávateľ, ktorý určuje aj spôsob prepravy tak, aby bola účelná a hospodárna. Je však podľa svojich možností povinný prihliadnúť na odôvodnené požiadavky odberateľa; pokiaľ im vyhovie, má právo na úhradu zvýšených nákladov, ktoré mu tým vznikli.

(3) Pri odoslaní vozovej zásielky dodávateľ je povinný zaslať odberateľovi alebo príjemcovi zásielky zprávu, že zásielku odosiela. Zpráva musí sa odoslať takým spôsobom, aby došla odberateľovi pred príchodom zásielky. Vykonávacie predpisy alebo zmluva môžu ustanoviť odchylnú úpravu.

§ 181

Vzorky predkladané dodávateľom

(1) Dodávateľ predkladá odberateľovi vzorky

- a) ako podklad pre uzavretie zmluvy, najmä pre dojednanie akosti (kolekcie, predvýrobné vzorky a pod.), ak je to ustanovené, dohodnuté alebo obvyklé,
- b) ako podklad pre posúdenie akosti (referenčné, výpadné vzorky a pod.), ak je to ustanovené vo vykonávacích predpisoch alebo v zmluve.

(2) Ak majú byť vzorky podkladom pre posúdenie akosti, musí zmluva obsahovať ustanovenia o ich odovzdaní, schválení a úschove. Ak na podklade takto schválených vzoriek majú byť zaslané vzorky aj jednotlivým príjemcom dodávok, musia byť zaslané najneskoršie s prvou dodávkou. Dodávateľ zodpovedá za to, že vzorky súhlasia so schválenými vzorkami.

(3) Fakturujú sa iba vzorky v predajnom stave, za ceny zodpovedajúce cenovým predpisom. Nepredajné vzorky sa fakturujú, len ak tak ustanovujú vykonávacie predpisy alebo cenníky.

§ 182

Dokumentácia odovzdávaná dodávateľom

(1) Dodávateľ je povinný pri dodávke odberateľovi odovzdať sprievodnú technickú dokumentáciu, pokiaľ je tak ustanovené vo vykonávacích predpisoch, v technickej norme, v zmluve, prípadne pokiaľ je to obvyklé.

(2) Dodávateľ odovzdáva odberateľovi sprievodnú technickú dokumentáciu v českom alebo slovenskom jazyku, ak nie je ustanovené alebo dohodnuté inak; na požiadanie je povinný

poskytnúť odberateľovi odbornú spoluprácu pri vyhotovovaní prekladov do iného jazyka. Dokumentáciu v ustanovenom alebo obvyklom množstve dodávateľ poskytuje zadarmo.

(3) Pokiaľ je to dohodnuté alebo obvyklé, dodávateľ je povinný dodať odberateľovi v primeranom množstve propagačný materiál; pokiaľ o to odberateľ požiada, je povinný dodať podklady a údaje potrebné na zhotovenie propagačného materiálu. O úhrade nákladov sa organizácie dohodnú.

§ 183

Atest

(1) Atestom dodávateľ osvedčuje určité vlastnosti (hodnoty) dodávaných výrobkov alebo celej dodávky.

(2) Povinnosť vydávať atest, spôsob jeho vydávania a vlastnosti (hodnoty), ktoré sa ním osvedčujú, ustanovujú právne predpisy, technické normy, alebo zmluva.

§ 184

Vzorky a dokumentácia predkladaná odberateľom

Ak sa uzaviera zmluva o dodávke výrobkov podľa vzoriek alebo podľa technickej dokumentácie predloženej odberateľom, musí sa dohodnúť spôsob odovzdania a uloženia vzoriek a dokumentácie.

§ 185

Údaje na výrobkoch určených na predaj občanom

Výrobky, ktoré sú určené na predaj občanom a sú technicky zložité alebo vlastnosti ktorých nie sú všeobecne známe, výrobca je povinný opatriť takými jasnými informáciami o ich vlastnostiach a o spôsobe ich používania, aby spotrebiteľ mohol výrobky plne a bezpečne využívať.

§ 186

Záruky na výrobky určené na predaj občanom

Pri výrobkoch uvedených vo vykonávacom predpise, určených na to, aby ich občania používali po dlhší čas musí sa odberateľovi poskytnúť záručná doba vždy dlhšia ako 6 mesiacov odo dňa predaja spotrebiteľovi. Záručná doba musí byť vyznačená na výrobku, na jeho obale alebo na pripojenom záručnom liste. Vykonávacie predpisy ustanovujú aj podmienky poskytovania záruk, najmä ich rozsah, lehoty a spôsob vykonávania opráv alebo výmeny vadných výrobkov; ak má na použiteľnosť výrobku vplyv dĺžka uskladňovania, ustanovujú, po akej dobe uhradzuje náklady opráv obchodná organizácia.

§ 188

Odvolačky

(1) Ak je to účelné so zreteľom na potrebu odberateľa alebo na povahu výrobkov, môže byť v zmluve určenie niektorých podrobnejších údajov potrebných na splnenie dodávky dojednané tak, že ich určí odberateľ neskoršie v jednostrannom príkaze - odvolávke.

(2) Odvolávka, obsah ktorej nezodpovedá ustanoveným alebo dohodnutým podmienkam, považuje sa za neurobenú. Dodávateľ je však povinný na to odberateľa neodkladne upozorniť.

§ 189

Prepravné dispozície

(1) Ak údaje potrebné na uskutočnenie prepravy nie sú obsiahnuté už v zmluve, odberateľ je povinný oznámiť ich dodávateľovi v písomnej prepravnej dispozícii, v ktorej oznámi príjemcu, miesto určenia (stanicu) a ďalšie údaje potrebné na to, aby zásielka mohla byť správne doručená, prípadne požiada aj o určitý spôsob prepravy.

(2) Ak lehota pre oznámenie prepravnej dispozície nie je ustanovená vo vykonávacích predpisoch alebo v zmluve, odberateľ je povinný doručiť prepravnú dispozíciu dodávateľovi najneskoršie 10 dní pred začiatkom dodacej lehoty. Ak však ide o prepravy, pri ktorých dodávateľ zostavuje podľa právnych predpisov plán prepravy, odberateľ je povinný oznámiť prepravnú dispozíciu najneskoršie 10 dní pred dňom, do ktorého dodávateľ musí predložiť príslušný plán prepravy.

(3) Ak odberateľ zmení prepravné dispozície, musí nahradiť tým vzniknuté náklady.

Ceny, prirážky a zrážky

§ 190

(1) Organizácie uvedú v zmluve ceny v súlade s cenovými predpismi platnými v deň uzavretia zmluvy, a to buď údajom ceny alebo odkazom na cenník. Súčasne uvedú, či sa má fakturovať s daňou z obratu.

(3) Odberateľ má právo požadovať, aby sa v zmluve uviedlo, že dodávka nesmie sa uskutočniť pred určením ceny.

§ 191

(1) Organizácie uvedú v zmluve primerané prirážky, prípadne zrážky, ak majú byť dodané výrobky v odchyľnej akosti alebo vyhotovení, alebo ak sa majú uskutočniť dodávky v inom množstve, než s akým sa uvažovalo pri určení ceny.

(2) Dodávateľ je oprávnený požadovať, aby v zmluve bola určená primeraná prirážka v prípade, že sa dojedná dodacia lehota kratšia, než vyplýva z lehoty na predloženie návrhu zmluvy, prípadne ak sa na žiadosť odberateľa v jednotlivom prípade poskytne dlhšia záručná doba, než ktorá sa bežne poskytuje.

(3) Odberateľ je oprávnený požadovať, aby v zmluve bola určená primeraná zrážka v prípade, že sa dohodne dodacia lehota, ktorá umožňuje zníženie výrobných nákladov.

(4) Poskytovanie a dojednávanie iných prirážok alebo zrážok je možné, len ak tak ustanovujú právne predpisy; v nich môže byť aj poskytovanie a dojednávanie prirážok a zrážok upravené odchyľne.

Tretí oddiel

Preverovanie plnenia

§ 192

(1) Osvedčenie o akosti a kompletnosti, ako aj ďalšie doklady potrebné pre správne preverovanie plnenia dodávateľ je povinný zaslať alebo odovzdať odberateľovi najneskoršie s dodávkou, pokiaľ vykonávacie predpisy neustanovujú alebo organizácie nedohodnú inú lehotu.

(2) Osvedčenie o akosti a kompletnosti musí obsahovať meno alebo značku pracovníka, ktorý zodpovedá za správnosť vykonanej kontroly.

§ 194

Zápisnica o vadách zistených pri odbere

(1) Ak odberateľ zistí nezrovnalosti v množstve, zrejmu porušenosť alebo neúplnosť dodávky alebo okolnosti tomu nasvedčujúce, je povinný o tom spolu s pracovníkom odovzdávajúcej organizácie spísať zápisnicu, v ktorej obe organizácie uvedú svoje stanoviská.

(2) Dokiaľ pracovník odovzdávajúcej organizácie odmieta spísať alebo podpísať zápisnicu, odberateľ nie je povinný dodávku prevziať.

(3) Zápisnica sa nespisuje, ak sú skutočnosti, ktoré sa ňou majú osvedčiť, zrejmé zo zápisnice spísanej podľa ustanovenia § 344.

§ 195

(1) Pri odbere od dopravcu odberateľ zodpovedá dodávateľovi za splnenie všetkých povinností, ktoré právne predpisy, najmä prepravné poriadky, ukladajú príjemcovi zásielky.

(2) V prípadoch, v ktorých dodávateľ zodpovedá za dopravovanú zásielku, odberateľ je povinný uplatniť právo zo zodpovednosti dopravcu spôsobom ustanoveným v právnych predpisoch, inak nemôže v rozsahu tohto práva požadovať od dodávateľa náhradu.

(3) Pri traťových dodávkach má všetky práva i povinnosti odberateľa príjemca zásielky; dodávateľom sa rozumie i odosielateľ.

§ 196

Štatistická prebierka

(1) Pri dodávkach veľkých množstiev výrobkov vyrábaných hromadne a sériovo alebo pri dodávkach výrobkov, pri ktorých preverovanie akosti vedie k zničeniu výrobkov, k poškodeniu originálneho obalu, prípadne ak by bolo preverovanie každého jednotlivého výrobku neúmerne nákladné, preverujú sa ustanovené, prípadne dojednané vlastnosti štatistickou prebierkou, pokiaľ je tak ustanovené v právnych predpisoch alebo v zmluve.

(2) Štatistická prebierka spočíva v tom, že sa sledované vlastnosti merajú alebo inak skúmajú ustanoveným, prípadne dohodnutým spôsobom iba na určitom počte vybratých výrobkov.

(3) Predpokladom štatistickej prebierky je ustanovenie technickej normy o preberacom pláne alebo dohoda organizácií o preberacom pláne, ktorý určuje rozsah výberu, t. j. počet výrobkov alebo vzoriek, ktoré sa majú kontrolovať, a pravidlo (kritérium) pre rozhodnutie o tom, kedy sa celá dodávka považuje za vyhovujúcu a kedy sa považuje za nevyhovujúcu. Preberací plán sa musí dohodnúť tak, aby ustanovené, prípadne dohodnuté vlastnosti boli preverované účinne, avšak čo najhospodárnejšie; vypracuje ho organizácia, ktorá je povinná preverovať dodávky, na základe dohodnutej požiadavky na akosť celej dodávky a podľa technickej normy o štatistickej prebierke.

Štvrtý oddiel
Reklamačné konanie a práva zo zodpovednosti za vady

§ 198

(1) Záručná doba je - pokiaľ nie je ustanovená podľa § 135 inak - šesť mesiacov od splnenia dodávky.

(2) Záručná doba sa predlžuje

- a) ak odberateľ preruší preverovanie plnenia, aby mohol byť prizvaný dodávateľ, odo dňa odoslania výzvy dodávateľovi do dňa, keď sa dodávateľ ustanoví na dokončenie preverovania plnenia, alebo keď odberateľovi dôjde oznámenie, že sa dodávateľ neustanoví, najviac však o dobu jedného mesiaca,
- b) pri výrobkoch, ktoré odberateľ dodáva v nezmenenom stave ďalšiemu odberateľovi (spotrebiteľovi)
 - 1. do konca mesiaca nasledujúceho po uplynutí doby, po ktorú trvá zodpovednosť za vady v prospech toho, kto výrobky spracúva alebo spotrebúva, najdlhšie však na dobu 18 mesiacov od splnenia dodávky; ak ide o výrobky určené na predaj občanom, trvá zodpovednosť za vady do času, do ktorého sa má vec použiť podľa vyznačenia na výrobku, jeho obale alebo záručnom liste,
 - 2. ak ide o výrobky určené na predaj občanom, pre ktoré je určená záručná doba dlhšia ako 6 mesiacov, do konca mesiaca nasledujúceho po uplynutí doby, po ktorú trvá zodpovednosť za vady v prospech spotrebiteľa (občana), najdlhšie však na dobu 24 mesiacov od splnenia dodávky; to neplatí pre poľnohospodárske a potravinárske výrobky,
- c) pri vadách výrobkov dodaných ako náhradné dielce servisnej organizácii po dobu, po ktorú trvá zodpovednosť servisnej organizácie za opravu, na ktorú sa náhradný dielec použil, najdlhšie však na dobu 18 mesiacov od splnenia dodávky servisnej organizácii,
- d) v prípadoch, keď sa reklamácia vybavuje opravou, o dobu od odoslania reklamácie do prevzatia opraveného výrobku odberateľom,
- e) v prípadoch, keď dodávateľ nezaslal alebo neodovzdal odberateľovi doklady potrebné na preverovanie plnenia, o dobu, po ktorú sa dodávateľ so zaslaním alebo odovzdaním potrebných dokladov oneskoril.

(3) Ak dôjde k výmene celého výrobku, plynie záručná doba znova. Ak sa výrobok opravuje alebo sa vymieňajú súčasti, plynie záručná doba znova iba pre opravované alebo vymenené súčasti.

§ 199

Pri výrobkoch, ktoré sa stanú súčasťou stavby, musia sa vady, ktoré môže zistiť až pri prevzatí alebo až po tomto prevzatí niektorý z ďalších odberateľov, reklamovať najneskoršie do 15 dní odo dňa dôjdenia včasnej reklamácie ďalšieho odberateľa, najneskoršie však do dvoch rokov od splnenia dodávky výrobku, pri dodávkach samostatných konštrukcií najneskoršie do troch rokov od splnenia dodávky samostatných konštrukcií.

§ 200

Vady dodávky, ktoré sú zrejmé už pri odbere od odovzdávajúcej organizácie, musia sa reklamovať do 15 dní od prevzatia, inak právo zo zodpovednosti za tieto vady zaniká.

§ 200a

Odberateľ reklamuje vady u dodávateľa. Vykonávací predpis, dodávateľ v zmluve alebo v záručnom liste však môžu určiť organizáciu, ktorá prijíma a vybavuje reklamácie za dodávateľa a u ktorej je odberateľ povinný reklamovať (servisná organizácia).

§ 201

(1) Ak vykonávacie predpisy neustanovujú alebo ak organizácie nedohodnú odchylnú úpravu, má odberateľ, ktorému bolo vadne plnené, právo žiadať primeranú zľavu, ak ide o vadné plnenie, ktoré si bez opravy ponechá, alebo

- a) ak je vada neodstrániteľná, požadovať v rozsahu vadného plnenia buď nové bezvadné plnenie, alebo požadovať zrušenie zmluvy. To isté právo má, ak pre opätovný výskyt vady po oprave alebo pre väčší počet vád nemožno výrobok riadne používať alebo ak výrobok ani po opätovných opravách nedosahuje určené alebo dohodnuté ukazovatele spoľahlivosti,
- b) ak je vada odstrániteľná, požadovať bezplatné odstránenie vady alebo náhradu nákladov na odstránenie vady.

(2) Ak sa vykonáva štatistická prebierka, má odberateľ právo na výmenu všetkých zistených vadných výrobkov alebo na vrátenie sumy za ne zaplatenej, pokiaľ vykonávacie predpisy neustanovia alebo organizácie nedohodnú odchylnú úpravu. Okrem toho, ak sa pri štatistickej prebierke zistí, že dodávka je nevyhovujúca, má odberateľ právo požadovať primeranú zľavu alebo vytriedenie vadných výrobkov z dodávky alebo náhradu nákladov na toto vytriedenie, prípadne môže požadovať buď novú bezvadnú dodávku, alebo ak to nie je možné, zrušenie zmluvy.

(3) Ak organizácia vnútorného obchodu vysloví oprávnenú reklamáciu spotrebiteľa (občana), je dodávateľ povinný uspokojiť jej práva zo zodpovednosti za vady rovnakým spôsobom a v rovnakom rozsahu, ak ide o vady, za ktoré dodávateľ zodpovedá.

(4) Ak odberateľ v reklamácií uvedie niektoré z práv podľa odsekov 1 a 2, nemôže bez súhlasu dodávateľa svoju voľbu meniť. Ak však dodávateľ v primeranom čase neposkytne nové bezvadné plnenie alebo výrobky neopraví, prípadne nevytriedi, môže odberateľ požadovať primeranú zľavu alebo zrušenie zmluvy, prípadne náhradu nákladov na opravu alebo vytriedenie výrobkov.

(5) Ak sa plnilo menšie množstvo, než udal dodávateľ v sprievodných dokladoch k dodávke, alebo ak došlo k úbytku v dôsledku nedostatočného balenia, prípadne loženia, za ktoré dodávateľ zodpovedá, má odberateľ právo na doplnenie chýbajúceho množstva výrobkov alebo môže žiadať zrušenie zmluvy v rozsahu chýbajúceho množstva.

(6) Okrem práv podľa odsekov 1 až 3 a 5 má odberateľ právo na majetkové sankcie ustanovené právnym predpisom alebo zmluvou.

(7) Dohodou organizácií sa zodpovednosť za vady nemôže dojednať nižšia, než akú ustanovuje právny predpis.

§ 201a

(1) Organizácie sa môžu dohodnúť, že dodávateľ vyporiada vopred dohodnutým spôsobom práva odberateľa zo zodpovednosti za vady určené v dohode. Vyporiadať sa podľa dohody možno buď v peniazoch odpočítaním sumy vyjadrujúcej predpokladané náklady na uspokojenie práv odberateľa z ceny dodávky, alebo tým, že dodávateľ spolu s dodávkou poskytne odberateľovi navyše bezplatne dojednané výrobky alebo ich súčasť v množstve zodpovedajúcom predpokladanému rozsahu vád (záručný paušál).

(2) Vykonávací predpis môže ustanoviť podmienky, ktoré sa musia pri uzavieraní dohody o záručnom paušále dodržať. Môže tiež určiť výrobky (skupiny výrobkov), pre ktoré dohodu o záručnom paušále nemožno dojednať.

§ 201b

O splnení povinnosti poskytnúť nové bezvadné plnenie a bezplatne odstrániť vady primerane platia ustanovenia § 168. O právach zo zodpovednosti za vady opráv vykonávaných na splnenie záväzku zo zodpovednosti za vady primerane platí § 201.

§ 202

(1) Odberateľ nemusí v rozsahu vadného plnenia zaplatiť faktúru, prípadne, ak požaduje nové bezvadné plnenie, doplnenie chýbajúceho množstva výrobkov alebo zrušenie zmluvy, môže žiadať vrátenie sumy už zaplatenej; ak sa pri štatistickej prebierke zistí, že dodávka je nevyhovujúca, nemusí odberateľ zaplatiť faktúru alebo môže žiadať vrátenie zaplatenej sumy za celú dodávku. Odberateľ však musí riadne a včas reklamovať a uplatniť svoje právo zo zodpovednosti za vady, ak dodávateľ reklamáciu neuzná. Sumu, ktorú odberateľ nezaplatil alebo ktorú mu dodávateľ vrátil, je odberateľ povinný bez meškania zaplatiť po vyporiadaní práv zo zodpovednosti za vady.

(2) Ak odberateľ žiada odstránenie väd a ak je nebezpečenstvo omeškania, musí mu dodávateľ vyhovieť, aj keď neuznáva, že za vady zodpovedá; náklady až do rozhodnutia o reklamácií znáša dočasne dodávateľ.

(3) Ak je pre odstránenie väd určená lehota dohodou, rozhodnutím hospodárskej arbitráže alebo vyhlásením dodávateľa a ak dodávateľ neodstráni vady v tejto lehote, môže odberateľ na jeho náklad vady odstrániť sám alebo dať ich odstrániť.

§ 203

(1) Dodávateľ je povinný najneskoršie do 15 dní po tom, čo dostal reklamáciu, oznámiť odberateľovi, či reklamáciu uznáva alebo z akých dôvodov ju odmieta uznať. Ak je dodávateľom odbytová organizácia alebo organizácia vnútorného obchodu, je táto lehota jeden mesiac. Ak je dodávateľom dovezených výrobkov podnik zahraničného obchodu, je táto lehota dva mesiace.

(2) Organizácie si v jednotlivom prípade môžu dojednať lehotu dlhšiu, než ustanovuje odsek 1, pokiaľ je to potrebné pre vybavenie reklamácie, najmä ak sa má reklamácia doplniť ďalšími dokladmi, vzorkami a pod.; ak ide o dovážané výrobky, môžu dlhšiu lehotu ustanoviť aj vykonávacie predpisy.

Piaty oddiel

Majetkové sankcie

§ 204

Penále za omeškanie dodávateľa

(1) Penále za omeškanie s dodávkou výrobkov je 5 % z ceny nedodaných výrobkov za prvý deň omeškania, a ak trvá omeškanie dlhšie ako jeden mesiac, ešte ďalších 5 % z ceny výrobkov nedodaných ani počas mesiaca po dodacej lehote. Penále za prvý deň omeškania sa znižuje na 0,5 % z ceny tých nedodaných výrobkov, ktoré dodávateľ dodatočne splnil najneskôr do 15 dní po uplynutí dojednanej dodacej lehoty.

(2) Ak odberateľ dohodne s dodávateľom po uplynutí pôvodnej dodacej lehoty novú (náhradnú) dodaciu lehotu alebo ak je taká lehota určená rozhodnutím hospodárskej arbitráže a ak je

dodávateľ v omeškaní s dodaním výrobkov v tejto náhradnej dodacej lehote, platí ďalšie penále vo výške 5 %. Právo na penále za omeškanie, ktoré vzniklo pred uzavretím dohody o náhradnej dodacej lehote, nie je však tým dotknuté.

(3) Ak dodacia lehota nebola dodržaná len preto, že verejný dopravca neprijal riadne ohlásenú zásielku na prepravu, alebo že prekročil lehotu určenú pre jej prepravu, nezapočíta sa pre účely majetkových sankcií doba, po ktorú zdržanie spôsobené dopravcom trvá.

§ 205

(1) Penále za nedodržanie lehoty ustanovenej pre predloženie odvolávky alebo za neoznámenie prepravnej dispozície je 2 % z ceny výrobkov, ktorých sa nesplnenie týchto povinností týka, a ak trvá omeškanie dlhšie ako mesiac, je penále ešte ďalšie 3 % z ceny výrobkov, pri ktorých tieto povinnosti neboli splnené ani v tejto ďalšej lehote.

(2) Ak sa má dodávka splniť odovzdaním výrobkov odberateľovi a odberateľ riadne ponúknuté výrobky neprijme, je penále 5 % z ceny neodobraných výrobkov.

Penále za vadné plnenie

§ 206

(1) Penále za vadné plnenie je

- a) 20% z ceny vadného výrobku, ak ide o neodstrániteľnú vadu a odberateľ požaduje nové bezvadné plnenie alebo zrušenie zmluvy,
- b) 10% z ceny vadného výrobku, ako ide o iné vady než uvedené v písmene a) a odberateľ požaduje nové bezvadné plnenie alebo zrušenie zmluvy,
- c) 10% z ceny vadného výrobku, ak odberateľ požaduje bezplatné odstránenie vady opravou, najviac však desaťnásobok ceny opravy,
- d) 5% z ceny vadného výrobku, ak sa odberateľ rozhodne, že si výrobok bez opravy ponechá, prípadne, že ho za náhradu nákladov opraví alebo dá opraviť.

(2) Ak je opätovný výskyt vady po oprave alebo nedodržanie určených alebo dohodnutých ukazovateľov spoľahlivosti odberateľ požaduje zrušenie zmluvy alebo nové bezvadné plnenie [§ 201 ods. 1 písm. a)], je dodávateľ povinný zaplatiť ďalšie penále vo výške 10 % z ceny vadného výrobku.

(3) Penále uvedené v odseku 1 písm. a) až c) sa znižuje na polovicu, ak dodávateľ do 1 mesiaca po tom, čo dostal reklamáciu, prípadne v inej dohodnutej lehote poskytne nový bezvadný výrobok alebo vady výrobku v tomto čase opraví; ak sa výrobok opravuje, nevčíta sa do tohto času doba od oznámenia dodávateľa, že súhlasí s opravou výrobku, do odoslania výrobku odberateľom na opravu.

(4) Ak sa vykonáva štatistická prebierka a dodávka je podľa jej výsledku nevyhovujúca, je dodávateľ povinný zaplatiť penále vo výške 5 % z ceny časti dodávky, ktorej vadnosť sa zistila nestranným odhadom uskutočneným na základe výsledku kontroly výberu podľa príslušných technických noriem.

(5) Právo na penále nevzniká,

- a) ak je ustanovené vykonávanie štatistickej prebierky (§ 196) a nezistilo sa, že podľa jej výsledku je dodávka nevyhovujúca,
- b) pri dodávke výrobkov lepšej akosti, než bola dojednaná, ak si ho odberateľ ponechá,
- c) ak ide o vady vyporiadané na základe dohody o záručnom paušále (§ 201a).

§ 208

(1) Penále za neoznačenie výrobku určeným spôsobom alebo za dodanie nekompletného výrobku je 5 % z ceny vadného výrobku.

(2) Ak vzhľadom na vady akosti výrobku je označenie jeho akosti nesprávne, platí sa iba penále podľa § 206.

(3) Ak sa plnilo menšie množstvo, než udal dodávateľ v sprievodných dokladoch, alebo ak došlo k úbytku v dôsledku nedostatočného balenia, prípadne loženia, za ktoré dodávateľ zodpovedá, je penále 10 % z ceny chýbajúcich výrobkov.

§ 209

Ustanovenia § 204 a 206 sa nevzťahujú na dodávky novej techniky, pokiaľ pôjde o prototypy alebo výrobky overovacej série a pokiaľ sú takto v zmluve označené.

§ 210

Vykonávacie predpisy sa môžu od ustanovení § 204 až 209 odchýliť.

Druhá hlava**OSOBITNÉ USTANOVENIA O DODÁVKACH PRE VÝVOZ A Z DOVOZU****Prvý oddiel****Úvodné ustanovenia****§ 212**

(1) Pokiaľ nie je v tejto hlave ustanovené niečo iné, platia pre dodávku pre vývoz a z dovozu ustanovenia prvej hlavy.

Druhý oddiel**Dodávky pre vývoz****Dodacie podmienky****§ 217****Akosť**

Odberateľ je oprávnený dohodnúť s dodávateľom inú akosť alebo iné vyhotovenie výrobkov, než ustanovuje technická norma, ako aj ďalšie podmienky takej dodávky (dodacia lehota a pod.).

§ 219

Ak je dodávateľ v omeškaní s plnením dodávky, odberateľ nie je povinný po dobu 3 mesiacov prijať oneskorené plnenie, pokiaľ nejde o dodávku na sklad odberateľa. Penále za omeškanie dodávateľa môže však odberateľ účtovať len do dňa, keď mu dodávateľ oznámi, že výrobky sú pripravené na odoslanie.

§ 220

(1) Čiastkové plnenie je prípustné, len ak je dojednané v zmluve.

(2) Ak sa dodávka odosiela do zahraničia vo viacerých zásielkach, ktoré netvoria samostatné čiastkové plnenia, prechádza nebezpečenstvo straty, náhodnej skazy alebo zhoršenia odoslanej zásielky na odberateľa

- a) prechodom čs. hranice pri preprave po železnici alebo loďou alebo cestným dopravným prostriedkom,
- b) odovzdaním verejnému dopravcovi pri preprave lietadlom alebo pošte na prepravu do miesta určenia alebo odovzdaním odberateľovi,
ak k strate, náhodnej skaze alebo k zhoršeniu nedošlo z dôvodov, za ktoré zodpovedá dodávateľ.

§ 231

Odberateľ je povinný v reklamácií uviesť všetky podstatné skutočnosti o vadách dodávky, najmä tie, ktoré mu oznámil zahraničný zákazník. Ak o to požiada dodávateľ, odberateľ je povinný zaslať mu výpisy z dokladov, ktoré predložil zahraničný zákazník (ich preklady), prípadne obstaráť ďalšie doklady, pokiaľ je to pri riadnej prevádzke zahraničného obchodu vykonateľné.

§ 232

(1) Odberateľ musí reklamovať do 15 dní odo dňa, keď dostal včasnú zprávu zahraničného zákazníka o vadách dodávky, inak jeho právo zo zodpovednosti za vady zaniká. Ak odberateľ zistí vady dodávky v tuzemsku, musí reklamovať do 15 dní od zistenia.

(2) Zpráva zahraničného zákazníka je včasná, ak ju urobil v lehote dojednanej na základe príslušných medzištátnych podmienok, alebo v takej lehote, v ktorej odberateľ pri riadnom výkone svojej činnosti musí reklamáciu prijať, najdlhšie však v lehote dvanásť mesiacov od prevzatia výrobkov zahraničným odberateľom, pokiaľ sa organizácie nedohodnú inak.

(3) Ak je odberateľ viazaný medzištátnymi podmienkami alebo podmienkami dojednanými so zahraničným zákazníkom podľa požiadavky zahraničného trhu určitým spôsobom vybaví reklamáciu, je dodávateľ na odberateľovu žiadosť povinný reklamáciu vybaví týmto spôsobom.

(4) Ak odberateľ vyvezeného výrobku požaduje od dodávateľa, aby mu za odplatu odstránil vady alebo poskytol nové bezvadné plnenie po tom, čo dodávateľova zodpovednosť za vady (záruka) už zanikla, je dodávateľ povinný odberateľovi sa zaviazat, že poskytne požadované plnenie tak, aby sa zabezpečilo včasné a riadne vybavenie reklamácie zahraničného zákazníka. Prípadné odberateľovo právo na náhradu škody vzniknutej vadným plnením tým nie je dotknuté. Toto ustanovenie platí aj vo vzťahu medzi ďalšími dodávateľmi a odberateľmi vyvezeného výrobku.

§ 234

Pri opakujúcich sa dodávkach výrobkov vadnej akosti je dodávateľ povinný na žiadosť odberateľa zastaviť ďalšie dodávky do toho času, dokiaľ dodávateľ neodstráni príčiny väd. V týchto prípadoch odberateľ dohodne s dodávateľom primerané predĺženie dodacej lehoty; ak sa do konca tejto lehoty príčiny väd neodstránia, odberateľ má právo dodávku odmietnuť.

§ 235

(1) Dodávateľ zodpovedá za porušenie práv k vynálezom a priemyselným vzorom, k ochranným známkam, k označeniu pôvodu výrobkov, autorských a iných obdobných práv zahraničných osôb.

(2) Dodávateľ nezodpovedá za porušenie práv zahraničných osôb, ktoré sa uvádzajú v odseku 1, ak postupoval podľa plánov, výkresov, receptov alebo iných podkladov, ktoré mu odovzdal odberateľ, alebo ak podľa pokynov odberateľa opatril výrobky určitým označením.

§ 235a

Výrobca je povinný na žiadosť organizácie, ktorá to potrebuje pre svoju hospodársku činnosť, dať záväzné vyjadrenie o tom, či sa vývozom výrobkov do určitej krajiny neporušia práva k vynálezom a priemyselným vzorom, k ochranným známkam, k označeniu pôvodu výrobkov, autorské alebo iné obdobné práva zahraničných osôb. Náklady spojené s prípadným zisťovaním nezávadnosti uhradza organizácia, ktorá si ich vyžiadala, ak výrobca preukáže, že uskutočnené zisťovanie nepotrebuje pre svoju hospodársku činnosť.

Výrobky nepredajné v zahraničí**§ 237**

Ak sa výrobky stali v zahraničí nepredajnými za pôvodne určených podmienok preto, že dodávateľ nedodržel dodaciu lehotu alebo preto, že dodávka, prípadne jej časť bola vadná, je odberateľ oprávnený plnenie vrátiť a požadovať vrátenie zaplatenej ceny, prípadne odmietnuť dosiaľ neuskutočnenú dodávku.

Tretí oddiel**Dodávky z dovozu****Uzavieranie hospodárskych zmlúv****§ 241a**

Dodávateľ je povinný pristúpiť na zmenu alebo zrušenie záväzku zo zmluvy o príprave dodávok aj v prípade, že odberateľ preukáže, že nepotrebuje dodávku z dovozu podľa pôvodného záväzku. To však neplatí, ak sa už uzavrela zmluva so zahraničnou osobou.

Dodacie podmienky**§ 242**

(1) Organizácie sú oprávnené dojednať v zmluve akosť, ktorá nemusí zodpovedať akosti ustanovenej technickou normou, pokiaľ nie je na dovážané výrobky vydaná osobitná technická norma. Ak akosť v zmluve nie je určená, platí za dojednanú stredná akosť obvyklá v krajine pôvodu výrobkov.

(2) Dovezené výrobky musia zodpovedať zdravotným, veterinárnym, prípadne rastlinolekárske predpisom.

(3) Odberateľ je povinný v návrhu zmluvy upozorniť na zvláštne vlastnosti požadovaných výrobkov z hľadiska zdravotných a bezpečnostných predpisov.

§ 246**Splnenie dodávky**

(1) Dodávka ja splnená

- a) pri preprave po železnici - príchodom vagóna do československej pohraničnej colnej stanice; pokiaľ sa tu dodávka prekladá, môžu sa organizácie na jej splnení dohodnúť odchylné;
- b) pri preprave cestným dopravným prostriedkom - príchodom na československú pohraničnú colnicu;

- c) pri preprave loďou - príchodom do československého colného prístavu;
- d) pri preprave lietadlom - príchodom na tuzemské colné letisko;
- e) pri preprave poštou - príchodom na vylievaciu poštu;
- f) pri preprave potrubím alebo vedením - súčasne s plnením zahraničného dodávateľa podniku zahraničného obchodu;
- g) v ostatných prípadoch - odovzdaním dohovorovaných výrobkov verejnému dopravcovi v tuzemsku na prepravu do miesta určenia, prípadne odovzdaním odberateľovi.

(2) Ak podľa zahraničnej zmluvy nastane splnenie dodávateľovi neskôr, než ustanovuje odsek 1, splnenie odberateľovi nastane zhodne so splnením zahraničnej zmluvy.

(3) Ak sa dovážaný výrobok odosiela zo zahraničia inej organizácii než tej, ktorá je odberateľom podniku zahraničného obchodu, platia ustanovenia odsekov 1 a 2 aj vo vzťahu medzi touto organizáciou a jej dodávateľom.

(4) Vykonávacie predpisy môžu ustanoviť alebo organizácie dohodnúť odchylnú úpravu od odsekov 1 až 3.

§ 247

Pri omeškaní dodávateľa nemôže odberateľ odstúpiť od záväzku, pokiaľ dodávateľ nemá možnosť odstúpiť od zmluvy so zahraničným dodávateľom.

§ 248

Prepravné dispozície

(1) Ak odberateľ nemôže oznámiť prepravné dispozície už pri uzavieraní zmluvy, je povinný tak urobiť najneskoršie 6 týždňov pred začiatkom dodacej lehoty, pokiaľ nie je ustanovená alebo dohodnutá iná lehota; na zmeny a doplnky prepravných dispozícií treba súhlas dodávateľa.

(2) Ak prepravné dispozície neboli oznámené včas, dodávateľ je oprávnený odoslať zásielku do miesta, kde má odberateľ sídlo.

§ 248a

(1) Ak sa dodávka zo zahraničia odosiela vo viacerých zásielkach, ktoré netvoria samostatné čiastkové plnenia, prechádza nebezpečenstvo straty, náhodnej skazy alebo zhoršenia na odberateľa príchodom zásielky

- a) do československej pohraničnej colnej stanice, ak sa zásielka prepravuje po železnici,
- b) na československú pohraničnú colnicu, ak sa zásielka prepravuje cestným dopravným prostriedkom,
- c) do československého colného prístavu, ak sa zásielka prepravuje loďou,
- d) na tuzemské colné letisko, ak sa zásielka prepravuje lietadlom.

(2) Ustanovenie odseku 1 neplatí, pokiaľ k strate, náhodnej skaze alebo zhoršeniu došlo z dôvodov, za ktoré zodpovedá dodávateľ, alebo pokiaľ nebezpečenstvo s tým spojené podľa zahraničnej zmluvy znáša zahraničný dodávateľ.

Preverovanie plnenia a reklamačné konanie

§ 249

(1) Odberateľ musí preverovať plnenie tak, aby zabezpečil práva dodávateľa voči zahraničnému dodávateľovi, prípadne dopravcovi, zasielateľovi alebo poisťovni. Dodávateľ je povinný odberateľovi včas oznámiť osobitné podmienky pre preverovanie plnenia; ak tak neurobí, odberateľ preveruje plnenie podľa podmienok, ktoré sú mu známe z predchádzajúcich dodávok toho istého výrobku z dovozu, prípadne podľa podmienok platných v tuzemsku.

(2) Ak dodávku v zahraničí preveroval pracovník odberateľa, je výsledok previerky pre odberateľa záväzný, pokiaľ podnik zahraničného obchodu na základe upozornenia pracovníka odberateľa zabezpečil riadne podmienky pre preverovanie.

§ 250

(1) Pokiaľ z ustanovení odsekov 2 až 4 nevyplýva niečo iné, je odberateľ povinný

- a) bez zbytočného odkladu po príchode tovaru do miesta určenia zistiť jeho stav a množstvo a reklamovať vady, ktoré sú pri zachovaní odbornej starostlivosti pritom zistiteľné, včítane väd, pre ktorých zisťovanie je predpísané alebo je obvyklý chemický alebo iný technický rozbor; právo zo zodpovednosti za vady zaniká, keď ich nereklamuje najneskôr do 15 dní po príchode tovaru do miesta určenia,
- b) reklamovať iné vady bez zbytočného odkladu po ich zistení; právo zo zodpovednosti za vady zaniká, keď ich nereklamuje najneskôr do 5 mesiacov po príchode tovaru do miesta určenia.

(2) Ak lehotu pre reklamáciu ustanovujú medzištátne podmienky alebo dohoda medzi dodávateľom a zahraničným dodávateľom uzavretá v súlade s týmito medzištátnymi podmienkami, je odberateľ povinný odoslať reklamáciu najneskôr v takto ustanovenej lehote skrátenej pri dodávkach z európskych krajín o 30 dní, pri dodávkach z ostatných krajín o 60 dní. Táto lehota začne pre odberateľa plynúť odo dňa príchodu tovaru do miesta určenia. Ak sa v tejto lehote nereklamuje, právo odberateľa zo zodpovednosti za tieto vady zaniká.

(3) Ak lehota pre uplatnenie zodpovednosti zo záruky, ktorú poskytuje zahraničný dodávateľ, je dlhšia než reklamačné lehoty uvedené v odsekoch 1 a 2, právo zo zodpovednosti za vady zaniká, ak sa nebudú tieto vady reklamovať v lehote poskytnutej zahraničným dodávateľom, skrátenej o 30 dní.

(4) Ak sa so zahraničným dodávateľom so súhlasom odberateľa dojedná taká lehota pre reklamáciu, že by dodávateľovi skôr zaniklo právo reklamovať, než by zaniklo právo odberateľa reklamovať voči dodávateľovi podľa odsekov 1 a 2, zanikne právo odberateľa reklamovať uplynutím lehoty dohodnutej medzi odberateľom a dodávateľom.

(5) Pokiaľ doklady potrebné pre odber tovaru od dopravcu došli neskôr než so zásielkou, začne plynúť reklamačná lehota podľa odsekov 1 až 4 odo dňa doručenia týchto dokladov.

(6) Ak niet inej dohody, musia byť výrobky pri reklamacii vady akosti až do vybavenia reklamácie v zahraničí uložené oddelene od ostatných výrobkov a bez predchádzajúceho súhlasu dodávateľa nesmie s nimi odberateľ nakladať spôsobom, ktorý by preskúmanie reklamovanej vady sťažil alebo znemožnil.

(7) Ak je dodávateľ viazaný medzištátnymi podmienkami na určitý spôsob vybavenia reklamácie, určí ho voči odberateľovi v súlade s týmito podmienkami.

§ 251

(1) Ak sa vybavuje reklamácia opravou vykonávanou v tuzemsku alebo ak vadné výrobky vyžadujú pred použitím v tuzemsku úpravy, vykonanie opravy alebo úprav zabezpečuje odberateľ, ak je to v tuzemsku možné a ak dodávateľ neurčí niečo iné. Náklady uhradzuje dodávateľ.

(2) Odberateľ nie je oprávnený v prípade vadného plnenia požadovať nové bezvadné plnenie alebo zrušenie zmluvy, pokiaľ dodávateľ nemá rovnaké práva voči zahraničnému dodávateľovi.

§ 251a

(1) Ak dodávateľ odberateľovi písomne oznámi, že bude reklamovať u svojho zahraničného dodávateľa, predlžuje sa lehota podľa § 131e ods. 2 o čas počítaný odo dňa, keď odberateľ dostal toto oznámenie, do dňa, keď dostane oznámenie dodávateľa o výsledku reklamácie u zahraničného dodávateľa, prípadne o výsledku zahraničného reklamačného sporu.

(2) Ak sa dodávateľ so súhlasom odberateľa dohodne so svojím zahraničným dodávateľom na spôsobe a rozsahu vybavenia reklamácie, platí dohodnutý spôsob a rozsah aj vo vzťahu medzi dodávateľom a odberateľom.

(3) Organizácie sa môžu dohodnúť, že dodávateľ vybaví odberateľovu reklamáciu v súlade s rozhodnutím príslušného súdu alebo rozhodcovského orgánu v spore medzi dodávateľom a jeho zahraničným dodávateľom. V tom prípade je dodávateľ povinný umožniť odberateľovi, aby mohol byť pri pojednávaní súdu alebo rozhodcovskému orgánu prítomný.

§ 252

(1) Odberateľ je povinný aj po uplynutí reklamačnej lehoty oznámiť dodávateľovi všetky zistené vady. Pokiaľ to podmienky v zahraničí umožňujú, je dodávateľ povinný na základe tohto oznámenia bez zbytočného odkladu reklamovať u zahraničného dodávateľa a po odpočítaní svojich nákladov poskytnúť odberateľovi plnenie, ktoré dostane od zahraničného dodávateľa; to isté platí, ak odberateľ síce včas reklamoval, ale jeho právo zo zodpovednosti za vady zaniklo.

(2) Ak dodávateľ nesplní svoju povinnosť podľa odseku 1, hoci v čase, keď tak mal urobiť, mu zahraničný dodávateľ ešte zodpovedal za zistené vady, je povinný odberateľovi poskytnúť peňažnú náhradu za plnenie, na ktoré by mal odberateľ voči nemu nárok, keby včas vady reklamoval, prípadne včas uplatnil svoje právo zo zodpovednosti za vady.

(3) Ustanovenia odsekov 1 a 2 platia obdobne vo vzťahu medzi dodávateľom (podnikom zahraničného obchodu) a ďalšou organizáciou, ktorej bol dovezený výrobok dodaný bez zmien alebo úprav, ak táto ďalšia organizácia oznámila vady dodávateľovi prostredníctvom jeho odberateľa.

Iné ustanovenia

§ 256

Dodávateľ je povinný upozorniť odberateľa na práva k vynálezom a priemyselným vzorom, k ochranným známkam, k označeniu pôvodu výrobkov a na autorské a iné obdobné práva zahraničných osôb, obmedzujúce používanie dovážaných výrobkov alebo dovážanej dokumentácie.

§ 257

(1) Dodávateľ je povinný uhradiť odberateľovi aj škodu, ktorú spôsobil zahraničný dodávateľ. Dodávateľ je však oprávnený požadovať od organizácie, ktorej škodu uhradil, aby mu vrátila zaplatenú sumu, prípadne jej časť, ktorú nedostal od zahraničného dodávateľa napriek tomu, že vynaložil všetko úsilie, ktoré možno od neho požadovať.

(2) Ak dodávateľ dostane od poisťovne, dopravcu alebo inej osoby plnenie na náhradu škody, ktorú utrpel odberateľ, je povinný mu toto plnenie po odpočítaní vynaložených nákladov vydať. Túto povinnosť dodávateľ nemá, ak odberateľovi patrí právo na náhradu škody z iného právneho dôvodu alebo ak jeho právo na náhradu škody už bolo uspokojené z iného právneho dôvodu.

(3) Ustanovenia odsekov 1 a 2 platia obdobne, ak škodu, ktorú spôsobil zahraničný dodávateľ, utrpela iná organizácia než odberateľ.

§ 258

(1) Na dodávky z dovozu nemožno použiť ustanovenia § 190 ods. 3, § 198 až 200, § 201 ods. 3, § 202 ods. 3 a § 206 až 208.

(2) Ustanovenia § 206 a 208 nemožno použiť pri dovážaných výrobkoch vo vzťahoch medzi ďalšími dodávateľmi a odberateľmi, ak sa dodávajú

- a) ako traťové dodávky alebo
- b) v nezmenenom stave a ich preverovaním by došlo k poškodeniu pôvodného obalu, k zhoršeniu akosti alebo inému znehodnoteniu alebo strate určených vlastností.

Tretia hlava**OSOBITNÉ USTANOVENIA O NÁKUPE POĽNOHOSPODÁRSKÝCH A LESNÝCH VÝROBKOV A O DODÁVKACH POĽNOHOSPODÁRSKÝCH POTRIEB****§ 259**

Vláda Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky môže nariadením v prípade potrieb národného hospodárstva ustanoviť, že niektoré poľnohospodárske výrobky sa môžu dodávať iba určeným odberateľom.

Zmluva o dodávke poľnohospodárskych výrobkov a potrieb**§ 262**

Ak sa plnenie dodávok poľnohospodárskych výrobkov stalo nemožným v dôsledku živej pohromy, hromadného ochorenia zvierat alebo v dôsledku inej neodvratiteľnej udalosti, záväzok zo zmluvy zaniká.

§ 263

(1) Nákupná organizácia je povinná pri každej dodávke poľnohospodárskych výrobkov vystaviť doklad o prevzatí dodávky.

(2) Nákupná organizácia je povinná vystaviť doklad nahrádzajúci faktúru (nákupný lístok), len čo sa dohodla alebo určila akosť podľa § 267. Podkladom pre vystavenie nákupného lístku je pri traťových dodávkach dodací list potvrdený príjemcom, prípadne druhopis nákladného listu s dodacím listom.

(3) Náležitosti dokladu o prevzatí dodávky, lehoty pre odoslanie nákupného lístku, poskytovanie preddavkov alebo splátok pri opakujúcich sa dodávkach, prípadne ďalšie náležitosti nákupného lístku okrem náležitostí uvedených v § 375a dohodnú organizácie v zmluve.

§ 264

(1) Dodávka je splnená odovzdaním poľnohospodárskych výrobkov nákupnou organizáciou v prevádzkárni poľnohospodárskej organizácie alebo na inom dohodnutom mieste v jej obvode (ďalej len „prevádzkárňa poľnohospodárskej organizácie“). To platí aj v prípade, že za nákupnú organizáciu vykonávajú vonkajšiu prepravu (§ 266) podľa zmluvy s ňou uzavretej iné organizácie alebo dodávajúca poľnohospodárska organizácia.

(2) Pokiaľ sa na tom organizácie dohodnú, môže byť dodávka poľnohospodárskych výrobkov splnená aj

- a) odovzdaním prvému verejnému dopravcovi alebo pošte na prepravu do miesta určenia,
- b) odovzdaním príjemcovi podľa prepravnej dispozície vystavenej nákupnou organizáciou (traťová dodávka). Rozsah týchto dodávok a termíny odovzdávania prepravných dispozícií dohodnú organizácie v zmluve.

§ 265

(1) Ak technická norma ustanovuje, že poľnohospodárske výrobky majú byť dodané v obaloch, poskytne nákupná organizácia poľnohospodárskej organizácii bezplatne potrebné množstvo obalov; nákupná organizácia zabezpečí aj prepravu obalov do prevádzkárne poľnohospodárskej organizácie na svoje náklady. Poľnohospodárska organizácia nie je oprávnená použiť obaly na iné účely.

(2) Spätnú prepravu včas vrátených obalov zabezpečuje nákupná organizácia na svoje náklady; pri oneskorene vrátených obaloch znáša náklady spätnej prepravy poľnohospodárska organizácia.

§ 266

(1) Vonkajšou prepravou poľnohospodárskych výrobkov sa rozumie preprava týchto výrobkov určených na dodávku nákupnej organizácii. Vonkajšia preprava sa začína v prevádzkárni poľnohospodárskej organizácie, v ktorej sú výrobky pripravené na naloženie a ktorá je prístupná pre dopravné prostriedky, pokiaľ v zmluve nie je dohodnuté inak.

(2) Vonkajšiu prepravu organizuje, prípadne zmluvne zabezpečuje nákupná organizácia. V hospodárskej zmluve môžu organizácie dohodnúť, že vonkajšiu prepravu uskutoční dodávajúca organizácia.

(3) Poľnohospodárska organizácia je povinná pripraviť poľnohospodárske výrobky určené na dodávku a zabezpečiť ich nakládku do dopravného prostriedka bez urovnania. Pri jatočných, chovných a úžitkových zvieratách, zástavovom dobytku, hydine, vajciach a mlieku vykonáva nakládku nákupná organizácia, poľnohospodárska organizácia iba pripraví tieto výrobky na nakládku.

Preverovanie dodávok poľnohospodárskych výrobkov**§ 267**

(1) Akosť poľnohospodárskych výrobkov organizácie zisťujú pri plnení; ak medzi organizáciami nedôjde k dohode o akosti dodaných výrobkov, je pre ne záväzné rozhodnutie o akosti vydané orgánom, ktorý je na to určený osobitným predpisom.

(2) Nákupná organizácia je povinná, ak nedôjde k dohode o akosti, neodkladne prizvať orgán oprávnený rozhodnúť o akosti dodávaných výrobkov; pokiaľ sa tento orgán nemôže na miesto preverovania ihneď ustanoviť, je povinná

- a) pri výrobkoch, pri ktorých technické normy predpokladajú odber vzoriek, zabezpečiť ešte za účasti poľnohospodárskej organizácie odobratie vzoriek a predložiť ich bez zbytočného odkladu orgánu oprávnenému rozhodnúť o akosti;
- b) pri ostatných výrobkoch zabezpečiť ich oddelené uskladnenie (ustajnenie) a posúdenie orgánom oprávneným rozhodnúť o akosti.

(3) Ak nákupná organizácia nesplní povinnosti uvedené v odseku 2, za dodanú akosť platí akosť udaná poľnohospodárskou organizáciou pri plnení.

(4) Nákupná organizácia nemôže uplatňovať práva zo zodpovednosti za vady, ktoré sú zrejmé už pri odbere od poľnohospodárskej organizácie potom, keď akosť bola dohodnutá alebo ustanovená.

ÔSMA ČASŤ**HOSPODÁRSKE ZÁVÄZKY V INVESTIČNEJ VÝSTAVBE A PRI DOVOZE A VÝVOZE
INVESTIČNÝCH CELKOV, PRÁC A VÝKONOV****Prvá hlava****INVESTIČNÁ VÝSTAVBA****Prvý oddiel****Úvodné ustanovenia****§ 269**

(1) Na prípravu investičnej výstavby sa uzatvárajú hospodárske zmluvy

- a) o dodávke prieskumných alebo projektových prác,
- b) o dodávke geologických, geodetických alebo kartografických prác,
- c) o príprave dodávok,
- d) o spolupráci na projektovej a organizačnej príprave stavby.

(2) Na vykonanie investičnej výstavby sa uzavierajú hospodárske zmluvy

- a) o dodávke stavebných prác alebo dodávke stavebnej časti,
- b) o dodávke súboru strojov a zariadení,
- c) o dodávke zmontovaných strojov, zariadení alebo konštrukcií,
- d) o dodávke montáže,
- e) o dodávke stavby,
- f) o rekonštrukcii alebo modernizácii.

(3) Dodávky výrobkov, aj keď sú určené pre investičnú výstavbu, sa zabezpečujú zmluvami podľa siedmej časti; odborná pomoc, prípadne iné práce alebo výkony, sa zabezpečujú zmluvami podľa desiatej časti. Vykonávacie predpisy môžu ustanoviť, že staveniskové zariadenie, prípadne aj ďalšie plnenia potrebné pre investičnú výstavbu sa zabezpečujú osobitnou zmluvou.

Druhý oddiel

Príprava investičnej výstavby

Zmluva o dodávke prieskumných alebo projektových prác

§ 272

Zmluvou o dodávke prieskumných alebo projektových prác sa dodávateľ zaväzuje, že dodá odberateľovi práce (ich výsledok) v dohodnutej lehote a rozsahu. Osobitné predpisy ustanovujú, ktoré organizácie sú oprávnené prieskumné a projektové práce vykonávať a aké ďalšie povinnosti sú spojené so záväzkom na ich dodávku. Odberateľ sa zaväzuje spolupracovať podľa určených podmienok, práce odobrať a zaplatiť.

§ 273

(1) Dodávka sa splní odovzdaním výsledku prác odberateľovi, verejnému dopravcovi alebo pošte na prepravu do miesta určenia.

(2) Nedokončené práce môžu sa odovzdať len v tom prípade, ak boli zastavené následkom zmeny alebo zrušenia záväzku.

§ 274

Zodpovednosť za vady

(1) Odberateľ, ktorému boli dodané vadné práce, má právo na bezplatné odstránenie väd a na majetkové sankcie.

(2) Na žiadosť odberateľa dodávateľ je povinný bez zbytočného odkladu začať potrebné práce, ak vzhľadom na potrebu vzniknutú v priebehu výstavby alebo na vady zistené v priebehu skúšobnej prevádzky treba doplniť alebo prepracovať projektovú dokumentáciu (projekt).

(3) Dodávateľ nezodpovedá za závady, ktorých pôvod spočíva vo východiskových podkladoch, ktoré mu na vykonanie prieskumných alebo projektových prác odovzdal odberateľ; na žiadosť odberateľa je však povinný dohodnúť s ním opatrenia na čo najrýchlejšie odstránenie závad za odplatu. To neplatí, ak dodávateľ východiskové podklady spracoval sám alebo ak zistil alebo musel zistiť pri riadnom vykonávaní prác nedostatky východiskových podkladov a odberateľa na ne neupozornil.

§ 275

Uplatňovanie práv zo zodpovednosti za vady

(1) Dodávateľ je povinný odstrániť vady, len ak ich odberateľ reklamoval najneskoršie v čase, keď odstránenie väd má ešte význam z technického alebo ekonomického hľadiska; odberateľ je oprávnený požadovať majetkové sankcie len vtedy, ak reklamoval vady najneskôr do troch rokov od splnenia. Vykonávacie predpisy môžu ustanoviť lehoty, po uplynutí ktorých už nemožno reklamovať vady prieskumných alebo projektových prác.

(2) Dodávateľ je povinný najneskoršie do 15 dní po tom, čo dostal reklamáciu odberateľovi oznámiť, či reklamáciu uznáva, akú lehotu navrhuje na odstránenie väd alebo z akých dôvodov odmieta reklamáciu uznať.

§ 276

O odovzdaní vykonaných opráv prác a o zodpovednosti za vady týchto opráv platia obdobne ustanovenia § 273 až 275 a § 277 ods.3.

§ 277

(1) Penále za omeškanie s dodávkou je 2 % z ceny prác, a ak omeškanie trvá dlhšie ako 1 mesiac, ešte ďalších 5 % z tejto ceny.

(2) Penále za vadné plnenie je 2 % z ceny prác; toto penále dodávateľ neplatí, ak odstráni vady do 15 dní od odoslania reklamácie.

(3) Penále za omeškanie s odstránením väd je 500 Kčs za každý deň omeškania.

(4) Penále za omeškanie so začatím prác na doplnení alebo prepracovaní projektovej dokumentácie (§ 274 ods. 2) je 1000 Kčs za každý deň omeškania.

Zmluva o dodávke geologických, geodetických alebo kartografických prác

§ 279

Pre dodávky geologických, geodetických alebo kartografických prác primerane platia ustanovenia § 273 až 277, a to aj keď nie sú určené pre investičnú výstavbu.

Zmluvy o spolupráci na projektovej a organizačnej príprave stavby

§ 280

(1) Zmluvy o spolupráci na projektovej a organizačnej príprave stavby uzaviera investor za účasti generálneho projektanta, s jednotlivými do úvahy prichádzajúcimi vyššími dodávateľmi (s dodávateľom stavebnej časti, s dodávateľmi súboru strojov a zariadení, s dodávateľom stavby, prípadne aj s dodávateľom rekonštrukcie alebo modernizácie).

(2) Účelom zmlúv o spolupráci na projektovej a organizačnej príprave stavby je zabezpečiť, aby projektová a organizačná príprava prebiehala za aktívnej spolupráce všetkých najdôležitejších organizácií, ktoré sa zúčastňujú na uskutočňovaní stavby.

(3) Investor za účasti generálneho projektanta predovšetkým dohodne spoluprácu dodávateľa pri poskytovaní údajov o výsledkoch technického rozvoja, výrobných možnostiach a dodacích lehotách, spoluprácu pri poskytovaní ďalších údajov potrebných pre vypracovanie projektovej dokumentácie, ako aj spoluprácu pri prejednávaní koncepcie projektovej dokumentácie, pri predkladaní požiadaviek a údajov pre organizáciu uskutočňovania stavby a pri prejednávaní návrhu projektovej dokumentácie. V zmluve sa ďalej určí, v ktorých otázkach a v akom rozsahu bude generálny projektant oprávnený konať priamo s ďalšími dodávateľmi súborov, prípadne s výrobcami jednotlivých strojov a zariadení.

§ 281

Jednotliví dodávatelia uzavierajú, pokiaľ je to potrebné, s ďalšími dodávateľmi zmluvy o spolupráci, v ktorých si zabezpečia predpoklady pre splnenie svojich záväzkov.

Tretí oddiel**Vykonávanie investičnej výstavby****Uzavieranie zmlúv****§ 282**

(1) Návrh zmluvy vypracúva dodávateľ na základe dopytu odberateľa. Pokiaľ vykonávacie predpisy neustanovujú inak, súčasťou dopytu je príslušná časť projektovej dokumentácie.

(2) Návrh zmluvy dodávateľ je povinný predložiť v lehote uvedenej v dopyte. Ak tak nemôže urobiť, musí najneskoršie do 15 dní po tom, čo dostal dopyt, odberateľovi oznámiť riadne odôvodnené stanovisko.

(3) Dodávateľ je návrhom zmluvy viazaný po dobu dvoch mesiacov, pokiaľ sám neurčil dlhšiu lehotu. Dodávateľ je oprávnený na základe dopytu začať v nevyhnutne potrebnom rozsahu práce pre projektovú prípravu, prípadne i začať prípravu výroby (vrátane materiálového zabezpečovania); ak nedôjde k uzavretiu zmluvy, dodávateľ má právo na náhradu nákladov vzniknutých týmito prácami.

(4) Pri jednoduchých dodávkach môže zmluva vzniknúť i vyhlásením dodávateľa, že dopyt bezo zmeny prijíma ako návrh zmluvy.

§ 283

(1) Predmet a čas plnenia sú dohodnuté, ak je zhoda aspoň v takých podrobnostiach, ktoré zodpovedajú odovzdanej dokumentácii.

(2) Lehota na podanie žiadosti o rozhodnutie sporov o iných náležitostiach (§ 153 ods. 3) je tri mesiace od vzniku zmluvy.

(3) V zmluve sa spravidla dojedná

- a) vecný a časový postup prác na ďalšom stupni projektovej dokumentácie a dodávky čiastkových projektových výsledkov, potrebných pre vzájomnú koordináciu prác jednotlivých dodávateľov,
- b) lehota, v ktorej je odberateľ povinný odovzdať stavenisko (pracovisko), a rozsah a lehoty ďalšieho spolupôsobenia odberateľa,
- c) lehota (lehoty), v ktorej dodávateľ je povinný pripraviť dodávku (samostatne odovzdávané časti dodávky) na odovzdanie v stave zodpovedajúcom projektovej dokumentácii a dojednaným podmienkam,
- d) spôsob postupného spresňovania zmluvy; v zmluve sa tiež uvedie, ktorí pracovníci (orgány) a v akých otázkach sú oprávnení v mene organizácie konať.

(4) Podľa potreby sa v zmluve tiež dojedná povinnosť dodávateľa postupne dokončovať jednotlivé časti prác tak, aby mohli plynule nadväzovať práce ďalších dodávateľov a aby sa mohlo včas začať komplexné alebo iné vyskúšanie, ďalej podmienky takých vyskúšaní; súčasne sa dohodne, či sa vykoná skúšobná prevádzka, jej čas a rozsah dodávateľovej účasti na nej.

(5) Ak dôjde po uzavretí zmluvy z podnetu generálneho projektanta v ďalších stupňoch projektovej dokumentácie k zmene podmienok, za ktorých bola zmluva uzavretá, odberateľ je povinný na žiadosť dodávateľa súhlasiť so zodpovedajúcou úpravou zmluvy.

§ 284

Zmluva môže súčasne zahŕňať dodávku súborov strojov a zariadení spolu s rekonštrukciou alebo modernizáciou súborov strojov a zariadení, dodávku stavebnej časti spolu s rekonštrukciou alebo modernizáciou stavebných objektov, prípadne i ďalšie dodávky. Pokiaľ vykonávacie predpisy neustanovia inak, platia pre každú zo zmluvných dodávok ustanovenia platné pre príslušný druh zmluvy.

Všeobecné dodacie podmienky

§ 285

(1) Ak sa práce vykonávajú zrejme zle, je dodávateľ už v priebehu ich vykonávania povinný na písomnú výzvu odberateľa odstrániť nedostatky, ktoré ohrozujú bezpečnosť stavby, život alebo zdravie pracujúcich na stavbe, životné prostredie, alebo v dôsledku ktorých hrozí trvalé znehodnotenie stavby alebo ide o nedostatky značného rozsahu.

(2) V prípadoch dohodnutých v zmluve dodávateľ je povinný vyzvať odberateľa na preverenie prác, ktoré v ďalšom pracovnom postupe budú zakryté alebo sa stanú neprístupnými. Ak tak neurobí, je povinný na žiadosť odberateľa na svoj náklad odkryť práce, ktoré boli zakryté alebo ktoré sa stali neprístupnými.

Odobzdanie a prevzatie

§ 288

(1) Dodávateľ odovzdáva a odberateľ preberá dokončené dodávky alebo ich dokončené časti, na samostatnom odovzdaní a prevzatí ktorých sa organizácie v zmluve dohodli.

(2) Nedokončené dodávky alebo ich časti nie je odberateľ povinný prevziať.

(3) Odberateľ, prípadne s jeho súhlasom organizácia, ktorá má byť prevádzateľom (užívateľom) predmetu dodávky, ho môže pred jeho odovzdaním a prevzatím prevádzkovať (užívať) len po dohode s dodávateľom, s ktorým dojedná podmienky predčasného užívania. Predčasné užívanie musí byť v súlade s predpismi o stavebnom poriadku.

§ 289

Dodávateľ je povinný písomne odberateľovi oznámiť najneskoršie 15 dní vopred, kedy bude dodávka alebo jej časť pripravená na odovzdanie; ak sa odovzdáva komplexným výskúšaním alebo vykonávaním iných skúšok, musí oznámiť deň ich začatia. Organizácie sú povinné na základe tohto oznámenia dohodnúť časový pracovný program preberania, pokiaľ to nie je dojednané už v zmluve.

§ 290

Dodávka, ktorej vady bránia uvedeniu do prevádzky (užívania), sa nesmie prevziať. Odberateľ však môže prevziať dodávku, ak má ojedinelé drobné vady a ojedinelé drobné nedorobky, ktoré samy osebe ani v spojení s inými nebránia uvedeniu do prevádzky (užívania).

§ 291

(1) Odberateľ nie je oprávnený odmietnuť prevzatie dodávky pre závady, pôvod ktorých spočíva v projektovej dokumentácii, ktorú mu dodávateľ nedodal, alebo ak spočíva vo vadách hmôt, strojov alebo zariadení, ktoré dodávateľovi sám poskytol, prípadne ak sám spôsobil, že dodávka nevyhovuje. Odberateľ je v takých prípadoch povinný dodávku prevziať, aj keď komplexné vyskúšanie alebo iné skúšky neboli z týchto dôvodov úspešné. Za tieto závady dodávateľ nezodpovedá, je však povinný dohodnúť s odberateľom opatrenia na čo najrýchlejšie odstránenie závad za odplatu.

(2) Ustanovenie odseku 1 neplatí, ak dodávateľ pri začatí príslušných prác vedel alebo musel vedieť o chybách hmôt, strojov, zariadení alebo o chybách v projektovej dokumentácii týkajúcej sa jeho dodávky a odberateľa na chyby neupozornil alebo ak dodávateľ poskytol na spracovanie projektovej dokumentácie nesprávne projektové podklady.

§ 292

Zápisnica o prevzatí

(1) O prevzatí dodávky alebo jej časti zostaví organizácia zápisnicu, ktorá obsahuje najmä zhodnotenie akosti vykonaných prác, súpis zistených väd a drobných nedorobkov, dohodu o opatreniach a lehotách na ich odstránenie, prípadne o zľave z odplaty alebo o iných právach zo zodpovednosti za vady, a ak nedošlo k dohode, stanoviská dodávateľa a odberateľa, ako aj vyhlásenie odberateľa, že odovzdávanú dodávku alebo jej časť preberá.

(3) Ak odberateľ odmieta dodávku prevziať, spíšu organizácie zápisnicu, v ktorej uvedú svoje stanoviská a ich odôvodnenie.

§ 293

Splnenie dodávky

(1) Povinnosť dodať sa splní riadnym vykonaním dojednanej dodávky. Povinnosť odobrať je splnená vyhlásením odberateľa v zápisnici o prevzatí, že dodávku preberá.

(2) Splnením dodávky prechádza právo hospodárenia alebo vlastnícke právo k predmetu dodávky na odberateľa, pokiaľ vo vykonávacích predpisoch nie je ustanovené niečo iné.

Dôsledky porušenia povinností

§ 294

Zodpovednosť za vady

(1) Ak odberateľ prevzal vadnú dodávku, má právo na dodatočné bezplatné odstránenie vady alebo na primeranú zľavu; pokiaľ by odstránenie vady bolo spojené s neprimeranými nákladmi, môže požadovať iba primeranú zľavu. Organizácie sa tiež môžu dohodnúť, že odberateľ na náklady dodávateľa vady sám odstráni alebo dá odstrániť. Svoju voľbu nemôže odberateľ bez súhlasu dodávateľa meniť. Ak však je dodávateľ s odstránením väd v omeškani, môže odberateľ požadovať primeranú zľavu alebo bez súhlasu dodávateľa na jeho náklady odstrániť vady sám alebo ich dať na jeho náklady odstrániť; v tomto prípade je povinný o svojom rozhodnutí dodávateľa bez zbytočného odkladu upovedomiť.

(2) Na žiadosť odberateľa dodávateľ je povinný bez zbytočného odkladu vady svojej dodávky odstrániť, aj keď neuznáva, že za vady zodpovedá; v sporných prípadoch znáša náklady až do rozhodnutia o reklamácií dočasne dodávateľ.

(3) Ak odberateľ prevzal dodávku s drobnými nedorobkami, platí ustanovenie odseku 1 obdobne. Odberateľ je povinný tieto práva uplatniť rovnakým spôsobom ako práva zo zodpovednosti za vady.

§ 294a

Ak dodávateľ investora požaduje od svojho poddodávateľa, aby za odplatu odstránil vady dodávky alebo poskytol nové bezvadné plnenie po tom, čo zodpovednosť poddodávateľa za vady už zanikla, je poddodávateľ povinný zaviazat' sa poskytnúť požadované plnenie tak, aby sa zabezpečilo včasné vybavenie oprávnenej reklamácie investora. Prípadné právo dodávateľa investora na náhradu škody, ktoré vzniklo vadným plnením jeho poddodávateľa, tým nie je dotknuté. To isté platí aj vo vzťahu medzi ďalšími dodávateľmi a odberateľmi.

§ 295

(1) Penále za omeškanie so splnením povinnosti dodať je 0,5 % z ceny dodávky za každý začatý mesiac omeškania.

(2) Penále za vadné plnenie je 0,1 % z ceny dodávky, najviac však 15 000 Kčs za každú oprávnenu reklamáciu. Toto penále však dodávateľ neplatí, ak reklamovanú vadu uzná a bezplatne ju odstráni do 30 dní od uplatnenia reklamácie alebo dojedná v rovnakej lehote na základe požiadavky odberateľa dohodu o primeranej zľave alebo o tom, že si odberateľ vady opraví alebo dá opraviť na náklady dodávateľa. Táto lehota sa predlžuje o dobu, po ktorú dodávateľ nemohol začať s odstraňovaním vady alebo v ňom plynule pokračovať z dôvodov na strane odberateľa.

(3) Penále za omeškanie s odstránením väd alebo drobných nedorobkov je 500 Kčs za každý deň omeškania až do dňa, keď budú vady alebo nedorobky odstránené.

(4) Ak dodávateľ bez zbytočného odkladu nezačne odstraňovať vady (§ 294 ods. 2) zistené po prevzatí, ktoré bránia pokračovať v skúšobnej prevádzke, je penále 0,5 % z ceny dodávky za každý začatý týždeň omeškania.

(5) Penále za omeškanie so splnením povinnosti, ktorá je v zmluve označená ako povinnosť, od ktorej závisí včasné splnenie dodávky, je 500 Kčs za každý prípad a deň omeškania, najviac však 15 000 Kčs za každý prípad. Penále sa zvyšuje o sumu, ktorú organizácia účtujúca penále v dôsledku nesplnenia takej povinnosti zaplatila navyše svojim dodávateľom.

(6) Penále za omeškanie s odovzdaním staveniska (pracoviska) alebo jeho časti je 0,1 % z ceny dohodnutých dodávok, ktoré sa majú na stavenisku (pracovisku) alebo jeho časti urobiť, najmenej však 1000 Kčs; ak omeškanie trvá dlhšie ako jeden mesiac, ďalšie 0,1 % z tejto ceny.

(7) Penále za omeškanie s odovzdaním projektovej dokumentácie je 0,25 % z ceny prác, ktorých sa dokumentácia týka, a ak omeškanie trvá dlhšie ako jeden mesiac, ďalších 0,25 % z tejto ceny.

(8) Penále za nevytvorenie potrebných predpokladov pre preberanie v určenej lehote je 500 Kčs za každý deň omeškania. To isté platí pre prípady, keď odberateľ preberanie v určenej lehote nezačal, riadne v ňom nepokračoval alebo neoprávnené odmietol riadne ponúknutú dodávku prevziať.

(9) Penále za užívanie predmetu dodávky odberateľom (užívateľom) pred jeho odovzdaním a prevzatím bez dohody s dodávateľom je 500 Kčs za každý deň neoprávneného užívania.

§ 296

Ak niektorá z organizácií zúčastnených na investičnej výstavbe omeškaním v plnení svojej povinnosti znemožní inej zúčastnenej organizácii splniť jej povinnosť, je povinná tejto organizácii uhrádzať náklady uskladňovania, ošetrovania a podľa potreby i náklady revízie a repasie.

§ 297

V prípade, že dodávateľ odstraňuje vady alebo nedorobky svojej dodávky bezplatnou opravou, je povinný vykonať opravu odberateľovi odovzdať. Pre postup pri odovzdaní a prevzatí vykonaných opráv, zodpovednosť za vady opráv a pre dôsledky ich oneskoreného odstraňovania platia, pokiaľ nie je dohodnuté inak, ustanovenia § 288 až 296 a príslušné ustanovenia o uplatňovaní práv zo zodpovednosti za vady obdobne.

Prevádzkovo nevyskúšané stroje alebo zariadenia**§ 298**

Vykonávacie predpisy môžu ustanoviť osobitné dodacie podmienky a zodpovednosť pre prípad použitia prevádzkovo nevyskúšaných strojov alebo zariadení.

Zmluvy o dodávke stavebných prác a o dodávke stavebnej časti**§ 299**

(1) Zmluvou o dodávke stavebných prác sa dodávateľ zaväzuje odberateľovi dodať stavebné práce, vrátane stavebných hmôt a dielcov, prípadne vrátane strojov, zariadení a príslušnej časti projektovej dokumentácie.

(2) Zmluvou o dodávke stavebnej časti sa dodávateľ zaväzuje dodať odberateľovi stavebnú časť stavby v rozsahu vymedzenom v schválenej projektovej dokumentácii. Ak dodáva odberateľovi aj príslušnú časť projektovej dokumentácie, je táto dokumentácia súčasťou dodávky stavebnej časti.

§ 300

(1) Práva zo zodpovednosti za vady, ktoré sú zrejmé už pri odovzdávaní a preberaní, odberateľ musí reklamovať v zápisnici o prevzatí, inak právo zo zodpovednosti za tieto vady zaniká.

(2) Záručná doba je, pokiaľ nie je ustanovená podľa § 135 inak,
pri žiaruvzdorných vymurovkách priemyselných pecí dva mesiace,
pri žiaruvzdorných vymurovkách koksárenských batérií, vysokých pecí, ohrievačov vetrov, ako aj pri ostatných žiaruvzdorných vymurovkách a pri dymovodoch šesť mesiacov,
pri tuneloch dva roky,
pri vozovkách ciest (ulíc), pri letiskových dráhach a spevnených plochách pre lietadlá s ťažkou živičnou alebo betónovou alebo dláždenou vozovkou a pri ochranných náteroch oceľových mostných konštrukcií tri roky,
pri údolných priehradách, pokiaľ ide o vady, ktoré možno zistiť až po naplnení nádrže na plné vzdutie, šesť mesiacov od naplnenia nádrže na plné vzdutie, najviac však dva roky,
pri ostatných prácach jeden a pol roka.

Tieto lehoty sa počítajú vždy od podpísania zápisnice o prevzatí.

(3) Záručná doba sa skracuje o dobu, po ktorú bol odberateľ v omeškaní so začatím preberacieho konania alebo po ktorú neoprávnene odmietal práce prevziať.

(4) Ak ide o vady prác poddodávateľa stavebných prác, ktoré môže zistiť až pri prevzatí prác alebo časti prác niektorý z ďalších odberateľov alebo až po tomto prevzatí, musí ich odberateľ reklamovať najneskoršie do 15 dní od dňa po tom, čo dostal včasnú reklamáciu ďalšieho odberateľa, inak právo zo zodpovednosti za tieto vady zaniká. To platí i o poddodávkach pre dodávateľa súboru strojov a zariadení.

Zmluva o dodávke súboru strojov a zariadení

§ 301

Zmluvou o dodávke súboru (súborov) strojov a zariadení sa dodávateľ zaväzuje dodať súbor strojov a zariadení (včítane montáží a prípadne včítane príslušnej časti projektovej dokumentácie), ktorý plní spoločnú ucelenú funkciu určenú projektovou dokumentáciou.

§ 302

Pre prípad, že dodávateľ by musel svojich pracovníkov vyslať na stavenisko (pracovisko) v ekonomicky neodôvodnenom predstihu, vykonávacie predpisy môžu ustanoviť podmienky, za ktorých je odberateľ na žiadosť dodávateľa povinný stroje a zariadenia pre dodávateľa na jeho náklad odobrať od dopravcu, uskladniť a o uskladnené stroje a zariadenia sa starať.

Komplexné vyskúšanie

§ 303

(1) Súčasťou dodávky je aj komplexné vyskúšanie. Komplexným vyskúšaním dodávateľ preukazuje, že dodávka je kvalitná a že je schopná skúšobnej prevádzky.

(2) Rozsah a náplň komplexného vyskúšania organizácie uvedú v zmluve v súlade s projektovou dokumentáciou; súčasne dohodnú aj ostatné podmienky, za ktorých sa bude komplexné vyskúšanie vykonávať.

(3) Ak komplexné vyskúšanie nemožno vykonať preto, že súbor nadväzuje na doteraz nesplnené dodávky iných dodávateľov investora, organizácie dohodnú, akým náhradným spôsobom dodávateľ osvedčí spôsobilosť na skúšobnú prevádzku. Len čo odpadne prekážka, ktorá bráni komplexnému vyskúšaniu, dodávateľ je povinný dodatočne vykonať skúšky v rozsahu zodpovedajúcom komplexnému vyskúšaniu. Ak sa pri tomto dodatočnom vyskúšaní zistí, že dodávka nebola schopná pri prevzatí skúšobnej prevádzky, odberateľ môže požadovať od dodávateľa penále vo výške 0,5 % z ceny dodávky.

§ 304

(1) V rozsahu dohodnutom v zmluve odberateľ obstará na žiadosť dodávateľa kvalifikovaných pracovníkov a poskytne suroviny, prevádzkové hmoty, energiu a iné prostriedky potrebné na komplexné vyskúšanie a prípadne aj pre prípravu naň.

(2) Dodávateľ uhradzuje náklady neúspešného komplexného vyskúšania a náklady ďalšej prípravy nevyhnutné na úspešné komplexné vyskúšanie, ak komplexné vyskúšanie bolo neúspešné z príčin vzniknutých u dodávateľa.

Skúšobná prevádzka a garančné skúšky

§ 305

(1) Skúšobnú prevádzku vykonáva investor (prevádzateľ) na prevzatom zariadení. Skúšobnou prevádzkou sa preveruje, či zariadenie bude za predpokladaných prevádzkových a výrobných podmienok schopné vyrábať v kvalite a množstve určenom v projektovej dokumentácii.

(2) V zmluve o dodávke súboru strojov a zariadení organizácie sú povinné dojednať čas začatia i skončenia skúšobnej prevádzky a podmienky, rozsah a technicky potrebný čas dodávateľovej účasti na skúšobnej prevádzke.

(3) Dodávateľ sa zúčastňuje po dojednaný čas skúšobnej prevádzky súboru strojov a zariadení, ktoré boli predmetom jeho dodávky, odstraňuje vyskytnuvšie sa závady a vykonáva prípadné nastavovania potrebné na dosiahnutie ustáleného chodu. Za tým účelom je investor (prevádzateľ) povinný vyhovieť žiadosti dodávateľa a na dojednaný čas skúšobnú prevádzku prerušiť.

(4) Vykonávací predpis môže ustanoviť, že skúšobná prevádzka je súčasťou dodávky; pre taký prípad môže práva a povinnosti organizácií a postup pri skúšobnej prevádzke upraviť odchyľne.

§ 306

Ak to vyžaduje povaha dodávky, organizácie v zmluve dojednávajú, že do určitej lehoty po splnení dodávky, spravidla pred ukončením skúšobnej prevádzky, najneskoršie však do skončenia záručnej doby, dodávateľ vykoná garančné skúšky, pri ktorých sa najmä meraniami a výpočtami preukazuje, že zariadenie dosahuje dohodnuté akostno-technické ukazovatele a hodnoty.

§ 307

Náklady vzniknuté účasťou dodávateľa pri skúšobnej prevádzke a garančných skúškach uhradzuje odberateľ, pokiaľ nejde o opakovanie alebo predlžovanie skúšobnej prevádzky, prípadne o opakovanie garančných skúšok z príčin vzniknutých u dodávateľa.

Uplatňovanie práv zo zodpovednosti za vady

§ 308

(1) Práva zo zodpovednosti za vady, ktoré sú zrejmé už pri odovzdávaní a preberaní, odberateľ musí reklamovať v zápisnici o prevzatí, inak právo zo zodpovednosti za tieto vady zaniká.

(2) Záručná doba je - pokiaľ nie je ustanovené podľa § 135 inak - jeden rok od skončenia skúšobnej prevádzky, a ak skúšobná prevádzka nie je dojednaná, jeden a pol roka od splnenia dodávky investorovi.

(3) Vo vzťahoch medzi dodávateľmi a ich ďalšími dodávateľmi možno reklamovať v lehote uvedenej v odseku 2 predĺženej o dobu potrebnú pre vyhotovenie reklamácie a jej poštovú prepravu. V týchto vzťahoch nemožno však reklamovať vady po uplynutí dvoch rokov odo dňa, keď títo ďalší dodávateľia splnili svoju dodávku.

§ 309

Záručná doba sa skracuje o dobu, po ktorú bol odberateľ v omeškaní so začatím preberacieho konania alebo po ktorú neoprávnene odmietal prevziať dodávku alebo o ktorú sa vykonanie

skúšobnej prevádzky zdržalo z príčin vzniknutých na strane investora. Záručná doba sa predlžuje o dobu, o ktorú bola prevádzka prerušená z dôvodov vadného dodávateľovho plnenia.

§ 310

Zodpovednosť pri šéfmontáži

Ak je dojednaná dodávka montáže spôsobom šéfmontáže, o zodpovednosti dodávateľa platí ustanovenie § 316; za omeškanie spôsobené oneskoreným vykonaním montáže dodávateľ nezodpovedá.

Zmluva o dodávke zmontovaných strojov, zariadení alebo konštrukcií

§ 311

(1) Zmluvou o dodávke zmontovaných strojov, zariadení alebo konštrukcií dodávateľ sa zaväzuje dodať odberateľovi jednotlivé stroje, zariadenia alebo kovové konštrukcie vrátane montáží.

(2) Ustanovenie § 302 platí obdobne.

§ 312

(1) Pripravenosť na odovzdanie a prevzatie strojov alebo zariadení osvedčuje dodávateľ individuálnym vyskúšaním.

(2) Individuálne vyskúšanie je súčasťou dodávky a rozumie sa ním skúška stroja alebo zariadenia v rozsahu potrebnom na preverenie úplnosti a funkcie stroja alebo zariadenia a riadneho vykonania montáže.

§ 313

(1) Práva zo zodpovednosti za vady, ktoré sú zrejmé už pri odovzdávaní a preberaní, odberateľ musí reklamovať v zápisnici o prevzatí, inak právo zo zodpovednosti za tieto vady zaniká.

(2) Záručná doba je šesť mesiacov od splnenia dodávky. Ak však ide o vady, ktoré môže zistiť až pri prevzatí alebo až po tomto prevzatí niektorý z ďalších odberateľov, odberateľ musí reklamovať najneskoršie do 15 dní od vtedy, čo dostal včasnú reklamáciu ďalšieho odberateľa, pri dodávkach strojov alebo zariadení najneskoršie však do dvoch rokov od splnenia dodávky.

§ 314

Pre dodávky zmontovaných strojov, zariadení alebo konštrukcií, aj keď nie sú určené pre investičnú výstavbu, platia predchádzajúce ustanovenia primerane.

Zmluva o dodávke montáže

§ 315

Zmluvou o dodávke montáže sa dodávateľ zaväzuje umiestniť a zostaviť stroje, zariadenia, ich súbor alebo konštrukcie na dojednanom mieste tak, aby boli schopné prevádzky.

§ 316

(1) Montáž sa dodáva podľa dohody organizácií buď dodávateľským spôsobom alebo spôsobom šéfmontáže.

(2) Pri dodávateľskom spôsobe všetky montážne práce vykonáva dodávateľ.

(3) Pri dodávke montáže spôsobom šéfmontáže dodávateľ montážne práce len odborne technicky riadi. Ostatné montážne práce vykonáva odberateľ podľa príkazu a za odborného vedenia dodávateľa; dodávateľ je však oprávnený si vyhradiť, že niektoré vybrané práce vykoná sám. Dodávateľ nezodpovedá za nedodržanie lehôt a za vady, ktoré vznikli v dôsledku neuposlušnosti alebo neodborného vykonania jeho príkazov, a za omeškanie s odovzdaním prác, ktoré spôsobil odberateľ.

§ 317

(1) Pripravenosť na odovzdanie a prevzatie osvedčuje dodávateľ vykonaním určených skúšok každého jednotlivého stroja alebo zariadenia v rozsahu potrebnom na preverenie riadneho vykonania montáže; tieto skúšky sú súčasťou dodávky.

(2) O uplatňovaní práv zo zodpovednosti za vady obdobne platí ustanovenie § 313.

§ 318

Pre dodávky montážnych prác, aj keď nie sú určené pre investičnú výstavbu, predchádzajúce ustanovenia platia primerane.

Zmluva o dodávke stavby

§ 318a

(1) Zmluvou o dodávke stavby sa dodávateľ zaväzuje dodať odberateľovi celú stavbu včítane úplnej projektovej dokumentácie alebo aspoň stavebnú a technologickú časť včítane len príslušnej časti projektovej dokumentácie.

(2) Ak súčasťou dodávky je úplná projektová dokumentácia, dohodnú sa organizácie pri uzavieraní zmluvy aj na lehote na odovzdanie tej časti projektovej dokumentácie, ktorá podľa osobitných predpisov podlieha schváleniu. Najneskôr do 3 mesiacov po schválení projektovej dokumentácie sú organizácie povinné v súlade s ňou zmluvu upraviť, prípadne doplniť.

(3) Ak súčasťou dodávky je len príslušná časť projektovej dokumentácie, uzaviera sa zmluva na základe tej časti projektovej dokumentácie, ktorá podľa osobitných predpisov podlieha schváleniu.

(4) Komplexné vyskúšanie je súčasťou dodávky s výnimkou prípadov, keď sa komplexné vyskúšanie vzhľadom na povahu dodávky nerobí. Ak komplexným vyskúšaním nemožno spoľahlivo overiť, či zariadenie bude schopné vyrábať v určenej kvalite a množstve, prípadne inak riadne plniť svoju funkciu, môže vykonávaci predpis ustanoviť, že súčasťou dodávky je aj skúšobná prevádzka. Pokiaľ vykonávaci predpis neustanovuje niečo iné, platia ustanovenia § 303 až 307 a 309 aj pre zmluvu o dodávke stavby.

(5) Vady, ktoré sú zrejme už pri odovzdávaní a preberaní, musí odberateľ reklamovať v zápisnici o prevzatí, inak právo zo zodpovednosti za tieto vady zaniká.

(6) Záručná doba je - pokiaľ nie je podľa § 135 a § 300 ods. 2 ustanovené inak - jeden a pol roku od splnenia dodávky.

(7) Vykonávaci predpis môže podrobnejšie upraviť uzavieranie a obsah zmluvy o dodávke stavby a spôsob plnenia dodávky; môže tiež so zreteľom na rozsah predmetu plnenia odchyľne upraviť zodpovednosť dodávateľa stavby.

Zmluva o rekonštrukcii alebo modernizácii

§ 318b

(1) Zmluvou o rekonštrukcii alebo modernizácii sa dodávateľ zaväzuje vykonať na stavbe súbor prác v rozsahu potrebnom na dosiahnutie vyššej účinnosti alebo zlepšenia použiteľnosti technologického zariadenia alebo stavebného objektu oproti pôvodnému stavu. Súbor prác zahŕňa spravidla úpravy, výmeny a iné podobné práce včítane opráv a dodávok nových strojov, zariadení a iných výrobkov a prípadne aj príslušnej projektovej dokumentácie alebo jej časti.

(2) Odberateľ je povinný pripraviť technologické zariadenie alebo stavebný objekt na príslušné práce a zabezpečiť počas vykonávania týchto prác potrebné výluky alebo obmedzenia prevádzky alebo užívania.

(3) Odberateľ je povinný umožniť dodávateľovi využitie svojich prevádzkových priestorov, mechanizmov, pomôcok a prívodu energií, pokiaľ tým nebude neprimerane obmedzená prevádzka alebo užívanie ostatných zariadení alebo stavebných objektov, a tam, kde je to hospodársky účelné, je povinný dojednať ďalšie potrebné spolupôsobenia.

(4) Ak sa v priebehu prác zistia nové skutočnosti, o ktorých dodávateľ pri uzavieraní zmluvy nevedel a vedieť nemusel, ktoré podstatne sťažia alebo znemožnia dosiahnutie určeného alebo dojednaného cieľa, je odberateľ povinný súhlasiť s návrhom dodávateľa na zodpovedajúcu zmenu zmluvného záväzku. Ak sa zistí, že plnenie bolo od začiatku nemožné, alebo sa nemožným stalo dodatočne, sú organizácie povinné dohodnúť sa na potrebných dokončovacích prácach. Dodávateľ nestráca právo na zaplatenie vykonaných prác.

(5) Pripravenosť na odovzdanie a prevzatie osvedčuje dodávateľ spôsobom zodpovedajúcim povahe dodávky. Pri rekonštrukciách a modernizáciách technologického zariadenia osvedčuje dodávateľ kvalitu dodávky a spôsobilosť uvedenia zariadenia do prevádzky dohodnutými, prípadne určenými skúškami. Rozsah a spôsob týchto skúšok sa určí s prihliadnutím na povahu dodávky primerane podľa § 303, 312 alebo § 317.

(6) Ak to povaha dodávky vyžaduje, dojednávajú organizácie aj podmienky skúšobnej prevádzky, prípadne aj garančných skúšok primerane podľa ustanovení § 305 a 306.

(7) Záručná doba je - pokiaľ nie je podľa § 135 a § 300 ods. 2 ustanovená inak - jeden rok od skončenia skúšobnej prevádzky, a ak skúšobná prevádzka nie je dojednaná, jeden a pol roku od splnenia dodávky.

(8) Pre dodávky rekonštrukcie alebo modernizácie platia obdobne aj ustanovenia § 302, 304, 307, § 308 ods. 1 a 3, § 309 a 310, pokiaľ ide o technologické zariadenie, a § 300 ods. 1, 3 a 4, pokiaľ ide o stavebné objekty. Dodávky rekonštrukcie alebo modernizácie sa považujú za vyššie dodávky, ak rozsah a povaha plnenia zodpovedá dodávke súboru strojov a zariadení alebo dodávke stavebnej časti.

Iné ustanovenia

§ 320a

Ak niektoré činnosti patriace investorovi vykonáva iná organizácia (napr. inžinierska alebo projektovo-inžinierska organizácia), vzťahujú sa ustanovenia tejto hlavy, pokiaľ je v nich reč o investorovi, aj na túto organizáciu.

Druhá hlava
DOVOZ A VÝVOZ INVESTIČNÝCH CELKOV, PRÁC A VÝKONOV

Druhý oddiel Úvodné ustanovenia

§ 321

Zmluvou o dodávke vývozného investičného celku sa dodávateľ (hlavný dodávateľ) zaväzuje dodať stroje, zariadenia alebo práce v rozsahu aspoň jedného súboru alebo jedného objektu tak, ako sú vymedzené v projekte.

Uzavieranie zmlúv

§ 323

(1) Podkladom pre vypracovanie návrhu zmluvy je dopyt obsahujúci požiadavky odberateľa (vývozného odberateľa) a lehotu, v ktorej sa má návrh zmluvy predložiť.

(2) Hlavný dodávateľ je povinný podať návrh zmluvy v lehote uvedenej v dopyte. Ak tak nemôže urobiť, musí najneskoršie do 15 dní po tom, čo dostal dopyt, oznámiť vývoznému odberateľovi riadne odôvodnené stanovisko.

(3) Návrhom zmluvy je hlavný dodávateľ viazaný po dobu troch mesiacov, pokiaľ sa s vývozným odberateľom nedohodne na inej lehote; je však oprávnený návrh podmieniť tým, že vývozný odberateľ neprijme iné, menovite uvedené návrhy zmlúv, ktoré mu hlavný dodávateľ už skôr podal.

(4) Ak vývozný odberateľ neodovzdá hlavnému dodávateľovi projektovú dokumentáciu zahraničného zákazníka, hlavný dodávateľ je povinný na základe dopytu zabezpečiť vypracovanie ponukového projektu, pokiaľ je to pre vypracovanie návrhu zmluvy potrebné.

(5) Ak hlavný dodávateľ v záujme dodržania dodacej lehoty začne so súhlasom vývozného odberateľa práce na ďalšej projektovej dokumentácii alebo výrobu pred uzavretím zmluvy, vývozný odberateľ uhradí náklady s tým spojené, aj keď k uzavretiu zmluvy nedôjde.

(6) Hlavný dodávateľ je povinný poskytnúť vývoznému odberateľovi na jeho žiadosť odbornú pomoc pri príprave a dojednávaní zmluvy so zahraničným zákazníkom. Ak to vývozný odberateľ požaduje, hlavný dodávateľ je povinný vyjadriť svoje stanovisko písomne a súhlasiť, aby sa do zmluvy o dodávke vývozného investičného celku zahrnuli záväzky a úpravy v súlade s týmto stanoviskom.

§ 324

Lehota na podanie žiadosti o rozhodnutie sporu o iných náležitostiach (§ 153 ods. 3) je tri mesiace od vzniku zmluvy.

Dodacie podmienky

§ 328

Splnenie dodávky

(1) Dodávka strojov, zariadení a projektovej alebo inej dokumentácie sa splní ich odovzdaním prvému tuzemskému verejnému dopravcovi alebo pošte na prepravu do miesta určenia, prípadne odovzdaním vývoznému odberateľovi; pri omeškaní odberateľa ustanovenie § 168 ods. 2 platí obdobne.

(2) Dodávka montážnych prác alebo iných prác sa splní ich riadnym vykonaním.

(3) Vykonávací predpis môže upraviť splnenie dodávok odchyľne.

Zodpovednosť za vadné alebo oneskorené plnenie

§ 329

(1) Hlavný dodávateľ zodpovedá vývoznému odberateľovi za vady dodávky po rovnakú dobu ako vývozný odberateľ zahraničnému zákazníkovi. Vývozný odberateľ je povinný pred uzavretím zmluvy so zahraničným zákazníkom prejednať dobu zodpovednosti s hlavným dodávateľom. Túto dobu je však povinný s hlavným dodávateľom vopred dohodnúť v tom prípade, ak so zahraničným zákazníkom dojednáva dlhšiu dobu zodpovednosti, než aká zodpovedá ustanoveniu príslušných medzištátnych podmienok; inak je dohoda potrebná len vtedy, ak sa dojednáva dlhšia doba zodpovednosti ako jeden rok od uvedenia strojov a zariadení do prevádzky, prípadne dlhšia ako dva roky od dodávky poslednej podstatnej časti.

(2) Rozsah a podmienky zodpovednosti, pokiaľ nie sú ustanovené vykonávacím predpisom, vývozný odberateľ musí s hlavným dodávateľom vždy dohodnúť; organizácie sú pritom viazané príslušnými medzištátnymi podmienkami.

(3) Pokiaľ nedošlo medzi vývozným odberateľom a hlavným dodávateľom k dohode o dlhšej dobe zodpovednosti poskytovanej zahraničnému zákazníkovi, obmedzuje sa zodpovednosť hlavného dodávateľa po uplynutí doby, ktorú s ním nemusí vývozný odberateľ dohodnúť, na povinnosť vykonať opravy na náklad vývozného odberateľa.

§ 330

(1) Vývozný odberateľ musí reklamovať do 15 dní odo dňa, keď dostal včasnú zprávu zahraničného zákazníka o vadách dodávky, inak jeho právo zo zodpovednosti za vady zaniká.

(2) Hlavný dodávateľ je povinný bez zbytočného odkladu reklamované vady na žiadosť vývozného odberateľa odstrániť i v prípadoch, v ktorých neuznáva, že za vady zodpovedá; náklady až do rozhodnutia o reklamácií dočasne znáša hlavný dodávateľ.

(3) Ak pre dodávku platia medzištátne podmienky, musí sa reklamácia vybaviť v súlade s nimi.

§ 331

Penále za omeškanie s plnením dodávky je 1 % z ceny strojov, zariadení alebo prác, ktoré neboli dodané, za každý začatý mesiac omeškania, najviac však 6 %. Ak však pre omeškanie dodávateľa s plnením časti dodávky nemožno dodávku použiť na určený účel z dôvodu oneskorenia jej časti, dodávateľ zaplatí penále tak, ako keby sa neplnilo vôbec.

§ 331a

Pre dodávky vývozných investičných celkov platia obdobne ustanovenia § 220 ods. 4, § 231, § 232 ods. 3 a 4, § 235 a § 235a.

Povinnosti ostatných dodávateľských organizácií**§ 332**

(1) Ustanovenia tejto hlavy platia aj pre záväzkové vzťahy

- a) medzi hlavným dodávateľom a jeho dodávateľmi, ako aj medzi ďalšími dodávateľmi a odberateľmi, pokiaľ rozsah dodávok je určený obdobne podľa ustanovenia § 321; vykonávací predpis však môže ustanoviť inú lehotu na reklamáciu väd,
- b) medzi hlavným dodávateľom a príslušnou projektovou organizáciou, pokiaľ ide o dodávku projektovej dokumentácie v rozsahu požadovanom hlavným dodávateľom.

(2) Ustanovenia tejto hlavy platia primerane aj pre záväzkové vzťahy medzi všetkými odberateľmi a dodávateľmi, pokiaľ sa týkajú poskytovania technickej pomoci.

(3) Pre dodávky jednotlivých výrobkov určených pre vývozný investičný celok, ak ich odberateľom je hlavný dodávateľ alebo niektorá z organizácií uvedených v odseku 1 písm. a), platia obdobne ustanovenia § 232 ods. 3 a 4, § 235 a 235a a primerane ustanovenia § 220 ods. 4 a § 231.

ÔSMA A ČASŤ**HOSPODÁRSKE ZÁVÄZKY NA ZABEZPEČENIE VEDECKO-TECHNICKÉHO ROZVOJA****§ 332d****Zmluva o vedecko-technických prácach**

(1) Zmluvou o vedecko-technických prácach sa riešiteľ zaväzuje vyriešiť výskumnú alebo vývojovú úlohu (ďalej len „úloha“), výsledok riešenia odovzdať v dojednanom čase zadávateľovi a udiela mu súhlas na použitie, prípadne na nakladanie s výsledkom na účel určený zmluvou, pokiaľ sa organizácie nedohodnú, že práva k výsledku riešenia predchádzajú na zadávateľa. Zadávateľ sa zaväzuje spolupracovať v dohodnutom rozsahu na dosiahnutí cieľa zmluvy, výsledok riešenia prevziať, zaplatiť, používať, prípadne nakladať s ním spôsobom a na účel, ktorý určuje zmluva. Ak je súčasťou predmetu plnenia prototyp alebo iné vecné plnenie, súhlas na jeho použitie, prípadne na nakladanie s ním sa nevyžaduje.

(2) Predmet plnenia je dohodnutý, ak je zhoda aspoň o technických alebo ekonomických parametroch alebo iných charakteristikách výsledku riešenia a o forme, v ktorej sa výsledok riešenia odovzdá.

(3) Záväzok riešiteľa vyriešiť úlohu a výsledok riešenia odovzdať je splnený riadnym vyriešením úlohy včítane úspešného vykonania určených alebo dohodnutých skúšok, splnením ďalších podmienok ustanovených právnymi predpismi alebo zmluvou a ponúknutím výsledkov riešenia na prevzatie. Záväzok riešiteľa vyriešiť úlohu je tiež splnený, keď riešením preukáže, že dohodnutý cieľ nemožno dosiahnuť (negatívne riešenie).

(4) Záväzok zadávateľa odobrať výsledok riešenia je splnený vyhlásením zadávateľa v zápisnici o prevzatí, že výsledok riešenia preberá. Prevzatím prototypu alebo iného vecného plnenia prechádza na zadávateľa právo hospodárenia alebo vlastnícke právo.

(5) Riešiteľ je povinný využívať pri riešení dostupné najnovšie poznatky vedy a techniky.

(6) Ak zadávateľ prevzal vadný výsledok riešenia, má právo na bezplatné odstránenie vady alebo na primeranú zľavu; pokiaľ by odstránenie vady bolo spojené s neprimeranými nákladmi, môže požadovať iba primeranú zľavu. Zadávateľ je povinný vady reklamovať najneskôr v čase, keď

odstránenie vady má ešte z technického alebo ekonomického hľadiska význam; vykonávacie predpisy môžu ustanoviť lehoty, po uplynutí ktorých už nemožno reklamovať.

(7) Riešiteľ nezodpovedá za vady výsledku riešenia, ak preukáže, že ich spôsobili okolnosti, ktorým nemohol zabrániť ani pri vynaložení všetkého úsilia, ktoré možno od neho požadovať; na požiadanie zadávateľa je však povinný, ak je to hospodársky účelné, odstrániť vady za odplatu.

(8) Škoda sa uhrádza iba do výšky ceny predmetu plnenia, pokiaľ sa organizácie nedohodnú na vyššej hranici náhrady škody.

(9) Penále za omeškanie so splnením záväzku vyriešiť úlohu a výsledok riešenia odovzdať je 0,5 % z jeho ceny za každý začatý mesiac omeškania.

(10) Penále za omeškanie so splnením záväzku na spolupôsobenie je 500 Kčs za každý prípad a deň omeškania, najviac však 15 000 Kčs.

(11) Penále za nevytvorenie potrebných predpokladov pre preberanie v určenej lehote je 500 Kčs za každý deň omeškania. To isté platí pre prípady, keď zadávateľ preberanie nezačal, riadne v ňom nepokračoval alebo neoprávnene odmietol riadne ponúknutý výsledok riešenia prevziať.

§ 332e

(1) Ustanovenia § 332d s výnimkou odseku 7 a 8 sa primerane použijú v prípadoch, keď predmetom záväzku je vytvorenie programového vybavenia počítačového systému alebo projektu automatizovaného systému riadenia, ak vykonávacie predpisy neustanovia odchylnú úpravu.

(2) Obvyklou vlastnosťou programového vybavenia počítačového systému a projektu automatizovaného systému riadenia sa rozumie ich realizovateľnosť a spoľahlivosť v súlade s dokumentáciou obsahujúcou opis funkcií odovzdaného riešenia. Riešiteľ nezodpovedá za závady, ktorých príčinou sú nedostatky podkladov odovzdaných zadávateľom, je však povinný závady na žiadosť zadávateľa za odplatu odstrániť; to neplatí v prípade, že riešiteľ o nedostatkoch podkladov vedel alebo musel vedieť a zadávateľa na ne neupozornil.

§ 332f

Zmluva o využití výsledkov vedecko - technických prác

(1) Zmluvou o využití výsledkov vedecko-technických prác sa organizácia oprávnená nakladať s týmito výsledkami zaväzuje odovzdať nadobúdateľovi dojednané výsledky a udiela mu súhlas na ich využitie na účel určený zmluvou. Nadobúdateľ sa zaväzuje výsledky prevziať, zaplatiť a používať spôsobom a na účel, ktorý určuje zmluva.

(2) Záväzok odovzdávajúcej organizácie je splnený odovzdaním výsledkov nadobúdateľovi včítane vykonania ustanovených alebo dohodnutých skúšok.

(3) Obvyklou vlastnosťou výsledkov uvedených v odseku 1 sa rozumie ich realizovateľnosť a spoľahlivosť v súlade s dokumentáciou obsahujúcou opis funkcií odovzdaného riešenia.

(4) Ak nadobúdateľ prevzal vadné výsledky, má právo na bezplatné odstránenie vady alebo na primeranú zľavu; pokiaľ by odstránenie vady bolo spojené s neprimeranými nákladmi, môže požadovať iba primeranú zľavu. Vady môže reklamovať najneskôr v čase, keď ich odstránenie má ešte význam z technického alebo ekonomického hľadiska; vykonávacie predpisy môžu ustanoviť lehoty, po uplynutí ktorých už reklamovať nemožno.

§ 332g

Ustanovenia § 332f sa primerane použijú v prípadoch, keď predmetom plnenia je programové vybavenie počítačového systému, projekt automatizovaného systému riadenia alebo výrobnotechnické poznatky (know-how).

§ 332h

Vykonávacie predpisy podrobnejšie upravujú hospodárske záväzky vznikajúce zo zmlúv uzavieraných podľa tejto časti.

**DEVIATA ČASŤ
HOSPODÁRSKE ZÁVÄZKY V NÁKLADNEJ PREPRAVE****Prvá hlava
ÚVODNÉ USTANOVENIE****§ 333**

Ustanovenia tejto časti sa vzťahujú na nákladnú prepravu vykonávanú pre organizácie (prepravcov) dopravnými alebo inými na to oprávnenými organizáciami (dopravcami), s výnimkou prepráv, pre ktoré platia medzinárodné dohovory. Na námornú a leteckú prepravu sa vzťahujú ustanovenia tejto časti, len pokiaľ právne predpisy neustanovujú inak.

**Druhá hlava
ZMLUVA O PRÍPRAVE PREPRÁV****§ 334**

(1) Zmluva o príprave prepráv sa uzaviera najmä, ak treba zabezpečiť budúce opakované prepravy, členené podľa predpokladanej prepravnej cesty, spôsobu prepravy, objemu i druhu nákladu, a s nimi súvisiacu hospodársku spoluprácu.

(2) Uzavretím zmluvy o príprave prepráv vzniká medzi organizáciami záväzok uzavrieť prepravné zmluvy na predpokladaný objem a druh nákladu a spôsob prepravy v predpokladanom časovom členení.

(3) Uzavretím zmluvy o príprave prepráv vzniká prepravcovi najmä povinnosť objednať si včas prepravu zásielok uvedených v zmluve a podať ich na prepravu; dopravca je najmä povinný prichystať pre tieto zásielky dopravné prostriedky a zásielky prevziať na prepravu. Prepravca je povinný v objednávke uviesť všetky údaje potrebné na vykonanie a vyúčtovanie prepravy.

§ 335

(1) Organizácia je povinná zaplatiť majetkové sankcie ustanovené vykonávacími predpismi, ak nepripraví dopravné prostriedky na uskutočnenie prepráv alebo ak neodčerpá objem a druh prepráv na predpokladanej prepravnej ceste alebo v predpokladanom časovom členení, ako určil zmluva o príprave prepráv.

(2) Za škodu spôsobenú porušením povinností uvedených v odseku 1 zodpovedá organizácia iba vtedy, keď tak ustanovujú vykonávacie predpisy.

(3) Vykonávacie predpisy môžu ustanoviť aj ďalšie majetkové sankcie pre prípad porušenia iných povinností v preprave, najmä pri plnení zmluvy o príprave prepráv.

Tretia hlava
ZÁVÄZKY Z PREPRAVNEJ ZMLUVY

Prepravná zmluva

§ 336

Prepravná zmluva vzniká prevzatím zásielky na prepravu; prevzatie sa potvrdzuje na prepravnej listine. Ak tak ustanovujú prepravné poriadky, prepravná zmluva vzniká už dohodou o podmienkach prepravy; v tomto prípade je dopravca povinný na žiadosť prepravcu písomne potvrdiť prevzatie zásielky.

§ 337

(1) Prepravnou zmluvou sa dopravca odosielateľovi zaväzuje, že prepraví zásielku do určeného miesta a vydá ju oprávnenému príjemcovi alebo že vykoná prepravu v dohodnutom rozsahu a za určených podmienok. Dopravca je povinný vykonať prepravu s odbornou starostlivosťou a v určených lehotách. Odosielateľ sa zaväzuje spolupôsobiť podľa prepravných poriadkov a za prepravu zaplatiť.

(2) Prepravné poriadky ustanovujú, kedy sa zásielka môže z prepravy vylúčiť alebo kedy sa môže uzavretie prepravnej zmluvy, prípadne vykonanie prepravy odmietnuť.

§ 338

(1) Ak nie je ustanovené niečo iné, dopravca môže na splnenie zmluvy použiť aj iné organizácie. Prítom zodpovedá prepravcovi rovnakým spôsobom, ako keby prepravu vykonal sám.

(2) Ak dopravcovia rôznych druhov dopravy vykonávajú prepravu podľa osobitných predpisov spoločne (združená preprava), tieto predpisy ustanovujú, ktorý z dopravcov a za akých podmienok zodpovedá za túto prepravu.

§ 339

Príjemcovia sú povinní spolupôsobiť podľa prepravných poriadkov na splnenie prepravnej zmluvy. Ak za príjemcu preberá od dopravcu zásielku na ďalšiu prepravu iný dopravca, zodpovedá za to, že urobí všetky úkony predpísané príjemcovi zásielky.

Zodpovednosť dopravcu

§ 340

(1) Dopravca zodpovedá za škody, ktoré vzniknú na prepravovanej zásielke v čase od prevzatia na prepravu až do jej vydania; svojej zodpovednosti sa zbaví, len ak škoda bola spôsobená odosielateľom alebo príjemcom, vadnosťou zásielky, jej obalu alebo balenia, zvláštnou povahou zásielky alebo okolnosťou, ktorú nemohol dopravca odvrátiť.

(2) Prepravné poriadky môžu ustanoviť, v ktorých prípadoch je prepravca povinný dokázať, že škoda nebola spôsobená niektorou z okolností uvedených v odseku 1.

§ 341

Pri strate alebo zničení prepravovanej zásielky dopravca je povinný nahradiť cenu, ktorú mala stratená alebo zničená zásielka v čase, keď bola prevzatá na prepravu. Okrem toho dopravca je

povinný uhrádzať všetky náklady vzniknuté v súvislosti s prepravou stratenej alebo zničenej zásielky. Pri poškodení alebo čiastočnej strate uhradzuje dopravca sumu, o ktorú bola zásielka znehodnotená; pokiaľ bude účelné vykonať opravu, dopravca uhradzuje náklady opravy.

§ 342

Za iné škody zodpovedá dopravca, len ak boli spôsobené prekročením dodacej lehoty; tieto škody uhradzuje len do výšky dovozného.

§ 343

Za prekročenie dodacej lehoty dopravca je povinný zaplatiť majetkové sankcie ustanovené v prepravných poriadkoch.

Štvrtá hlava

UPLATŇOVANIE A ZÁNIK PRÁV

§ 344

(1) Okolnosti, ktoré môžu zakladať majetkovú zodpovednosť medzi dopravcom a prepravcami (odosielateľom, príjemcom), zisťujú sa spravidla zápisnicou, ktorá je podkladom pre uplatňovanie práv.

(2) Ak dopravca zistí porušenosť alebo neúplnosť zásielky alebo okolnosti tomu nasvedčujúce, je povinný zistiť stav zásielky a spísať zápisnicu, v ktorej sa musia uviesť všetky okolnosti rozhodujúce pre zistenie zodpovednosti dopravcu alebo prepravcu. Správnosť zistení obsiahnutých v zápisnici potvrdia podpisom osoby, ktoré sa zúčastnili na jej zostavení.

(3) Ak príjemca zásielky pri jej odovzdaní zistí zjavnú porušenosť alebo neúplnosť, alebo okolnosti tomu nasvedčujúce, je povinný požiadať dopravcu najneskoršie pri prevzatí zásielky o spísanie zápisnice. Dokiaľ dopravca nespíše požadovanú zápisnicu, príjemca nie je povinný zásielku prevziať. Pri úplnej strate zásielky odosielateľ alebo príjemca je povinný požiadať o spísanie zápisnice do jedného mesiaca od uplynutia dodacej lehoty ustanovenej prepravnými poriadkami.

§ 345

(1) Všetky práva, ktoré majú prepravcovia voči dopravcom v súvislosti s prepravou, musia reklamovať písomne u dopravcu; inak tieto práva zanikajú.

(2) V reklamácií musí prepravca vymedziť svoje požiadavky a stručne ich odôvodniť; ďalej musí pripojiť doklady osvedčujúce správnosť reklamácie.

(3) Reklamácia sa musí dopravcovi odoslať do šiestich mesiacov odo dňa vzniku prepravnej zmluvy; ak ide o iné práva než z prepravnej zmluvy, do šiestich mesiacov od vzniku príslušného práva.

(4) Dpravca je povinný prepravcovi oznámiť svoje stanovisko k reklamácií najneskoršie do troch mesiacov.

§ 346

(1) Lehota na uplatňovanie práv prepravcu voči dopravcovi na hospodárskej arbitráži je šesť mesiacov od odoslania reklamácie dopravcovi.

(2) Pre uplatňovanie práv dopravcov voči prepravcom platia ustanovenia § 130 až 131d a § 132.

DESIATA ČASŤ
HOSPODÁRSKE ZÁVÄZKY PRI INÝCH SPÔSOBOCH SPOLUPRÁCE MEDZI ORGANIZÁCIAMI

Prvá hlava
HOSPODÁRSKE ZMLUVY O PREVODE VLASTNÍCTVA, PRÁVA HOSPODÁRENIA A O
DOČASNOM UŽÍVANÍ

§ 347

Prevod vlastníctva a práva hospodárenia

(1) Hospodárska zmluva musí obsahovať:

- a) určenie prevádzaného majetku,
- b) určenie dňa prevodu,
- c) výšku odplaty alebo dohodu o bezplatnosti prevodu; to však neplatí, pokiaľ je prevod podľa právneho predpisu bezplatný.

(2) Hospodárska zmluva vzniká dohodou organizácií o náležitostiach uvedených v odseku 1.

(3) V hospodárskej zmluve sa ďalej uvedú:

- a) názvy orgánov oprávnených dať súhlas na prevod, pokiaľ je taký súhlas potrebný podľa právneho predpisu,
- b) hodnota prevádzaného majetku podľa účtovníckych údajov,
- c) dôvod prevodu,
- d) práva a záväzky súvisiace s prevádzaným majetkom, pokiaľ sa súčasne prevádzajú.

(4) Odovzdávajúca organizácia zodpovedá za vady odovzďavaného majetku iba v týchto prípadoch a v tom rozsahu, ako sa to dohodlo.

(5) Právo hospodárenia prechádza dňom učeným v zmluve.

(6) Právny predpis môže ustanoviť, v ktorých prípadoch sa na účinnosť zmluvy vyžaduje súhlas príslušných orgánov; môže tiež ustanoviť, kedy sú organizácie povinné zmluvu uzavrieť.

§ 348

Dočasné užívanie majetku

(1) Hospodárska zmluva o dočasnom užívaní majetku (§ 71) musí obsahovať určenie majetku, ktorý sa má prenechať na dočasné užívanie, určenie spôsobu a doby užívania, ustanovenie o výške odplaty alebo o tom, že užívanie sa poskytuje bezplatne; obsahuje aj dohodu o udržiavaní a úpravách majetku, ako aj o tom, ako sa vyporiadajú náklady na ne vynaložené.

(2) Právo dočasne užívať majetok zaniká dohodou, uplynutím určenej doby, a ak užívanie bolo dojednané na neurčitú dobu, uplynutím mesačnej výpovednej lehoty, ak nebola dojednaná iná výpovedná lehota.

(3) Ustanovenia odsekov 1 a 2 sa nevzťahujú na nájmy nebytových priestorov.

§ 351

Odovzdávajúca organizácia je vždy povinná upozorniť preberajúcu organizáciu na všetky vady a iné nedostatky odovzďavaného majetku, o ktorých vie alebo vedieť musí; inak zodpovedá za škody, ktorým by sa mohlo týmto upozornením zabrániť.

Tretia hlava
OSTATNÉ HOSPODÁRSKE ZMLUVY MEDZI ORGANIZÁCIAMI

§ 352

Organizácie uzavierajú, okrem hospodárskych zmlúv upravených v ustanoveniach § 162 až 351c aj ďalšie zmluvy o iných spôsoboch spolupráce, najmä zmluvy o uskladnení, zmluvy o obstaraní vecí, zmluvy o hromadnej preprave osôb, zmluvy o vykonaní opráv, zmluvy o iných prácach a výkonoch a zmluvy o poistení.

§ 352a

Zmluva o prevode výrobného programu

(1) Organizácie sa môžu dohodnúť o prevode výrobného programu, zabezpečujúceho menovité úlohy štátneho plánu, len vtedy, ak sa bezpečne zistila účelnosť a hospodárnosť prevodu a ak sa zabezpečilo plynulé zásobovanie národného hospodárstva aspoň v doterajšom rozsahu a akosti a riadne plnenie záväzkov voči zahraničiu; v ostatných prípadoch sa organizácie môžu dohodnúť o prevode bez obmedzenia.

(2) Zmluva o prevode výrobného programu musí vymedziť druh a rozsah prevádzanej výroby, rozsah prevádzaných práv a povinností a potrebnej spolupráce a musí určiť deň, ku ktorému sa prevod vykonáva.

(3) Pre prevody práva hospodárenia s národným majetkom, prípadne vlastníctva vykonávané v súvislosti s prevodmi výrobných programov platia ustanovenia § 347, 349 až 351.

(4) Zmluva vznikne dohodou o jej celom obsahu. Na platnosť zmluvy je potrebná písomná forma, a pokiaľ ide o prevod výrobných programov mimoriadne dôležitých pre obranu alebo bezpečnosť štátu, i predchádzajúci súhlas príslušných orgánov hospodárskeho riadenia.

(5) Organizácia zodpovedá za škodu spôsobenú prevodom výrobného programu vykonaným v rozpore so zákonom. Tejto zodpovednosti sa nemôže zbaviť.

§ 352b

Ustanovenia § 352a obdobne platia aj pre prevody iných hospodárskych činností.

§ 353

Zmluva o uskladnení

Ak organizácia uskladní veci inej organizácie, je povinná starať sa o ne podľa dohody, a ak niet dohody, starostlivo ich opatrovať a po uplynutí dojednanej doby alebo na požiadanie ich vrátiť. Ak nebolo dojednané inak, organizácia, ktorá uskladnila veci, nie je oprávnená uskladnené veci užívať ani ich dať do užívania alebo dovoliť ich užívanie ďalšej organizácii.

§ 354

Zmluva o obstaraní vecí

(1) Zmluvou o obstaraní vecí sa organizácia (obstarávateľ) zaväzuje obstaráť veci inej organizácie (objednávateľa) v rozsahu a za podmienok v nej dohodnutých, a to buď v mene objednávateľa, alebo vo vlastnom mene na účet objednávateľa. Objednávateľ sa zaväzuje odovzdať obstarávateľovi potrebné poverenia a dohodnutým spôsobom spolupôsobiť. Zmluva vznikne dohodou o celom jej obsahu.

(2) Objednávateľ je povinný za obstarávateľskú činnosť zaplatiť, ak je cena za túto činnosť určená alebo dohodnutá v súlade s cenovými predpismi, a uhradiť obstarávateľovi náklady nevyhnutné alebo užitočne vynaložené pri príprave a plnení zmluvy, ak nie sú zahrnuté v cene.

(3) Obstarávateľ je povinný vykonávať úkony v rámci obstarávateľskej činnosti včas a riadne, informovať objednávateľa o stave obstarania vecí a po skončení predložiť vyúčtovanie.

(4) Obstarávateľ je oprávnený od zmluvy sa odchýliť pri konaní s ďalšou organizáciou alebo s osobou iba vtedy, keď to je v záujme objednávateľa a nemôže si včas vyžiadať jeho súhlas.

(5) Obstarávateľ je povinný

- a) riadne sa starať o veci, ktoré mu objednávateľ zveril, a o veci, ktoré pre objednávateľa získal,
- b) uschovať pre potreby objednávateľa po primeraný čas doklady, ktoré získal v súvislosti s obstarávateľskou činnosťou.

(6) Objednávateľ je oprávnený reklamovať nedostatky obstarávateľskej činnosti najneskôr do jedného roku odo dňa, čo obstaranie vecí bolo skončené; v pochybnostiach sa predpokladá, že bolo skončené doručením záverečného vyúčtovania. Objednávateľ má právo na bezodkladné a bezodplatné odstránenie nedostatkov, prípadne, ak to nie je dobre možné alebo účelné, na zľavu z ceny; právo môže uplatniť iba v lehote na uplatnenie práv zo zodpovednosti za vady.

(7) Pokiaľ obstarávateľ koná vo vlastnom mene,

- a) je sám zaviazaný a oprávnený z právnych úkonov, ktoré urobí vo vzťahu k ďalším organizáciám alebo osobám,
- b) veci zverené mu na predaj zostávajú v správe (vlastníctve) objednávateľa, pokiaľ správa (vlastníctvo) neprejde na ďalšiu organizáciu alebo osobu a veci získané obstarávateľom pre objednávateľa prechádzajú priamo do správy (vlastníctva) objednávateľa,
- c) ak predmetom zmluvy je činnosť smerujúca k tomu, aby s objednávateľom uzavrela určitú zmluvu ďalšia organizácia alebo osoba, nie je obstarávateľ oprávnený pre objednávateľa nič prijímať alebo zaňho konať, ibaže na to dostal písomné plnomocenstvo.

(8) Konanie realizované vo vlastnom mene obstarávateľa nemusí objednávateľ uznať za konanie realizované na jeho účet, ak obstarávateľ nekonal voči ďalšej organizácii v súlade so zmluvou a ak objednávateľ bez zbytočných odkladov odmietol účinnosť konania pre seba po tom, čo sa o obsahu konania dozvedel; to však neplatí, ak obstarávateľ konal v súlade s ustanovením odseku 4.

(9) Ak nebolo dohodnuté niečo iné, objednávateľ môže zmluvu kedykoľvek vypovedať; ak však obstarávateľ koná vo vlastnom mene, objednávateľ tak môže urobiť iba do tých čias, než vznikol záväzok obstarávateľa voči ďalšej organizácii alebo osobe. Ak zmluva zanikne výpoveďou, je obstarávateľ povinný urobiť všetko, čo nemožno odložiť a čo si nemôže obstaráť sám.

(10) Vykonávacie predpisy môžu podrobnejšie upraviť uzavieranie a obsah zmluvy o obstaraní vecí pre jednotlivé odbory činností a pritom ustanoviť nevyhnutné odchýlky.

§ 354a **Zasielateľská zmluva**

(1) Zasielateľskou zmluvou sa zasielateľ zaväzuje obstaráť prepravu a vykonať súvisiace úkony vo vlastnom mene pre objednávateľa na jeho účet v dohodnutom rozsahu a za určených podmienok. Zasielateľ môže na obstaranie prepravy použiť ďalšieho zasielateľa alebo uskutočniť prepravu sám. Objednávateľ sa zaväzuje dávať zasielateľovi potrebné príkazy, dohodnutým

spôsobom spolupôsobiť a za obstaranie prepravy zaplatiť. Zmluva vzniká dohodou o celom jej obsahu.

(2) Rozsah zodpovednosti za škodu spôsobenú neobstaraním alebo oneskoreným obstaraním prepravy môže vykonávací predpis obmedziť.

(3) Pre uplatňovanie a zánik práv zo zasielateľskej zmluvy platia obdobne ustanovenia § 344 až 346.

(4) Pokiaľ tento zákon, iné právne predpisy alebo zasielateľské podmienky neustanovujú inak, platia pre zasielateľskú zmluvu primerane ustanovenia § 354 ods. 2 až 9.

§ 354b

Zmluva o odbornej pomoci

(1) Zmluvou o odbornej pomoci sa organizácia zaväzuje za podmienok v nej dohodnutých poskytnúť odbornú pomoc potrebnú na zabezpečenie prípravy a splnenie úloh druhej organizácie, prípadne na overenie výsledkov jej činnosti. Organizácia, ktorej sa odborná pomoc poskytuje, sa zaväzuje dohodnutým spôsobom spolupôsobiť, za odbornú pomoc zaplatiť, ak je cena za túto činnosť určená alebo dohodnutá v súlade s cenovými predpismi, a uhradiť náklady nevyhnutné alebo užitočne vynaložené pri príprave a plnení zmluvy, ak nie sú zahrnuté v cene. Zmluva vznikne dohodou o celom jej obsahu.

(2) Organizácia, ktorá poskytuje odbornú pomoc, je povinná vykonávať úkony v rámci odbornej pomoci včas a riadne; zodpovedá najmä za správnosť a úplnosť poskytnutých posudkov, rád, odporúčaní a stanovísk a za odborné a kvalitné vykonanie iných činností a prác.

(3) Organizácia, ktorej sa odborná pomoc poskytuje, je oprávnená reklamovať nedostatky odbornej pomoci najneskôr do jedného roku odo dňa, keď odborná pomoc bola ukončená; v pochybnostiach sa predpokladá, že bola skončená doručením záverečného vyúčtovania. Organizácia, ktorej sa odborná pomoc poskytla, má právo na bezodkladné a bezodplatné odstránenie nedostatkov, prípadne, ak to nie je dobre možné alebo účelné, na zľavu z ceny; právo môže uplatniť iba v lehote na uplatnenie práv zo zodpovednosti za vady.

(4) Vykonávacie predpisy môžu podrobnejšie upraviť uzavieranie a obsah zmlúv o odbornej pomoci pre jednotlivé odbory činnosti a pritom ustanoviť nevyhnutné odchýlky.

§ 355

Zmluva o hromadnej preprave osôb

(1) Zmluvou o hromadnej preprave osôb sa dopravca inej organizácii (objednávateľovi) zaväzuje riadne a včas prepraviť účastníkov prepravy a ich batožiny do dojednaného miesta (miest). Zmluva o hromadnej preprave osôb vzniká prijatím objednávky. Za vykonanie prepravy objednávatel' je povinný zaplatiť určenú náhradu.

(2) Rozsah zodpovednosti za škodu spôsobenú nevykonaním alebo oneskoreným vykonaním dojednanej prepravy môže sa prepravnými poriadkami obmedziť.

(3) Objednávateľ musí svoje práva súvisiace s plnením zmluvy o hromadnej preprave osôb reklamovať písomne u dopravcu do šiestich mesiacov odo dňa, keď preprava bola vykonaná alebo sa mala vykonať; inak tieto práva zanikajú.

§ 356**Zmluva o vykonaní opráv a zmluva o iných prácach a výkonoch**

(1) Organizácia, ktorá sa zaviazala druhej organizácii vykonať opravu jej strojov, zariadení alebo iných výrobkov, prípadne ktorá sa zaviazala vykonať iné práce alebo výkony, zodpovedá za to, že dohodnuté práce alebo výkony urobí v lehote a určeným spôsobom, prípadne spôsobom dohodnutým.

(2) Závazok dodávateľa sa splní odovzdaním prác odberateľovi, pri výkonoch ich urobením. Pri prácach, ktoré dodávateľ vykonáva na veciach odberateľa vo svojej prevádzkárni, záväzok dodávateľa sa splní odovzdaním vecí, na ktorých sa práce vykonali, odberateľovi, prípadne ich odovzdaním verejnému dopravcovi alebo pošte.

§ 356a

(1) Verejnú súťaž na určitý výrobok, prácu, výkon alebo najvhodnejší návrh na uzavretie určitej zmluvy môže vyhlásiť organizácia alebo ústredný orgán štátnej správy, prípadne ním poverená organizácia (ďalej len „vyhlasovateľ“).

(2) Verejnou súťažou vyhlásenou ústredným orgánom štátnej správy alebo ním poverenou organizáciou na predloženie najvhodnejšieho návrhu zmluvy možno zabezpečiť štátne potreby najmä v oblasti zahraničných záväzkov, obrany štátu a tvorby federálnych hmotných rezerv (štátna zákazka).

(3) Vo vyhlásení verejnej súťaže musí vyhlasovateľ vymedziť predmet a čas súťaže, výšku prípadných odmien, ďalšie podmienky súťaže, najmä cenu (cenový limit), spôsob financovania a ďalej spôsob vyhodnotenia súťažných návrhov. Pri štátnej zákazke sa musia tiež uviesť podstatné skutočnosti potrebné pre spracovanie návrhu na uzavretie určitej zmluvy.

(4) Podmienky verejnej súťaže sa musia určiť písomne a vhodným spôsobom zverejniť. Vyhlasovateľ môže použiť súťažné návrhy len podľa súťažných podmienok.

(5) Vyhlasovateľ je povinný poskytnúť vyhlásené odmeny tým organizáciám, ktoré podľa vykonaného vyhodnotenia splnili podmienky súťaže.

(6) Organizácia, ktorá sa zúčastní na verejnej súťaži, má nárok na náhradu nákladov spojených s podaním súťažného návrhu, len ak tak určia súťažné podmienky.

(7) Verejnú súťaž možno odvolať len zo závažných dôvodov. Odvolanie treba urobiť rovnakým spôsobom, akým bola súťaž vyhlásená, alebo iným rovnako účinným spôsobom. Ak bude verejná súťaž odvolaná, je vyhlasovateľ povinný nahradiť náklady vzniknuté organizáciám, ktoré pred odvolaním súťaže jej podmienky úplne alebo čiastočne už splnili.

§ 356b

Ak vyhlasovateľ vyhlási súťaž o najvhodnejší návrh na uzavretie určitej zmluvy, robí výzvu na podanie návrhov na uzavretie tejto zmluvy. Organizácia, ktorá podala súťažný návrh (ponuku), je ním viazaná po dobu, ktorú si v návrhu určila, najmenej však po dobu určenú v podmienkach súťaže. Vyhlasovateľovi vznikne záväzok až prijatím niektorého návrhu.

§ 356c

Užšia súťaž

Ak organizácia vyhlási užšiu súťaž, môžu sa na nej zúčastniť len vyzvané organizácie. Podmienky užšej súťaže sa nezverejňujú. Inak platí aj pre užšiu súťaž primerane ustanovenie o verejnej súťaži.

§ 356d

Verejný prísľub

(1) Verejným prísľubom sa zaväzuje organizácia, ktorá verejne vyhlásila, že zaplatí odmenu alebo poskytne iné plnenie organizácii, ktorá splní podmienky určené vo verejnom prísľube.

(2) Ak podmienky verejného prísľubu neurčujú nič iné, dostane odmenu tá organizácia, ktorá ich splní najskôr.

(3) Ak podmienky verejného prísľubu splní súčasne viacej organizácií a z obsahu podmienok vyplýva, že sa má udeliť len jedna odmena, rozdelí sa odmena medzi nimi rovnakým dielom.

§ 357

(1) Pokiaľ je to vzhľadom na povahu záväzku obvyklé, netreba na uzavretie zmlúv uvedených v tejto hlave písomnú formu.

(2) Pre zmluvy uvedené v tejto hlave primerane platia tie ustanovenia siedmej až deviatej časti, ktoré upravujú vzťahy obsahom a účelom im najbližšie; to platí i o záručnej dobe pri zmluve o vykonaní opráv a pri zmluve o iných prácach a výkonoch. Vykonávacie predpisy môžu ustanoviť alebo organizácie dohodnúť odchýlnu úpravu; dohodou sa však nemôže znížiť zodpovednosť za vady.

POISTENIE

§ 358

(1) Poistenie slúži organizáciám na úhradu škôd vyvolaných náhodnými udalosťami; vzniká z hospodárskej zmluvy uzavretej s poisťovňou alebo zo zákona.

(2) Zmluvne možno poistiť najmä:

- a) majetok pre prípad jeho poškodenia, zničenia, straty, odcudzenia alebo iných škôd, ktoré na ňom vzniknú (poistenie majetku),
- b) zodpovednosť za škodu, ktorá vznikla na živote a zdraví alebo na veci, prípadne zodpovednosť za inú majetkovú škodu (poistenie zodpovednosti za škody),
- c) občana pre prípad jeho úrazu alebo smrti (poistenie osôb), ak má byť z poistnej zmluvy oprávnený občan, ktorý je voči organizácii v zodpovedajúcom právnom vzťahu; vykonávací predpis môže ustanoviť niečo iné.

(3) Zmluva musí určiť druh poistenia, majetok, zodpovednosť za škodu alebo osobu, na ktorú sa poistenie vzťahuje, výšku plnenia poisťovne, prípadne spôsob jeho určenia, výšku poistného, spôsob jeho platenia (jednorazové poistné alebo bežné poistné za dohodnuté poistné obdobia) a jeho splatnosť. V zmluve sa spravidla uvedú aj povinnosti organizácie na zamedzenie vzniku poistnej udalosti.

(4) Na platnosť právnych úkonov týkajúcich sa poistenia sa vyžaduje písomná forma, ak vykonávací predpis neustanovuje niečo iné. Návrh zmluvy predložený poisťovňou môže tiež prijať zaplatením poistného vo výške uvedenej v návrhu a v lehote určenej na jeho prijatie alebo iným spôsobom ustanoveným vo vykonávacom predpise.

(5) Poistenie vznikne prvým dňom po uzavretí zmluvy, ak sa nedohodlo, že sa začína už uzavretím zmluvy alebo neskôr.

(6) Organizácia, ktorá s poisťovňou uzaviera poistnú zmluvu, je povinná pravdivo a úplne odpovedať na všetky písomné dotazy poisťovne týkajúce sa dojednávaneho poistenia. To tiež platí, keď ide o zmenu poistenia. Ak organizácia vedome poruší túto povinnosť, môže poisťovňa od zmluvy odstúpiť, ak by pri pravdivom a úplnom zodpovedaní dotazov zmluvu neuzavrela. Toto právo môže poisťovňa uplatniť do troch mesiacov odo dňa, keď takú skutočnosť zistila.

(7) Poistenie, pri ktorom je dojednané bežné poistné, možno vypovedať, a to ku koncu kalendárneho roku aspoň šesť týždňov pred jeho uplynutím.

(8) Omeškaním s platením poistného poistenie nezaniká; dôsledky omeškania upravuje vykonávací predpis, ktorý tiež ustanovuje, v ktorých prípadoch má poisťovňa právo na poistné aj po zániku poistenia.

§ 359

(1) Právo na plnenie organizácii vznikne, ak nastane skutočnosť, s ktorou je spojený vznik povinnosti poisťovne plniť (poistná udalosť); poistnú udalosť ustanovujú vykonávacie predpisy, prípadne aj zmluva. Plnenie je splatné do 30 dní po tom, čo poisťovňa skončila skúmanie potrebné na zistenie rozsahu svojej povinnosti plniť. Skúmanie sa musí uskutočniť bez zbytočného odkladu; ak sa nemôže skončiť do jedného mesiaca po tom, čo sa poisťovňa o poistnej udalosti dozvedela, je povinná organizácii na požiadanie poskytnúť primeraný preddavok.

(2) Organizácia je povinná bez zbytočného odkladu poisťovni oznámiť, že nastala poistná udalosť, dať pravdivé vysvetlenie o jej vzniku a rozsahu jej následkov, predložiť potrebné doklady, ktoré si poisťovňa vyžiada, a oznámiť poisťovni, či v súvislosti s poistnou udalosťou vznikla zodpovednosť niektorého z pracovníkov organizácie za škodu podľa pracovnoprávnych predpisov. Organizácia je tiež povinná zabezpečiť, aby ten, komu sa má na základe poistnej udalosti plniť, na plnení jej povinností účinne spolupracoval.

(3) Poisťovňa je oprávnená plnenie primerane znížiť, ak bolo určené nižšie poistné alebo ak sa zväčšil rozsah jej povinnosti plniť v dôsledku vedome nepravdivej alebo neúplnej odpovede, na písomný dotaz poisťovne alebo v dôsledku porušenia povinností uložených týmto zákonom alebo vykonávacím predpisom, prípadne dohodnutých v zmluve.

(4) Ak sa poisťovňa až po poistnej udalosti dozvie, že príčinou tejto udalosti je skutočnosť, ktorú pre vedome nepravdivé alebo neúplné odpovede nemohla poisťovňa zistiť pri dojednávaní poistenia a ktorá by bola podstatná pre uzavretie zmluvy, je oprávnená plnenie zo zmluvy odmietnuť; odmietnutím plnenia poistenie zanikne.

(5) Právo na náhradu škody spôsobenej poistnou udalosťou, ktoré organizácii patrí voči inému, prechádza na poisťovňu až do výšky plnenia, ktoré bolo vyplatené. Organizácia je povinná zabezpečiť, aby právo na náhradu škody voči inému mohla poisťovňa uplatniť, inak je poisťovňa oprávnená požadovať od organizácie náhradu podľa vykonávacieho predpisu.

§ 360

(1) Z poistenia majetku má organizácia právo, aby sa jej poskytlo plnenie vo výške určenej vykonávacím predpisom, prípadne zmluvou. Organizácia je povinná dbať, aby poistná udalosť nenastala, najmä nesmie porušovať povinnosti smerujúce k odvráteniu alebo k zmenšeniu nebezpečenstva, ktoré sú jej uložené právnymi predpismi alebo na ich základe alebo ktoré na seba vzala zmluvou. Ak porušenie takej povinnosti prispelo k vzniku poistnej udalosti alebo k väčšiemu rozsahu jej následkov, je poisťovňa oprávnená plnenie primerane znížiť.

(2) Z poistenia zodpovednosti má organizácia právo, aby v prípade poistnej udalosti poisťovňa za ňu nahradila škodu, za ktorú organizácia zodpovedá, ak vykonávací predpis neustanovuje niečo iné. Náhradu poisťovňa platí poškodenému, ktorý však voči poisťovni právo na plnenie nemá, ak osobitné predpisy neustanovujú inak. Poisťovňa nemá právo náhradu vyplácanú poškodenému znížiť. Organizácia je však povinná uhradiť jej sumu, o ktorú by poisťovňa inak podľa § 359 ods. 3 plnenie znižovala a ďalej sumu určenú podľa vykonávacieho predpisu, ak ide o plnenie na úhradu škody spôsobenej zavineným porušením povinností pri plnení pracovných úloh alebo v priamej súvislosti s ním.

(3) Pre práva zo zmluvného poistenia osôb uzavretého organizáciou s poisťovňou platia ustanovenia Občianskeho zákonníka a predpisov vydaných na jeho vykonanie; pre uplatnenie práv medzi organizáciami však platia len ustanovenia tohto zákona.

(4) Rozsah a podmienky zmluvného poistenia organizácií upravujú vykonávacie predpisy, ktoré tiež ustanovia ďalšie prípady zániku poistenia.

§ 360a**Zmluva o združení**

(1) Zmluvou o združení sa organizácie zaväzujú, že spoja svoju činnosť alebo časť svojich prostriedkov na dosiahnutie určitého účelu, prípadne v inom spoločnom záujme.

(2) Zmluva o združení vymedzí najmä:

- a) účel zdrużenia, dobu, na ktorú sa zmluva uzaviera, činnosť, ktorá je predmetom zdrużenia, a spôsob jej vykonávania, prípadne prostriedky, ktoré sú predmetom zdrużenia,
- b) práva a povinnosti zúčastnených organizácií, výšku podielov, ktorými prispievajú na úhradu nákladov spojených s výkonom dohodnutej činnosti a spôsob rozdelenia zisku alebo straty,
- c) dôsledky porušenia zmluvných povinností,
- d) spôsob vzájomného vypořádania záväzkov po zániku zmluvy o združení.

(3) Zmluva o zrušení vznikne dohodou o jej celom obsahu. Na platnosť zmluvy je potrebná písomná forma.

(4) Zmluva o združení zaniká dohodou zúčastnených organizácií, dosiahnutím účelu, na ktorý bola uzavretá, uplynutím času, na ktorý bola uzavretá, alebo v iných prípadoch určených v zmluve.

(5) Pokiaľ zmluva o združení neurčí inak, môže zúčastnená organizácia od zmluvy odstúpiť alebo previesť svoje práva a povinnosti na inú organizáciu iba so súhlasom všetkých združených organizácií.

§ 360b

Záujmové združenie

(1) Na organizáciu a podporu vzájomnej pomoci a spolupráce a na uplatňovanie ďalších svojich záujmov môžu organizácie ako novú organizáciu založiť záujmové združenie (ďalej len „združenie“). Združenie vzniká spoločenskou zmluvou, ktorá je uzavretá, ak dôjde k dohode o celom jej obsahu.

(2) Združenie je právnickou osobou. Vystupuje v právnych vzťahoch vo svojom mene a nesie zodpovednosť vyplývajúcu z týchto vzťahov.

(3) Zmluva o združení musí obsahovať

- a) názov a sídlo združenia,
- b) účel združenia,
- c) orgány združenia, spôsob ich ustanovovania a ich pôsobnosť,
- d) určenie orgánov a pracovníkov oprávnených konať v mene združenia,
- e) výšku majetkových podielov (príspevkov) alebo iných majetkových vkladov účastníkov združenia,
- f) zásady hospodárenia,
- g) spôsob majetkového vyporiadania pri zániku združenia.

(4) Združenie ako právnická osoba hospodári s majetkom ako vlastník (§ 9a).

(5) Účastníci združenia ručia za záväzky združenia vo výške svojich majetkových vkladov, prípadne v rozsahu a spôsobom určenými zmluvou o združení.

(6) Združenie sa zapisuje do podnikového registra. Pre zápis platí obdobne ustanovenie § 111b ods. 5.

JEDENÁSTA ČASŤ

PLATOBNÉ, ÚVEROVÉ A VKLADOVÉ VZŤAHY

Prvá hlava

ÚVODNÉ USTANOVENIA

§ 361

(1) Organizácie sú povinné včas a riadne vykonávať peňažné platby, na ktoré sú zaviazané alebo ktoré sú im uložené.

(2) Organizácie vykonávajú peňažné platby prostredníctvom bánk, sporiteľní, prípadne iných právnických osôb na to oprávnených⁴⁾ (ďalej len „banka“).

(3) Započítanie vzájomných pohľadávok organizácií je možné po predchádzajúcej písomnej dohode organizácií.

(4) Dodávateľ je oprávnený od odberateľa požadovať, aby zložil v banke prostriedky na úhradu budúcich pohľadávok vzniknutých splnením dodávky v prípadoch, keď je odberateľ v omeškani s platením predchádzajúcich uskutočnených dodávok, alebo keď sa uňho uplatňuje konsolidačný program alebo je ustanovená priama správa alebo aby preukázal, že mu bola alebo bude v potrebnom rozsahu poskytnutá dotácia alebo že uzavrel úverovú zmluvu.

Druhá hlava
PLATOBNÝ STYK ORGANIZÁCIÍ

§ 366

(1) Organizácie sú povinné vykonávať svoje platby zásadne bezhotovostným spôsobom z prostriedkov na príslušnom účte v banke; platí v hotovosti môžu len do výšky 1000 Kčs v jednotlivom prípade. To neplatí pre platby týkajúce sa subjektov podnikajúcich na základe zákona o súkromnom podnikaní občanov.

(2) Účet v banke sa spravidla zriaďuje na základe zmluvy o účte.

(3) V zmluve o účte sa dohodne najmä druh účtu, dátum zriadenia účtu, pravidlá úrokovania a spôsob odovzdávania príkazov na vykonávanie platieb.

(4) Zmluva o účte vznikne dohodou o celom jej obsahu.

(5) Z prostriedkov na účte platí banka organizácii úroky, pokiaľ sú určené.

§ 367

Organizácia je najmä povinná

b) včas overovať nezávadnosť platieb, platí v správnej výške a v určených lehotách, ako aj starať sa o správne inkaso pohľadávok a ostatných príjmov,

§ 368

(1) Banka je povinná vykonať platbu včas a riadne podľa príkazu organizácie.

(2) Banka vykonáva platby podľa príkazu organizácie, z účtu ktorej sa má platba uskutočniť, okrem prípadov, keď je podľa právnych predpisov banka oprávnená príkaz vrátiť; bez príkazu organizácie sa platba môže uskutočniť iba v prípadoch dohodnutých medzi organizáciami alebo ustanovených právnymi predpismi a ďalej pri peňažných pohľadávkach právoplatne priznaných príslušným orgánom.

(3) Príkaz alebo súhlas môže organizácia celkom alebo sčasti písomne odvolať s udaním dôvodu. Odvolanie je pre banku záväzné, pokiaľ s vykonávaním platby už nezačala a pokiaľ odvolanie je v súlade s právnymi predpismi.

§ 369

(1) Banka nie je povinná vykonať platbu, na ktorú nie je na účte dostatok prostriedkov.

(2) Ak nestačia prostriedky na všetky platby, vykonáva banka platby podľa poradia určeného organizáciou, z účtu ktorej sa má platba uskutočniť, inak v poradí ustanovenom právnymi predpismi. Právne predpisy môžu pre niektoré platby ustanoviť prednostné poradie.

(3) Právo organizácie disponovať prostriedkami na účte môže obmedziť len právny predpis.

(4) Organizácie sa môžu dohodnúť, ktoré formy bezhotovostného platenia použijú, pokiaľ vykonávacie predpisy takú dohodu nevyklúčujú.

§ 370

Ak banka nevykoná platbu, na ktorú dostala vykonateľný príkaz alebo súhlas, v lehote ustanovenej vykonávacími predpismi alebo ak vykoná platby, hoci ju vykonať nemala, zodpovedá za škodu, ktorá tým bola organizácii spôsobená.

§ 371

Práva, ktoré vzniknú organizáciám voči banke zo závad v platobnom styku, musia sa u nej reklamovať v lehote šiestich mesiacov odo dňa, keď k závade došlo; inak tieto práva zanikajú.

§ 372

(1) Ak banka vykoná platbu chybné, odstráni nesprávnosť opravným zúčtovaním.

(2) Opravným zúčtovaním nemožno však vykonať platbu, ktorou by sa vykonalo právo už zaniknuté.

§ 373

(1) Pri bezhotovostnom platení sa povinnosť platiť splní odpísaním príslušnej sumy z účtu platiteľa v peňažnom ústave.

(2) Pri platení v hotovosti sa povinnosť platiť splní zložením príslušnej sumy v peňažnom ústave alebo na pošte, pokiaľ sa platba vykonáva ich prostredníctvom, alebo odovzdaním príslušnej sumy príjemcovi.

(3) Pri vyrovnaní vzájomných pohľadávok započítaním sa povinnosť platiť splní do výšky započítania dňom, v ktorom sa započítanie vykonalo.

§ 374

Práva vyplývajúce organizácii voči banke zo zostatku na účte sa nepremlčujú počas jeho trvania.

Tretia hlava**FAKTUROVANIE A INÉ PODKLADY PRE PLATENIE****§ 375**

Podkladom pre platenie dodávok uskutočňovaných medzi organizáciami je spravidla faktúra.

§ 375a

(1) Faktúra musí obsahovať

- a) označenie faktúry a jej číslo,
- b) názov a sídlo oprávnenej a povinnej organizácie, obchodný názov a adresu,
- c) predmet dodávky a deň jej splnenia (čiastočného splnenia),
- d) deň odoslania faktúry a lehotu jej splatnosti,
- e) označenie banky alebo sporiteľne a číslo účtu, na ktorý sa má platiť,
- f) cenu za jednotku množstva a ďalšie cenové náležitosti,
- g) celkovú fakturovanú sumu a náležitosti na účely dane z obratu, prípadne ďalšie náležitosti určené dohodou organizácií.

(2) Odberateľ je oprávnený pred uplynutím lehoty splatnosti vrátiť bez zaplatenia faktúru, ktorá neobsahuje niektorú náležitosť, alebo má iné vady v obsahu. Vo vrátenej faktúre musí vyznačiť dôvod vrátenia.

(3) Dodávateľ je povinný podľa povahy nesprávnosti faktúru opraviť alebo novo vyhotoviť. Oprávneným vrátením faktúry prestáva plynúť pôvodná lehota splatnosti. Celá lehota plynie znovu odo dňa doručenia (odovzdania) opravenej alebo novovyhotovenej faktúry.

(4) Ak organizácie nedohodnú inak, je faktúra splatná do 14 dní odo dňa doručenia (odovzdania) odberateľovi. Pri pochybnostiach sa predpokladá, že faktúra bola organizácii doručená tretí deň po odoslaní.

(5) Ak organizácie nedohodnú inak, vyrovnajú sa zaplatené preddavky vo faktúre alebo inom podklade pre platenie poskytnutého plnenia. Podmienky poskytovania preddavkov určuje zmluva.

§ 376

Právo fakturovať vzniká dňom splnenia (čiastočného splnenia) dodávky.

§ 378

(1) Ak je organizácia v omeškaní s platením faktúry (dokladu ju nahrádzajúceho) alebo so splnením vykonateľného arbitrážneho rozhodnutia znejúceho na peňažné plnenie, je poplatok z omeškania 0,05 % dlžnej sumy za každý deň omeškania.

(2) Poplatok z omeškania v rovnakej výške je organizácia oprávnená požadovať od organizácie, ktorá

- a) je v omeškaní s odoslaním podkladu pre fakturáciu,
- b) neoprávnene vyberie z jej účtu peňažnú sumu, na ktorú nemá právo; v tomto prípade sa poplatok z omeškania počíta odo dňa, keď bola suma vybraná, do dňa, keď bola suma vrátená.

(3) Odberateľ, ktorý nezaplatil faktúru v rozsahu vadného plnenia (§ 202 ods. 1), nie je v omeškaní s platením, pokiaľ jeho reklamácia je oprávnená a pokiaľ právo zo zodpovednosti za vady sa včas uplatnilo.

(4) Poplatok z omeškania sa neplatí za dobu, po ktorú bolo zdržanie vykonateľnej platby spôsobené peňažným ústavom.

§ 378a

Ak je organizácia v omeškaní s platením peňažného záväzku, môže oprávnená organizácia v prípadoch, na ktoré sa nevzťahujú ustanovenia § 378 ods. 1 a 2, požadovať zaplatenie úroku z omeškania vo výške 5 % ročne, pokiaľ nie je v právnych predpisoch ustanovené niečo iné. Ustanovenie § 378 ods. 4 platí obdobne.

§ 379

Zaplatením odberateľ nestráca právo zo zodpovednosti za vady.

§ 380

V iných prípadoch než pri platení dodávok sú medzi organizáciami podkladom pre platenie spravidla dobropis, ak podklad vystavuje dlžník, vyúčtovanie, ak podklad vystavuje veriteľ, a rozhodnutia alebo opatrenia príslušných orgánov.

Štvrtá hlava
VKLADY A ÚVERY

§ 382

(1) Banka prijíma a vedie vklady organizácií spravidla na základe zmluvy o vklade.

(2) V zmluve o vklade sa dohodnú podmienky vedenia vkladu, najmä rozsah vkladu a pravidlá úrokovania, doba trvania vkladu, výpovedná lehota a postup pri neplnení podmienok zmluvy o vklade.

(3) Zmluva o vklade vznikne dohodou o celom jej obsahu.

§ 382a

(1) Banka poskytuje úver spravidla na základe úverovej zmluvy.

(2) Úverovou zmluvou sa banka zaväzuje poskytnúť organizácii úver na dohodnutý účel a v dohodnutom čase. Organizácia sa zaväzuje použiť poskytnutý úver na dohodnutý účel, zaplatiť úrok a úver v dohodnutom čase splatiť.

(3) V úverovej zmluve sa dohodnú podmienky úverovania, najmä rozsah poskytnutého úveru, spôsob a časový plán jeho čerpania a splácania a spravidla spôsob a formy predkladania vzájomných informácií a podkladov, zabezpečenie úveru, pravidlá úrokovania a postup pri neplnení úverovej zmluvy.

(4) Úverová zmluva vznikne dohodou o jej celom obsahu.

§ 383

Banka môže uhrádzať svoje pohľadávky zo splatných úverov aj bez upomínania odpísaním z príslušných účtov úverovanej organizácie; z účtov ručiteľa ich môže uhrádzať až po jeho predchádzajúcom upovedomení.

§ 384

Pri právach banky z poskytovania úverov a pri právach proti ručiteľovi neplynú premlčacia lehota, pokiaľ na účte, z ktorého sa majú tieto pohľadávky uhradiť, nie je dostatok prostriedkov na ich úhradu.

JEDENÁSTA A ČASŤ
HOSPODÁRSKE POKUTY

§ 384a

(1) Hospodárska pokuta sa môže uložiť organizácii alebo organizačnej jednotke vystupujúcej v hospodárskych vzťahoch vo svojom mene, ktorá

- a) porušuje ustanovenia § 119 až 119d,
- b) vyvíja hospodársku činnosť neoprávnene,
- c) fakturuje za ceny, ktoré sú v rozpore s cenovými predpismi,
- d) uvedie za účelom získania neoprávneného prospechu nesprávne údaje v návrhoch slúžiacich na určenie cien.

(2) Hospodárske pokuty sa odvádzajú do príslušného štátneho rozpočtu.

(3) Hospodársku pokutu nemožno uložiť rozpočtovým organizáciám.

§ 384b

(1) Hospodárske pokuty ukladá hospodárska arbitráž na návrh orgánov oprávnených na to osobitným predpisom alebo z vlastného podnetu na základe zistení urobených v arbitrážnom konaní orgánmi hospodárskej arbitráže.

(2) Návrh na uloženie hospodárskej pokuty možno podať, prípadne konanie z vlastného podnetu hospodárskej arbitráže možno začať do jedného roku od zistenia porušenia povinnosti, najdlhšie však do troch rokov nasledujúcich po roku, v ktorom bola táto povinnosť porušená.

(3) Hospodárske pokuty sa ukladajú vo výške od 10 000 do 1 milióna Kčs. Pri určení ich výšky sa prihliada najmä na závažnosť dôsledkov postihovaného konania. Ak právne predpisy ukladajú za konanie postihnutelné hospodárskou pokutou aj povinnosť iného odvodu alebo pokuty odvádzanej do štátneho rozpočtu, hospodárska pokuta sa neuloží.

DVANÁSTA ČASŤ SPOLOČNÉ, PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Počítanie času

§ 385

(1) Lehota určená podľa dní začína sa dňom, ktorý nasleduje po udalosti, ktorá je rozhodujúca pre jej začiatok.

(2) Koniec lehoty určenej podľa týždňov, mesiacov alebo rokov pripadá na deň, ktorý sa pomenovaním alebo číslom zhoduje s dňom, na ktorý pripadá udalosť, od ktorej sa lehota začína. Ak nie je takýto deň v poslednom mesiaci, pripadá koniec lehoty na posledný deň mesiaca.

§ 386

(1) Polovicou mesiaca sa rozumie pätnásť dní.

(2) Ak je lehota určená na jeden alebo niekoľko mesiacov a pol mesiaca, počíta sa pätnásť dní naposledy.

§ 387

Ak lehota bola predĺžená, má sa v pochybnostiach za to, že nová lehota sa začína dňom, ktorý nasleduje po uplynutí pôvodnej lehoty.

§ 388

(1) Právo, nadobudnutie ktorého je viazané na určitý deň, nadobúda sa už začiatkom tohto dňa. Právne následky omeškania alebo zmeškania nastanú až uplynutím posledného dňa lehoty. Ak je však na prejav alebo na plnenie určený alebo obvyklý len určitý denný čas, možno taký prejav urobiť alebo plnenie poskytnúť včas len v tomto dennom čase.

(2) Ak by posledný deň lehoty určenej na prejav alebo na plnenie pripadol na sobotu alebo na deň pracovného pokoja, posledným dňom lehoty je najbližší budúci pracovný deň, pokiaľ právny

predpis neustanovuje inak. Ak je však lehota ustanovená určením kalendárneho týždňa, posledným dňom lehoty je vždy posledný pracovný deň v tomto týždni.

Osobitné ustanovenia o právnom postavení niektorých organizácií

§ 389

(1) V hospodárskoprávnych vzťahoch vystupujú aj podniky zahraničného obchodu; ich zriaďovanie, spôsobilosť nadobúdať práva a zaväzovať sa, hospodárenie, organizáciu a ostatné majetkoprávne pomery upravujú osobitné predpisy.

(2) Ustanovenia tohto zákona nemožno použiť na vzťahy, pokiaľ sú upravené zákonom o právnych vzťahoch v medzinárodnom obchodnom styku.

§ 389a

(1) Účastníkmi hospodárskoprávnych vzťahov sú aj hospodárske organizácie s medzinárodnou účasťou zriadené v súvislosti s rozvojom socialistickej ekonomickej integrácie (medzinárodné hospodárske organizácie) so sídlom v Československej socialistickej republike a ďalej pobočky medzinárodných hospodárskych organizácií zriadené na území Československej socialistickej republiky, pokiaľ môžu vo svojom mene nadobúdať práva a zaväzovať sa (právnické osoby).

(2) Vláda Československej socialistickej republiky môže upraviť zriaďovanie, právnu formu, ako aj spôsob riadenia, plánovania, financovania, kontroly a ostatné právne pomery organizácií uvedených v predchádzajúcom odseku.

§ 389b

(1) Fyzické alebo právnické osoby môžu jednotlivo alebo spoločne zriaďovať za účelom rozvoja duchovných hodnôt, ochrany ľudských práv alebo iných humanitných cieľov na ochranu a tvorbu životného prostredia i zachovania prírodných hodnôt účelové fondy (nadácie). Nadácia neslúži zárobkovým cieľom. Nadácia je právnickou osobou; vzniká dňom registrácie podľa odseku 2.

(2) Organizáciu, ciele a používanie prostriedkov upravuje štatút, ktorý vydáva zriaďovateľ. Pre platnosť štatútu sa vyžaduje jeho registrácia na okresnom národnom výbore príslušnom podľa sídla nadácie.

(3) Na nadácie sa primerane použijú ustanovenia všeobecne záväzných právnych predpisov o občianskych združeniach.

§ 390

O hospodárskej činnosti iných organizácií než štátnych, družstevných a spoločenských, ak nie je upravená osobitnými predpismi, platia tie ustanovenia tohto zákona, ktoré svojim obsahom najlepšie zodpovedajú povahe a úlohám týchto organizácií.

§ 390a

Ustanovenia tohto zákona o právnych vzťahoch podnikov zahraničného obchodu platia aj pre ďalšie organizácie oprávnené vykonávať zahraničnoobchodnú činnosť.

Splnomocnenie

§ 391

(1) Federálne ministerstvo financií vydá predpisy

- a) o hospodárení s národným majetkom,
- b) o odpisovaní základných prostriedkov.

(2) Federálne ministerstvo financií po dohode s Ministerstvom financií, cien a miezd Českej socialistickej republiky a Ministerstvom financií, cien a miezd Slovenskej socialistickej republiky vydá predpisy o rozsahu a podmienkach poistenia organizácií.

(3) Federálne ministerstvo poľnohospodárstva a výživy po dohode s Federálnym ministerstvom financií vydá podľa potreby k § 69 ods. 3 vykonávací predpis o podmienkach predaja poľnohospodárskych výrobkov pracovníkom štátnych organizácií s poľnohospodárskou výrobou.

(4) Štátna banka česko-slovenská vydá vykonávacie predpisy o platobnom styku a o úverových a vkladových vzťahoch.

§ 392

(1) Federálne ministerstvo dopravy a spojov po dohode so zúčastnenými ústrednými orgánmi podrobne upraví v prepravných poriadkoch hospodárske záväzky obsiahnuté v deviatej časti a vydá predpisy, ktorými podrobnejšie upraví zmluvu o príprave prepráv, zasielateľskú zmluvu a zmluvu o hromadnej preprave osôb.

(2) Štátna komisia pre vedeckotechnický a investičný rozvoj po dohode so zúčastnenými ústrednými orgánmi vydá podľa potreby podrobnejšie predpisy o verejnej súťaži, užšej súťaži a verejnom prísľube.

§ 393

Vláda Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky nariadením

- a) ustanoví podrobnosti o podnikovom registri,
- b) môže odchylné upraviť na prechodnú dobu hospodárske záväzky pre jednotlivé odvetvia (odbory), ak to vyžadujú naliehavé potreby národného hospodárstva.

Prechodné ustanovenia

§ 396

(1) Dňom nadobudnutia majetku do celospoločenského vlastníctva zanikajú záložné práva a vecné bremená na tomto majetku.

(2) Zmluvy o dočasnom užívaní majetku uzavreté podľa § 348, ktoré uzavreli v čase od 31. decembra 1989 do 31. decembra 1990 podniky a hospodárske zariadenia Komunistickej strany Čiech a Moravy, Komunistickej strany Slovenska – Strany demokratickej ľavice a Komunistickej strany Česko-Slovenska a podniky, hospodárske a účelové zariadenia Zväzu mladých, nástupcu Socialistického zväzu mládeže, zanikajú 31. decembrom 1991, pokiaľ ich platnosť nezanikne pred týmto dátumom.

§ 397

Ustanoveniami tohto zákona sa spravujú i právne vzťahy vzniknuté pred 1. júlom 1964; vznik týchto právnych vzťahov ako i práva z nich vzniknuté pred 1. júlom 1964 sa však spravujú doterajšími predpismi.

§ 398

Podľa doterajších predpisov sa až do svojho zakončenia posudzujú všetky lehoty, ktoré začali plynúť pred 1. júlom 1964.

Záverečné ustanovenia**§ 399**

Zrušujú sa:

1. zákon č. 51/1955 Zb. o národných podnikoch a niektorých iných hospodárskych organizáciách v znení zákona č. 67/1958 Zb. (vyhláška č. 68/1958 Zb.),
2. vládne nariadenie č. 82/1951 Zb. o organizácii štátnych majetkov,
3. zákon č. 73/1959 Zb. o miestnom hospodárstve,
4. vládne nariadenie č. 3/1953 Zb. o podnikoch štátneho obchodu,
5. vládne nariadenie č. 81/1958 Zb. o správe národného majetku,
6. vládne nariadenie č. 30/1954 Zb. o daroch v prospech štátu a o usporadúvaní zbierok národnými výbormi,
7. vyhláška Ministerstva financií č. 205/1958 Ú. 1. (Ú. v.), ktorou sa vykonáva vládne nariadenie o správe národného majetku v znení vyhlášok č. 133/1960 Zb. a č. 59/1963 Zb.,
8. zákon č. 53/1954 Zb. o ľudových družstvách a družstevných organizáciách v znení zákonného opatrenia Predsedníctva Národného zhromaždenia č. 20/1956 Zb.,
9. zákon č. 27/1959 Zb. o družstevnej bytovej výstavbe,
10. zákon č. 100/1950 Zb. o podnikovom registri,
11. ustanovenie § 61 ods. 2 zákona č. 49/1959 Zb. o jednotných roľníckych družstvách,
12. nariadenie ministra spravodlivosti č. 124/1950 Zb., ktorým sa vydávajú niektoré podrobnejšie predpisy o podnikovom registri,
13. nariadenie ministra spravodlivosti č. 40/1951 Zb., ktorým sa obmedzuje vyhlasovanie zápisov vykonaných v podnikovom registri,
14. nariadenie ministra spravodlivosti č. 13/1953 Zb., ktorým sa určuje, ktoré ďalšie podniky sa zapisujú do podnikového registra,
15. nariadenie ministra spravodlivosti č. 85/1953 Zb., ktorým sa určuje, ktoré ďalšie podniky sa zapisujú do podnikového registra,
16. zákon č. 69/1958 Zb. o hospodárskych vzťahoch medzi socialistickými organizáciami,
17. vládne nariadenie č. 79/1962 Zb., ktorým sa rozširuje účinnosť zákona č. 69/1958 Zb. o hospodárskych vzťahoch medzi socialistickými organizáciami na úsek stavebnej investičnej výstavby jednotných roľníckych družstiev,
18. všetky vyhlášky a iné právne predpisy, ktorými sa vydávajú základné podmienky dodávky, s výnimkou vyhlášky č. 127/1962 Zb., ktorou sa vydávajú základné podmienky dodávky prác a výkonov pre vykonávanie poľnohospodárskej stavebnej investičnej výstavby jednotných roľníckych družstiev a spoločných družstevných podnikov,
19. vyhláška ministra zahraničného obchodu č. 172/1958 Ú. 1. (Ú. v.) o hospodárskych vzťahoch pri vykonávaní vývozu tovaru,

20. vyhláška ministra zahraničného obchodu č. 173/1958 Ú. 1. (Ú. v.) o hospodárskych vzťahoch pri vykonávaní dovozu tovaru v znení vyhlášky č. 15/1960 Zb.,
21. vyhláška ministrov ťažkého strojárstva a zahraničného obchodu č. 147/1959 Ú. 1. (Ú. v.) o dodávkach investičných celkov alebo ich častí,
22. vyhláška hlavného arbitra Československej republiky č. 225/1959 Ú. 1. (Ú. v.) o uzavieraní hospodárskych zmlúv na úseku novej techniky v znení vyhlášky č. 14/1962 Zb.,
23. vyhláška hlavného arbitra Československej socialistickej republiky č. 127/1960 Zb. o uzavieraní hospodárskych zmlúv o vykonávaní prieskumných, projektových, vedeckovýskumných, umeleckých a iných prác na vysokých a priemyselných školách pre socialistické organizácie,
24. vyhláška ministra financií a hlavného arbitra Československej republiky č. 179/1959 Ú. 1. (Ú. v.) o hmotných podnetoch na zvýšenie efektívnosti investičnej výstavby v znení vyhlášky č. 70/1961 Zb.,
25. smernice Ministerstva financií č. 180/1959 Ú. 1. (Ú. v.) o odmenách a prirážkach na zhospodárnenie, skvalitnenie a zrýchlenie investičnej výstavby v znení smerníc č. 71/1961 Zb.,
26. vyhláška hlavného arbitra Československej socialistickej republiky č. 128/1962 Zb. o úprave sadziieb majetkových sankcií pri dodávkach pre investičnú výstavbu,
27. vládna vyhláška č. 48/1958 Ú. 1. (Ú. v.) o označovaní výrobkov údajmi o ich pôvode,
28. zákon č. 51/1959 Zb. o výkupe poľnohospodárskych výrobkov, pokiaľ sa vzťahuje na jednotné roľnícke družstvá a ostatné socialistické poľnohospodárske organizácie,
29. vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva č. 162/1959 Ú. 1. (Ú. v.) o výkupe poľnohospodárskych výrobkov v znení vyhlášky č. 68/1962 Zb.

§ 400

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. júlom 1964.

Čl. II

Prechodné ustanovenia

(1) Ustanoveniami čl. I sa spravujú aj právne vzťahy vzniknuté pred 1. januárom 1971; vznik týchto právnych vzťahov, ako aj práva z nich vzniknuté pred 1. januárom 1971 sa však spravujú doterajšími predpismi.

(2) Dvojročná lehota, po uplynutí ktorej nemožno uplatniť právo na náhradu škody vzniknutej chybným plnením (§ 131 ods. 3) platí len, ak k chybnému plneniu došlo po 31. decembri 1970; ak k chybnému plneniu došlo pred 1. januárom 1971, platia pre zánik práva na náhradu škody doterajšie predpisy. Desafročná lehota pri iných škodách, pokiaľ vznikli pred 1. januárom 1971, sa začína od tohto dňa.

(3) Ustanovenie § 378a sa 1. januárom 1971 vzťahuje aj na peňažné záväzky, pri ktorých došlo k omeškaniu pred týmto dňom.

Čl. II

(1) Lehoty na uplatnenie práva na náhradu škody vzniknutej vadným plnením, ktoré začali plynúť pred 1. januárom 1983, sa posudzujú podľa doterajšieho ustanovenia § 131 ods. 3 druhej vety.

(2) Ustanovenie § 131 ods. 5 druhej vety sa nepoužije pri zmluvách, na ktoré bolo poskytnuté prvé samostatné (čiastkové) plnenie pred 1. januárom 1983.

(3) Ustanovenie § 142 ods. 4 sa nepoužije, ak došlo k zániku práva na penále pred 1. januárom 1983.

(4) Ak zákon pripúšťa odchylnú úpravu, zostáva odchylná úprava uvedená vo vykonávacích predpisoch platných k 1. januáru 1983 nedotknutá; úprava vzniku zmlúv o príprave dodávok, ktorú ustanovujú vykonávacie predpisy, sa však zrušuje.

Čl. II

1. Ustanoveniami tohto zákona sa spravujú aj právne vzťahy vzniknuté pred 1. júlom 1988; vznik týchto právnych vzťahov, ako aj práva z nich vzniknuté pred 1. júlom 1988 sa však spravujú doterajšími predpismi.
2. Podľa doterajších predpisov sa až do svojho zakončenia posudzujú všetky lehoty, ktoré začali plynúť pred 1. júlom 1988.

Čl. III

1. Počas trvania doterajších výrobných hospodárskych jednotiek sa za orgán hospodárskeho riadenia považuje aj generálne riaditeľstvo trustu voči podriadeným národným podnikom a účelovým organizáciám, odborový podnik voči pridruženým národným podnikom, prípadne účelovým organizáciám a koncern voči koncernovým podnikom, prípadne koncernovým účelovým organizáciám.
2. Koncernové podniky a koncernové účelové organizácie k majetku, s ktorým hospodária, vykonávajú vo svojom mene a v rozsahu svojej spôsobilosti nadobúdať práva a zaväzovať sa právo hospodárenia; vo svojom mene robia aj právne úkony týkajúce sa tohto majetku.
3. V období do 31. decembra 1990 sú plánovacími aktami podľa § 115 aj štátne bilancie a ich rozpis podľa § 11 ods. 1 písm. a), § 13 ods. 1 a § 14 ods. 1 vyhlášky č. 48/1980 Zb. o hmotnom bilancovaní a prerokovaní dodávateľsko-odberateľských vzťahov v plánovacom procese.
4. Pokiaľ sa v iných všeobecne záväzných právnych predpisoch používa pojem „správa národného majetku“, rozumie sa tým naďalej „právo hospodárenia s národným majetkom“.

Čl. II

Pokiaľ sa v Hospodárskom zákonníku používa výraz „socialistická organizácia“, nahrádza sa výrazom „organizácia“. Pokiaľ sa používa výraz „spoločenská organizácia“, rozumie sa ním „občianske združenia“.

Čl. III

1. Ustanoveniami tohto zákona sa spravujú i právne vzťahy vzniknuté pred 1. májom 1990; vznik týchto právnych vzťahov, ako aj práva z nich vzniknuté pred 1. májom 1990 sa však spravujú doterajšími predpismi.
2. Podľa doterajších predpisov sa až do svojho zakončenia posudzujú všetky lehoty, ktoré začali plynúť pred 1. májom 1990. Dĺžka a povaha lehôt, ktoré by podľa doterajšieho § 131 zákona začínali plynúť po 1. máji 1990, sa spravuje týmto zákonom s tým, že tieto lehoty začínajú plynúť 1. májom 1990.
3. Pre hospodárenie s vratnými obalmi a prepravnými prostriedkami pri dodávkach výrobkov uskutočnených pred dňom účinnosti tohto zákona platia doterajšie právne predpisy.
4. Doterajšie spoločné podniky založené podľa zákona č. 90/1988 Zb. o poľnohospodárskom družstevníctve a družstevné podniky založené viacerými družstevnými organizáciami podľa zákona č. 94/1988 Zb. o bytovom, spotrebnom a výrobnom družstevníctve sú spoločnými podnikmi podľa § 106zd a nasl. tohto zákona. Ich účastníci upravia najneskôr do šiestich mesiacov odo dňa účinnosti tohto zákona doterajšie zmluvy o založení dotknutých organizácií v súlade s týmto zákonom.
5. Pri stavbách začatých pred účinnosťou tohto zákona sa pri fakturovaní a platení, včítane poskytovania splátok, postupuje podľa doterajšej vyhlášky Federálneho ministerstva financií č. 37/1983 Zb. o fakturovaní a platení dodávok pre investičnú výstavbu a dodávok geologických prác. Organizácie však môžu dohodnúť namiesto splátok poskytovanie preddavkov. Povinnosť podľa § 8 tejto vyhlášky sa však mení na oprávnenie investora.

Novotný v. r.

Fierlinger v. r.

Lenárt v. r.

- 1) Zákon č.116/1985 Zb. o podmienkach činnosti organizácií s medzinárodným prvkom v Československej socialistickej republike.Zákon č. 111/1990 Zb. o štátnom podniku.Zákon č. 90/1988 Zb. o poľnohospodárskom družstevníctve v znení neskorších predpisov.Zákon č. 94/1988 Zb. o bytovom, spotrebnom a výrobnom družstevníctve.Zákon č. 68/1989 Zb. o organizácii Československej štátnej dráhy.Zákon č. 158/1989 Zb. o bankách a sporiteľniach.Zákon č. 104/1990 Zb. o akciových spoločnostiach.Zákon č. 105/1990 Zb. o súkromnom podnikaní občanov.
- 2) Zákon č. 42/1980 Zb. o hospodárskych stykoch so zahraničím v znení neskorších predpisov.
- 3) Zákon č. 105/1990 Zb. o súkromnom podnikaní občanov.
- 4) § 14 zákona č. 158/1989 Zb. o bankách a sporiteľniach.

